

Valsts izglītības
satura centrs

INŽENIERMEHĀNIKA

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS PARAUGS

Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis

LKI 4. līmenis

Aukstumiekārtu remontatslēdznieks

LKI 3. līmenis

SASKAŅOTS
Izglītības un zinātnes ministrija

2021

Saturs

Profesionālās izglītības programmas mērķi	4
Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis	4
Aukstumiekārtu remontatslēdznieks.....	6
Profesionālās izglītības programmas sasniedzamie mācīšanās rezultāti	8
Profesionālās izglītības apguves iespējas	12
Profesionālās izglītības programmas parauga īstenošanas plānojums	13
Modulārās profesionālās izglītības programmas parauga moduļu karte.....	15
Moduļa “Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi” apraksts.....	16
Moduļa “Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi” saturs	16
Moduļa “Atslēdznieka darbi” apraksts	18
Moduļa “Atslēdznieka darbi” saturs.....	18
Moduļa “Materiālu virsmas apstrāde” apraksts.....	21
Moduļa “Materiālu virsmas apstrāde” saturs.....	21
Moduļa “Cauruļvadu savienojumu izgatavošana” apraksts.....	24
Moduļa “Cauruļvadu savienojumu izgatavošana” saturs	24
Moduļa “Inženiersistēmu cauruļvadu montāža” apraksts	28
Moduļa “Inženiersistēmu cauruļvadu montāža” saturs.....	28
Moduļa “Sagatavošanas darbi saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas (SVK) iekārtu montāžai” apraksts.....	32
Moduļa “Sagatavošanas darbi saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas (SVK) iekārtu montāžai” saturs.....	33
Moduļa “SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana” apraksts	36
Moduļa “SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana” saturs.....	36
Moduļa “Lodēšana” apraksts	40
Moduļa “Lodēšana” saturs	40
Moduļa “SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža” apraksts	43
Moduļa “SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža” saturs.....	43
Moduļa “Saldēšanas iekārtu montāža” apraksts	47
Moduļa “Saldēšanas iekārtu montāža” saturs.....	47
Moduļa “Saldēšanas iekārtu ekspluatācija un remonts” apraksts.....	50
Moduļa “Saldēšanas iekārtu ekspluatācija un remonts” saturs	51
Moduļa “Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse” apraksts	55
Moduļa “Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse” saturs.....	56
Moduļa “Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija” apraksts.....	58
Moduļa “Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija” saturs	59
Moduļa “Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts” apraksts	63
Moduļa “Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts” saturs.....	64

Moduļa "Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana" apraksts	68
Moduļa "Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana" saturs	69
Moduļa "Aukstumiekārtu sistēmu tehnika prakse" apraksts	71
Moduļa "Aukstumiekārtu sistēmu tehnika prakse" saturs	72
Moduļa "Cauruļu metināšanas pamati" apraksts	73
Moduļa "Cauruļu metināšanas pamati" saturs.....	73
Moduļa "Cauruļu un iekārtu stropēšana" apraksts	76
Moduļa "Cauruļu un iekārtu stropēšana" saturs	76
Moduļa "Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža" apraksts.....	79
Moduļa "Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža" saturs	79
Moduļa "Saldēšanas kameru būvniecības procesi" apraksts.....	82
Moduļa "Saldēšanas kameru būvniecības procesi" saturs	82
Moduļa "Siltumsūkņu sistēmu izveidošana" apraksts	85
Moduļa "Siltumsūkņu sistēmu izveidošana" saturs.....	85
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) apraksts	90
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) saturs.....	91
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) apraksts	98
Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) saturs.....	98
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) apraksts	102
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) saturs	103
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) apraksts	105
Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) saturs	106
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) apraksts	108
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) saturs.....	109
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) apraksts	112
Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) saturs.....	113
Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) apraksts	115
Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) saturs.....	116
Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) apraksts	119
Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) saturs.....	119
Moduļa „Zaļās prasmes” apraksts	123
Moduļa „Zaļās prasmes” saturs.....	123
Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa “Dabaszinības” apraksts	126
Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa “Dabaszinības” saturs	126
Programmas īstenošanai obligāti nepieciešamie materiālie līdzekļi.....	134

Profesionālās izglītības programmas mērķi

Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis

Izglītības procesā sagatavot aukstumiekārtu sistēmu tehniķi, kurš patstāvīgi plāno un organizē uzraudzībā esošo objektu aukstumiekārtu un sistēmu darbības nodrošināšanu, montē, iestata un ekspluatē dažādas aukstumsistēmas, arī gaisa kondicionēšanas un siltumsūkņu sistēmas, veic to tehnisko uzraudzību, diagnostiku, kļūmju novēršanu, tehnisko apkopi un remontu, nodrošinot produktu (kravu) transportēšanai un uzglabāšanai nepieciešamo režīmu, ievēro darba aizsardzības, vides aizsardzības un saistošo normatīvo aktu prasības.

Izglītības procesa rezultātā dod iespējas apgūt profesionālās, vispārējās un mūžizglītības kompetences:

1. Plānot darba veikšanai nepieciešamo laiku.
2. Iegūt darba veikšanai nepieciešamo informāciju.
3. Sagatavot darba veikšanai nepieciešamo materiālu un iekārtu sarakstu.
4. Iestatīt aukstumiekārtas darba parametrus.
5. Lietot atbilstošus instrumentus, palīgierīces un mērinstrumentus.
6. Izstrādāt vienkāršu tehnoloģisko un tehnisko dokumentāciju.
7. Komplektēt nepieciešamos montāžas materiālus iekārtu montāžai un demontāžai.
8. Organizēt aukstumiekārtu sistēmas un mezglu montāžas/demontāžas darbus.
9. Sagatavot aukstumsistēmu darbam.
10. Uzsākt aukstumiekārtas ekspluatāciju pēc montāžas vai remonta.
11. Pārbaudīt veiktā darba kvalitāti un atbilstību ražošanas procesam.
12. Dokumentēt izpildītos darbus.
13. Iepazīties ar ekspluatējamo aukstumiekārtu.
14. Iedarbināt aukstumiekārtu.
15. Iestatīt aukstumiekārtu atbilstoši tehnoloģiskajam procesam.
16. Veikt aukstumiekārtas diagnostiku un apkopi.
17. Novērst defektus aukstumiekārtas darbībā.
18. Apstādināt aukstumiekārtu.
19. Iepazīties ar remontdarba uzdevumu.
20. Noteikt remontam nepieciešamos materiālus, instrumentus un palīgiekārtas.
21. Veikt aukstumiekārtu vai to mezglu demontāžu vai remontu.
22. Novērst aukstumiekārtas detaļu bojājumus un defektus.

- 23.** Atjaunot aukstumiekārtu un sistēmu darbību.
- 24.** Aizpildīt tehniskās ekspluatācijas dokumentāciju.
- 25.** Ievērot darba aizsardzības prasības.
- 26.** Pildīt vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.
- 27.** Ievērot ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.
- 28.** Ievērot elektroķīmiskās un elektrodrošības prasības.
- 29.** Lietot atbilstošus individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.
- 30.** Sagatavot darbavietu drošai un ērtai darba izpildei.
- 31.** Nodrošināt ķīmisko vielu glabāšanu un lietošanu, ievērojot drošības datu lapā noteiktās prasības.
- 32.** Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumā.
- 33.** Rīkoties ārkārtas situācijā.
- 34.** Sazināties valsts valodā un vismaz vienā svešvalodā profesionālo darba uzdevumu veikšanā.
- 35.** Lietot matemātikas un dabas zinību pamatprincipus profesionālajā darbībā.
- 36.** Sadarboties, ievērojot pozitīvas saskarsmes principus.
- 37.** Veikt darbu, izmantojot informācijas tehnoloģijas.
- 38.** Ievērot darba tiesiskās attiecības.
- 39.** Pilnveidot profesionālās prasmes un iemaņas

Aukstumiekārtu remontatslēdznieks

Izglītības procesā sagatavot aukstumiekārtu remontatslēdznieku, kurš veic aukstumiekārtu, kondicionēšanas un siltumsūkņu sistēmu un iekārtu izbūves un ekspluatācijas darbus. Veic aukstumiekārtu un tīklu ekspluatāciju, remontu un montāžu, izpildot atslēdznieka darbus, izvēloties un piemērojot darba metodes, līdzekļus, materiālus, informāciju un tehnoloģijas. Atbild par sava darba izpildi laikā un atbilstoši darba uzdevumam, pielāgo rīcību mainīgajiem apstākļiem, ievērojot darba tiesisko attiecību, ugunsdrošības un darba aizsardzības normatīvos aktus, lietojot individuālās aizsardzības līdzekļus.

Izglītības procesa rezultātā dod iespējas apgūt profesionālās, vispārējās un mūžizglītības kompetences:

- 1.** Iepazīties ar aukstumiekārtu un sistēmu montāžas/demontāžas un tehnisko dokumentāciju.
- 2.** Iepazīties ar montāžas/demontāžas darba uzdevumu.
- 3.** Sagatavot nepieciešamos instrumentus.
- 4.** Lietot atbilstošas mērierīces un pārbaudes iekārtas.
- 5.** Sagatavot nepieciešamās iekārtas un palīgiekārtas.
- 6.** Veikt nepieciešamo montāžas materiālu komplektāciju.
- 7.** Veikt kompresoru un sūkņu montāžas/demontāžas darbus.
- 8.** Veikt siltumapmaiņas aparātu montāžas/demontāžas darbus.
- 9.** Veikt palīgaparātu montāžas/demontāžas darbus.
- 10.** Veikt ierīču un palīgmehānismu montāžas/demontāžas darbus.
- 11.** Pārbaudīt veiktā darba kvalitāti.
- 12.** Sagatavot aukstumiekārtu un sistēmu darbam.
- 13.** Veikt aukstumiekārtu mezglu un sistēmu regulāro apsekošanu un pārbaudes.
- 14.** Novērst aukstumiekārtu un sistēmu bojājumus un defektus.
- 15.** Atjaunot aukstumiekārtu mezglu darbību.
- 16.** Veikt aukstumiekārtu mezglu izjaukšanas un remonta darbus.
- 17.** Veikt aukstumiekārtu profilaktiskās un regulārās apkopes darbus.
- 18.** Aizpildīt tehniskās ekspluatācijas dokumentāciju.
- 19.** Iepazīties ar iekārtu un detaļu rasējumiem.
- 20.** Izvēlēties veicamajam darbam atbilstošos atslēdznieka instrumentus.
- 21.** Izvēlēties atbilstošo atslēdznieka darba paņēmienus.
- 22.** Izgatavot vienkāršās detaļas.
- 23.** Veikt materiālu apstrādes darbus, izmantojot rokas instrumentus un mehāniskās iekārtas.

- 24.** Sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.
- 25.** Sadarboties ar kolēģiem un profesionālajā darbībā iesaistītajām institūcijām.
- 26.** Lietot informācijas tehnoloģijas dokumentu sagatavošanai.
- 27.** Ievērot darba tiesiskās attiecības.
- 28.** Pilnveidot profesionālās prasmes un iemaņas.
- 29.** Ievērot darba aizsardzības prasības.
- 30.** Ievērot ugunsdrošības prasības.
- 31.** Ievērot elektroķīmiskās un elektrodrošības prasības.
- 32.** Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.
- 33.** Sagatavot darbavietu drošai darba izpildei.
- 34.** Pildīt vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.
- 35.** Nodrošināt ķīmisko vielu glabāšanu un pielietošanu, ievērojot drošības datu lapā noteiktās prasības.
- 36.** Nelaiemes gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un sniegt pirmo palīdzību cietušajiem

Profesionālās izglītības programmas sasniedzamie mācīšanās rezultāti

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Aukstumiekārtu remontatslēdznieks	Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis
LKI līmenis	LKI 3. līmenis	LKI 4. līmenis
Profesionālās kvalifikāciju sasniedzamie mācīšanās rezultāti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Raksturot ar inženiersistēmu montāžu saistītos būvniecības procesus. ▪ Raksturot būvuzņēmumu veidus. ▪ Raksturot inženiertehniskās sistēmas (ārējās ūdens apgādes un kanalizācijas, iekšējās ūdens apgādes un kanalizācijas, sanitārtehnisko iekārtu, apkures, ārējās un iekšējās gāzapgādes, ārējās siltumapgādes, ugunsdzēsības, kondicionēšanas un aukstumiekārtu, vēdināšanas sistēmas). ▪ Raksturot galvenos cauruļvadu iebūves veidus. ▪ Izvērtēt ar inženiersistēmu būvdarbu un cauruļvadu iebūvi saistītos darba vides riska faktorus. ▪ Griezt ārējās un iekšējās vītnes ar vītņurbjiem, vītņu ripām un griežņiem. ▪ Liekt materiālu virsmas un detaļas. ▪ Taisnot materiālu virsmas. ▪ Zāģēt cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus. ▪ Blīvēt cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus ▪ Strādāt ar elektriskajiem un pneimatiskajiem rokas instrumentiem, izmantojot drošus darba paņēmienus. ▪ Attīrīt materiālu virsmas. ▪ Slīpēt metālu virsmas un detaļas. ▪ Krāsot materiālu virsmas ▪ Lasīt savienojuma rasējumu un tehnoloģisko dokumentāciju cauruļvadu savienojuma izgatavošanai. ▪ Lasīt informāciju par cauruļvadu savienojuma izgatavošanas tehnoloģisko procesu. ▪ Izvēlēties darba veikšanai atbilstošo atslēdznieka darba paņēmieni. ▪ Veidot cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus. ▪ Pārbaudīt izgatavotā cauruļvada konstruktīvā elementa un savienojuma atbilstību rasējumam ▪ Iekārtot ergonomiski organizētu darbavietu. ▪ Lasīt inženiersistēmu un iekārtu tehniskās shēmas un kopsalikuma rasējumus. ▪ Izvēlēties cauruļvadu, gaisa vadu materiālus, noslēdzošo un regulēšanas armatūru un to montāžas vietu. ▪ Aprēķināt montāžas darba veikšanai nepieciešamo materiālu daudzumu un apjomu. ▪ Montēt cauruļvadus, gaisa vadus, to stiprinājumus atbilstoši tehniskā projekta un cauruļu ražotāja prasībām. ▪ Izolēt dažādu materiālu cauruļvadus un gaisa vadus. ▪ Vizuāli un mehāniski pārbaudīt izpildītā montāžas darba kvalitāti. ▪ Novērst montāžas darbu neatbilstību. ▪ Patstāvīgi iepazīties ar montāžas darba uzdevumu, izmantojot darba veikšanai nepieciešamo informāciju. ▪ Pilnveidot izpratni par fizikāliem, ķīmiskiem un fizikāli ķīmiskiem procesiem un to norises likumsakarībām, vielu, materiālu un ķīmisko reakciju daudzveidību. ▪ Iegūt zināšanas par tehnoloģiskajām procesiem, kas norisinās dažādās ražošanas nozarēs. ▪ Sagatavot un lietot atbilstošus instrumentus, palīgierīces un mērinstrumentus, pārbaudot to darba kārtību un atbilstību tehniskajām prasībām. 	

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Aukstumiekārtu remontatslēdznieks	Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komplektēt nepieciešamos montāžas materiālus iekārtu uzstādīšanai/demontāžai ▪ Strādāt ar SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu darba vielām. ▪ Noteikt precīzu darba vielu noplūžu vietu un apjomu. ▪ Lokalizēt avāriju, novērst tās sekas, ievērojot drošus darba paņēmienus. ▪ Lasīt lodēšanai nepieciešamo tehnisko dokumentāciju. ▪ Atšķirt lodēšanā izmantojamus materiālus, palīgmateriālus un to īpašības. ▪ Izvēlēties nepieciešamos instrumentus un palīgierīces lodēšanai izmantot atbilstošās iekārtas. ▪ Pārbaudīt metāla detaļas un virsmas atbilstību lodēšanas darbu veikšanai. ▪ Lodēt metāla virsmas un detaļas un noteikt lodēšanas kvalitāti. ▪ Ievērot darba un vides aizsardzības noteikumus, saskarsmē ar paaugstinātas bīstamības iekārtām. ▪ Sagatavot saldēšanas tehniku un tā agregātus demontāžas, montāžas darbiem, tīrīt tehniku pirms un pēc remonta. ▪ Veikt kompresoru montāžu/demontāžu. ▪ Veikt sūkņu un montāžu/demontāžu. ▪ Veikt siltumapmaiņas aparātu montāžu/demontāžu, ieskaitot darba vielas atsūkņēšanu un uzpildīšanu. ▪ Pārbaudīt veiktā darba kvalitāti un novērst konstatētās neatbilstības. ▪ Sagatavot un uzturēt drošu darbavietu. ▪ Izvēlēties un apkopt speciālos instrumentus, palīgierīces, rokas pneimatiskos, elektriskos instrumentus, demontāžas un montāžas iekārtas. ▪ Noņemt, uzstādīt un atjaunot saldēšanas tehnikas mezglus un detaļas. ▪ Nomainīt saldēšanas tehnikas elektroiekārtas, mezglus un detaļas. ▪ Nomainīt saldēšanas tehnikas hidraulikas agregātus, mezglus un detaļas. ▪ Veikt saldēšanas iekārtas palīgaparātu montāžu un demontāžu. ▪ Veikt saldēšanas iekārtas ierīču un palīgmehānismu montāžu un demontāžu. ▪ Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu, ierīču un palīgmehānismu montāžu. ▪ Pārbaudīt veikto montāžas darbu kvalitāti un novērst konstatētās neatbilstības. ▪ Sagatavot saldēšanas iekārtu un sistēmu darbam atbilstoši tehniskajai dokumentācijai. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izvērtēt saldēšanas iekārtu un sistēmu apkalpošanas un uzturēšanas darbu specifikai raksturīgus darba aizsardzības riska faktorus un iespējamo kaitējumu videi. ▪ Iestatīt darba režīma tehniskos parametrus saskaņā ar ražotāju instrukcijām un pārbaudīt saldēšanas iekārtu darbību ekspluatācijas laikā, fiksēt saldēšanas iekārtu un sistēmu iestatījumus un rādījumus. ▪ Veikt defektu novēršanas darbus minimāli
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Noteikt saldēšanas iekārtas veidu un lietojumu, izvērtējot saldēšanas iekārtu un sistēmu apkalpošanas un uzturēšanas darbu specifikai raksturīgus darba aizsardzības riska faktorus un iespējamo kaitējumu videi. ▪ Iestatīt saldēšanas iekārtas darba parametrus atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, dokumentējot iestatījumu izmaiņas. ▪ Nodrošināt saldēšanas iekārtas un sistēmas darbības kvalitāti ekspluatācijas laikā. ▪ Patstāvīgi saldēšanas iekārtu un sistēmu plānotu vizuālo apsekošanu un novērtēšanu. ▪ Veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanu pēc bojājumu vai defektu novēršanas vai montāžas darbu veikšanas un atbildīgi iestatīt

Profesionālās kvalifikācijas nosaukums	Aukstumiekārtu remontatslēdznieks	Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis
	<p>ietekmējot saldēšanas iekārtas tehnoloģisko procesu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nodrošināt saldēšanas iekārtas un sistēmas darbības kvalitāti ekspluatācijas laikā. ▪ Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu apkopes darbus, savlaicīgi novēršot darbības traucējumus. ▪ Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu plānotu vizuālo apsekošanu un novērtēšanu. ▪ Veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanu pēc bojājumu vai defektu novēršanas vai montāžas darbu veikšanas un atbildīgi iestatīt darba parametrus. ▪ Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu profilaktiskās un regulārās apkopes darbus, savlaicīgi novēršot darbības traucējumus. ▪ Patstāvīgi sagatavoties remontdarbu veikšanai un izvēlēties piemērotus remonta darbu veikšanai nepieciešamos materiālus, instrumentus un palīgiekārtas. ▪ Veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu remontu, izjaucot un saliekot iekārtas mezglus un detaļas. ▪ Patstāvīgi atjaunot saldēšanas iekārtu un sistēmu izolāciju. 	<p>darba parametrus.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu profilaktiskās un regulārās apkopes darbus, savlaicīgi novēršot darbības traucējumus. ▪ Dokumentēt saldēšanas iekārtu un sistēmu apkopes gaitu un rezultātus, ievērojot normatīvo aktu prasības un iekšējās kārtības noteikumus. ▪ Apturēt saldēšanas iekārtas darbu, nepieciešamības gadījumā veicot tās konservāciju. ▪ Sagatavot saldēšanas iekārtas un sistēmas veicamajiem remonta darbiem. ▪ Vizuāli pārbaudīt saldēšanas iekārtas un sistēmas, novērtēt to tehnisko stāvokli. ▪ Patstāvīgi izvēlēties piemērotus atslēdznieka darbu nepieciešamos materiālus, instrumentus un palīgiekārtas. ▪ Veikt iekārtu un detaļu remontu patstāvīgi vai iesaistot remonta darbu speciālistus. ▪ Patstāvīgi novērst saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības traucējumus un bojājumus, veikt atsevišķu sistēmas elementu nomaiņu. ▪ Nodrošināt elektrisko, pneimatisko un hidraulisko vadības sistēmu darbības atjaunošanu atbilstoši to ekspluatācijas noteikumiem un saldēšanas iekārtu ekspluatācijas režīma prasībām. ▪ Ievērot bīstamo darbu veikšanas prasību izpildi objektā. ▪ Pārbaudīt sava darba kvalitāti un novērst remonta darbos radušās neatbilstības. ▪ Dokumentēt saldēšanas iekārtu un sistēmu remonta darbu gaitu un rezultātus ▪ Plānot darba veikšanai nepieciešamos resursus, sagatavot materiālu, iekārtu un darbu sarakstu un vienkāršotu tāmi, atbilstoši tehniskajai dokumentācijai un normatīvo aktu prasībām. ▪ Plānot darba veikšanai nepieciešamo laiku, atbilstoši darbu apjomam un pieejamajiem resursiem un sastādīt būvdarbu, apkopes un remontu darbu veikšanas operatīvos kalendāros grafikus. ▪ Izstrādāt vienkāršu tehnisko dokumentāciju un dokumentēt veikto darbu, ievērojot normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noformēšanas prasības. ▪ Raksturot informācijas sistēmu veidus un to izmantošanas iespējas VAK sistēmu izbūves un ekspluatācijas plānošanā un dokumentu apritē.

Profesionālās izglītības programmas īstenošanai obligātie vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu pamatkursi un padziļinātie kursi

- Latviešu valoda I un Literatūra I (optimālais līmenis);
- Matemātika I (optimālais līmenis);
- Svešvaloda I (B2);
- Sports (vispārīgais līmenis);
- Sociālās zinības un vēsture (vispārīgais līmenis);
- Svešvaloda (B1);
- Dabaszinības (vispārīgais līmenis);
- Fizika I (optimālais līmenis);
- Valsts aizsardzības mācība (kurss obligāts no 2024.gada 1.septembra saskaņā ar "Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likums" prasībām).

Profesionālās izglītības apguves iespējas

Profesionālās izglītības programmas veids (turpmāk – programma)		Profesionālās vidējās izglītības programma		Arodizglītības programma		Profesionālās tālākizglītības programma
Aukstumiekārtu remontatslēdznieks	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību	-	-	Pamatizglītība	Vidējā izglītība	Pamatizglītība
	Programmas īstenošanas ilgums gados			3 gadi	1	-
	Programmas īstenošanas ilgums stundās			4250 stundas	1560 stundas	640 stundas
	LKI līmenis			LKI 3. līmenis		LKI 3. līmenis
	Izglītības klasifikācijas kods			32 521 02 1	35a 521 02 1	20T 521 02 1
Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību	Pamatizglītība	Vidējā izglītība	-	-	Vidējā izglītība vai arodizglītība
	Programmas īstenošanas ilgums gados	4 gadi	1,5 gads			-
	Programmas īstenošanas ilgums stundās	5736 stundas	2120 stundas			960 stundas
	LKI līmenis	LKI 4. līmenis				LKI 4. līmenis
	Izglītības klasifikācijas kods	33 521 02 1	35b 521 02 1			30T 521 02 1

Profesionālās izglītības programmas parauga īstenošanas plānojums

LKI līmenis/ Kvalifikācijas nosaukums	Kurss (ja attiecināms)	Profesionālo kompetenču moduļi	Mūžizglītības kompetenču moduļi (līmenis)	Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu pamatkursi un padziļinātie kursi (ja attiecināmi)	
		Nosaukums (NP*, ja attiecināms)		Nosaukums (apguves līmenis) (NP*-tā gads, ja attiecināms)	
LKI 3. līmenis / Aukstumiekārtu remontatslēdznieks	LKI 4. līmenis/ Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis	1. kurss	Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi Atslēdznieka darbi Materiālu virsmas apstrāde Cauruļvadu savienojumu izgatavošana (NP) Inženiersistēmu cauruļvadu montāža	Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis) Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1. un 2. līmenis)	Latviešu valoda I un Literatūra I (optimālais) (NP-3. kursā)
		2. kurss	Sagatavošanas darbi saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas (SVK) iekārtu montāžai (NP) SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana (NP) Lodēšana SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža	Valodas, kultūras izpratne un izpaušmes (1. un 2. līmenis) Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. un 2. līmenis) Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmenis)	Matemātika I (optimālais) (NP- 3.kursā) Svešvaloda I (B2) (NP- 3.kursā) Sports (vispārīgais) Sociālās zinības un vēsture (vispārīgais)
		3. kurss	SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža Saldēšanas iekārtu montāža Saldēšanas iekārtu ekspluatācija un remonts ¹ Cauruļu metināšanas pamati ¹ Cauruļu un iekārtu stropēšana ¹ Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža ¹ Saldēšanas kameru būvniecības procesi ¹ Siltumsūkņu sistēmu izveidošana ¹ Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse ¹		Svešvaloda (B1) Dabaszinības (vispārīgais) Fizika I (optimālais) Valsts aizsardzības mācība
			Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana		

	4. kurss	Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija (NP) Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana Cauruļu metināšanas pamati Cauruļu un iekārtu stropēšana Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža Saldēšanas kameru būvniecības procesi Siltumsūkņu sistēmu izveidošana Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa prakse		Matemātika II (augstākais) vai Fizika II (augstākais)
--	-----------------	--	--	--

*NP – noslēguma pārbaudījums

¹ Tiek īstenoti profesionālās kvalifikācijas "Aukstumiekārtu remontatslēdznieks" (LKI 3. līmenis) ieguvei.

Modulārās profesionālās izglītības programmas parauga moduļu karte

C	Zaļās prasmes ¹	Cauruļu metināšanas pamati	Cauruļu un iekārtu stropēšana	Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža	Saldēšanas kameru būvniecības procesi	Siltumsūkņu sistēmu izveidošana
	Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. un 2. līmenis)	Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija	Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts	Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana	Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa prakse	
	Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)	Saldēšanas iekārtu ekspluatācija un remonts ²	Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse ²			
B	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1. un 2. līmenis)	Sagatavošanas darbi saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas (SVK) iekārtu montāžai	SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana	Lodēšana	SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža	Saldēšanas iekārtu montāža
A	Sabiedrības un cilvēka drošība (1. un 2. līmenis)	Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi	Atslēdznieka darbi	Materiālu virsmas apstrāde	Cauruļvadu savienojumu izgatavošana	Inženiersistēmu cauruļvadu montāža

**Aukstumiekārtu remontatslēdznieks
(LKI 3. līmenis)**

**Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis
(LKI 4. līmenis)**

¹Īstenojams tikai profesionālās tālākizglītības programmā, profesionālās vidējās izglītības programmā ar īstenošanas ilgumu 1.5 gadi un arodizglītības programmā ar īstenošanas ilgumu 1 gads.

² Īstenojams tikai profesionālās kvalifikācijas "Aukstumiekārtu remontatslēdznieks" (LKI 3. līmenis) ieguvei.

Moduļa "Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas veidot izpratni par ar inženiersistēmu montāžu saistītiem būvniecības procesiem un cauruļvadu iebūvi, kā arī ar inženiersistēmu būvdarbu un cauruļvadu iebūvi saistītiem darba vides riska faktoriem
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Raksturot ar inženiersistēmu montāžu saistītos būvniecības procesus. 2. Raksturot būvuzņēmumu veidus. 3. Raksturot inženiertehniskās sistēmas (ārējās ūdens apgādes un kanalizācijas, iekšējās ūdens apgādes un kanalizācijas, sanitārtehnisko iekārtu, apkures, ārējās un iekšējās gāzapgādes, ārējās siltumapgādes, ugunsdzēsības, kondicionēšanas un aukstumiekārtu, vēdināšanas sistēmas). 4. Raksturot galvenos cauruļvadu iebūves veidus. 5. Izvērtēt ar inženiersistēmu būvdarbu un cauruļvadu iebūvi saistītos darba vides riska faktoros.
Moduļa ieejas nosacījumi	Iegūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi" apguves noslēgumā izglītojamie kārtos pārbaudījumu: 1. Iesniedz izpildīto praktisko darbu mapi. 2. Kārtos ieskaiti "Sastādīt veicamo darbu secību atbilstoši būvdarbu tehnoloģijai". Izglītojamajiem ir būvdarbu saraksts un saraksts inženierkomunikāciju darbiem. Izmantojot abus sarakstus, izglītojamie atbilstošā secībā sakārtos veicamo darbu izpildi.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi" ir apgūstams programmas A daļā. Modulis ir ieejas nosacījums moduļu "Atslēdznieka darbi" un "Materiālu virsmas apstrāde" apguvei.

Moduļa "Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: raksturot ar inženiersistēmu montāžu saistītos būvniecības procesus. Zina: būves dzīves ciklu, ar inženiersistēmu montāžu saistītos būvniecības procesa posmus un to secību, būvniecības veidus. Izprot: būvniecības procesus, to savstarpējo sasaisti.	20 % no moduļa kopējā apjoma	Nosauc būvdarbu veikšanas secību inženiersistēmu montāžas darbu koordinēšanai.	Raksturo un pamato būvniecības procesu secību.

<p>2. Spēj: raksturot būvuzņēmumu veidus.</p> <p>Zina: būvuzņēmumu veidus, to specializāciju un būtiskākās darbības atšķirības.</p> <p>Izprot: uzņēmumu specializācijas nozīmi dažādu būvdarbu izpildē.</p>	<p>10 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atšķir būvuzņēmumu darbības veidus un raksturo to izmantojumu.</p>	<p>Izvēlas un analizē būvuzņēmumu darbības veidus un jaunāko tehnoloģiju izmantošanas iespējas.</p>
<p>3. Spēj: raksturot inženiertehniskās sistēmas (ārējās ūdens apgādes un kanalizācijas, iekšējās ūdens apgādes un kanalizācijas, sanitārtehnisko iekārtu, apkures, ārējās un iekšējās gāzapgādes, ārējās siltumapgādes, ugunsdzēsības, kondicionēšanas un aukstumiekārtu, vēdināšanas sistēmas).</p> <p>Zina: ārējās un iekšējās inženiertehniskās sistēmas.</p> <p>Izprot: inženiertehnisko sistēmu nozīmi un izmantošanas nepieciešamību.</p>	<p>30 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Raksturo inženiersistēmu montāžas specifiku.</p>	<p>Izvēlas un pamato nepieciešamo inženiersistēmu montāžas veidu konkrēta darba veikšanai.</p>
<p>4. Spēj: raksturot galvenos cauruļvadu iebūves veidus.</p> <p>Zina: galvenos cauruļvadu iebūves veidus (gruntī, sienās, grīdā u. c.) un to izmantojumu.</p> <p>Izprot: būvdarbu un cauruļvadu iebūves daudzveidību un to atšķirības, kā arī dažādu celtniecības darbu specifiku.</p>	<p>25 % no moduļa kopējā apjoms)</p>	<p>Atpazīst būvdarbu un cauruļvadu iebūves noteikumus atkarībā no izmantotās metodes un novietojuma.</p>	<p>Izvēlas un analizē cauruļu iebūves metodes un pamato objektā izmantoto metodi.</p>
<p>5. Spēj: izvērtēt ar inženiersistēmu būvdarbu un cauruļvadu iebūvi saistītos darba vides riska faktoros.</p> <p>Zina: darba vides riska faktoros inženiersistēmu būvniecībā, to identificēšanas un novēršanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: inženiersistēmu būvdarbu vides riska faktoru ietekmi uz veselību, vidi, ugunsdrošību un elektrodrošību.</p>	<p>15 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc darba vides riska faktoros, ievēro drošu darba vidi, veicot inženiersistēmu montāžas darbus.</p>	<p>Nosauc un raksturo darba vides riska faktoros, ievēro drošu darba vidi, veicot inženiersistēmu montāžas darbus. Izstrādā un izskaidro darba vides riska novēršanas pasākumus, pamatojot to izmantojumu.</p>

Moduļa "Atslēdznieka darbi" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas griezt, liekt, taisnot, zāģēt un blīvēt inženiersistēmās izmantotos materiālus, izmantojot atslēdznieka instrumentus, iekārtas un tehnoloģiskos paņēmienus
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Griezt ārējās un iekšējās vītnes ar vītņurbjiem, vītņu ripām un griežņiem. 2. Liekt materiālu virsmas un detaļas. 3. Taisnot materiālu virsmas. 4. Zāģēt cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus. 5. Blīvēt cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Atslēdznieka darbi" apguves noslēgumā izglītojamie kārtu pārbaudījumu: veic darbgaldu, palīgierīču un instrumentu sagatavošanu droša darba veikšanai; veic zāģēšanu, blīvēšanu, taisnošanu; liec materiālu virsmas un detaļas; pārbauda izgatavotās detaļas tehnisko un kvalitātes rādītāju atbilstību tehnoloģiskajām prasībām, ievērojot drošus darba paņēmienus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Atslēdznieka darbi" ir apgūstams programmas A daļā. To apgūst paralēli modulim "Materiālu virsmas apstrāde", un tā apgūšana ir ieejas nosacījums moduļa "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" apguvei.

Moduļa "Atslēdznieka darbi" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: griezt ārējās un iekšējās vītnes ar vītņurbjiem, vītņu ripām un griežņiem.</p> <p>Zina: vītņu veidus, darba režīma izvēli atkarībā no instrumentu veidiem, darba drošības prasības.</p> <p>Izprot: vītņu profilu veidošanas procesu, vītņu īpatnības un iegūšanas</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Uzgriež vītņi ar vītņu ripiņām. Uzgriež vītņi ar vītņu griežņiem. Iegriež vītņi ar vītņu urbjiem. Iegriež vītņi ar vītņu izvirpošanas griežņiem.</p>	<p>Uzgriež vītņi ar vītņu ripiņām, kontrolē un veic koriģēšanu vītņu ripiņas stiprināšanai Uzgriež vītņi ar vītņu griežņiem, kontrolē un koriģē darba procesu. Iegriež vītņi ar vītņu urbjiem, izvēlas smērvielu atbilstoši apstrādājamajam materiālam. Iegriež vītņi ar vītņu izvirpošanas griežņiem un rotējošām griežņu galvām.</p>

metodes.			
<p>2. Spēj: liekt materiālu virsmas un detaļas.</p> <p>Zina: liekšanas instrumentus un darbgaldus, to izmantošanu, darba drošības prasības.</p> <p>Izprot: liekšanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Izskaidro un izplāno metāla liekšanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Atpazīst un sagatavo metāla liekšanā izmantojamus instrumentus, izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Nosauc darbgalda uzbūvi un tā darbības principus, darbgalda aprīkojumu un palīgierīces, to izmantošanas paņēmienus.</p> <p>Liec metāla caurules, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Liec metāla loksnes, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Atpazīst un izvēlas nepieciešamās metāla liekšanas matricas, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Izskaidro un izplāno metāla liekšanas darbu gaitu un secību, pamatojot izplānoto metāla liekšanas procesu.</p> <p>Izskaidro instrumentu izmantošanas paņēmienu atbilstību un sagatavo tos metāla liekšanai un droša darba veikšanai, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Raksturo darbgalda uzbūvi un tā darbības principus. Izskaidro un raksturo darbgalda aprīkojuma un palīgierīču izmantošanas paņēmienus, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Liec metāla caurules, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Liec metāla loksnes, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Izvēlas nepieciešamās metāla liekšanas matricas, pamatojot savu izvēli, kontrolē un koriģē darba procesu.</p>
<p>3. Spēj: taisnot materiālu virsmas.</p> <p>Zina: taisnošanas instrumentus, to izmantošanu.</p> <p>Izprot: taisnošanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc taisnošanā izmantojamus instrumentus un izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Sagatavo taisnošanas instrumentus droša darba veikšanai.</p> <p>Izskaidro taisnošanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Izstrādā darbu plānu taisnošanas procesu droša darba veikšanai.</p> <p>Taisno metāla virsmas, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Izskaidro instrumentu izmantošanas paņēmienu atbilstību un izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Sagatavo taisnošanas instrumentus droša darba veikšanai, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Izskaidro un pamato taisnošanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Izstrādā un izskaidro darbu plānu taisnošanas procesu droša darba veikšanai.</p> <p>Taisno metāla detaļas, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p>

<p>4. Spēj: zāgēt cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus.</p> <p>Zina: zāgēšanas instrumentus, to izmantošanu.</p> <p>Izprot: zāgēšanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>	<p>25% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Sagatavo cauruļvadu zāgēšanas instrumentus darbam, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Atpazīst cauruļvadu zāgēšanā izmantojamus instrumentus, sagatavo un izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izskaidro un izplāno cauruļvadu zāgēšanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Atpazīst un izmanto cauruļvadu zāgēšanas tehniku.</p> <p>Zāgē cauruļvadus, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Sagatavo cauruļvadu zāgēšanas instrumentus darbam, ievērojot drošus darba paņēmienus, kā arī kontrolē un koriģē darba procesus darbvietā.</p> <p>Izskaidro instrumentu izmantošanas paņēmienu atbilstību, sagatavo cauruļvadu zāgēšanas instrumentus un tos izmanto, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Izskaidro un pamato cauruļvadu zāgēšanas darbu gaitu un secību, pamatojot izplānoto cauruļvadu zāgēšanas procesu.</p> <p>Izmanto cauruļvadu zāgēšanas tehniku pamatojot to izvēli darba uzdevumam.</p> <p>Zāgē cauruļvadus, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p>
<p>5. Spēj: blīvēt cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus.</p> <p>Zina: blīvēšanas instrumentus un materiālas, to izmantošanu.</p> <p>Izprot: blīvēšanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu un materiālu ekspluatācijas noteikumus.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Montē izjaucamus un neizjaucamus cauruļvadu savienojumus, apraksta savienojumu montāžas darbu tehnoloģijas un montāžas instrumentus.</p> <p>Piemēro darba drošības noteikumus cauruļvadu savienojumu montēšanas darbos.</p> <p>Nosauc instrumentu un materiālu veidus un īpašības.</p> <p>Blīvē cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Patstāvīgi montē izjaucamus un neizjaucamus cauruļvadu savienojumus, izskaidro savienojumu montāžas tehnoloģijas, pamato savienojumu montāžas instrumentu lietojumu.</p> <p>Piemēro darba drošības noteikumus cauruļvadu savienojumu montēšanas darbos un izskaidro to ievērošanas nepieciešamību.</p> <p>Nosauc un raksturo materiālu un instrumentu veidus un īpašības.</p> <p>Blīvē cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p>

Moduļa "Materiālu virsmas apstrāde" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas apstrādāt materiālu virsmas, izmantojot dažādus apstrādes paņēmienus un metodes
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Strādāt ar elektriskajiem un pneimatiskajiem rokas instrumentiem, izmantojot drošus darba paņēmienus. 2. Attīrīt materiālu virsmas. 3. Slīpēt metālu virsmas un detaļas. 4. Krāsot materiālu virsmas.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Inženiersistēmu izbūves pamatprocesi".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Materiālu virsmas apstrāde" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu – attīra, slīpē un krāso detaļas virsmu, izmantojot elektriskos, pneimatiskos un rokas instrumentus un lietojot drošus darba paņēmienus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Materiālu virsmas apstrāde" apgūst programmas A daļā. To apgūst paralēli modulim "Atslēdznieka darbi" un tā apgūšana ir ieejas nosacījums moduļa "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" apguvei.

Moduļa "Materiālu virsmas apstrāde" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: strādāt ar elektriskajiem un pneimatiskajiem rokas instrumentiem, izmantojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Zina: bīstamību un tās novēršanas paņēmienus darbā ar elektriskajiem un pneimatiskajiem rokas instrumentiem.</p> <p>Izprot: atbildību par savu un citu nodarbināto drošību un veselību</p>	5% no moduļa kopējā apjoma	<p>Apraksta darba drošības noteikumus materiālu virsmu apstrādes darbos.</p> <p>Nosauc atslēdznieka elektriskos rokas instrumentus un izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus</p> <p>Nosauc atslēdznieka pneimatiskos rokas instrumentus un izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Izskaidro darba drošības noteikumus un to ievērošanas nepieciešamību materiālu virsmu apstrādes darbos.</p> <p>Izvēlas un izmanto nepieciešamos elektriskos rokas instrumentus materiālu virsmu apstrādes darbos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izvēlas un izmanto nepieciešamos pneimatiskos rokas instrumentus materiālu virsmu apstrādes darbos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>

strādājot ar rokas instrumentiem.			
<p>2. Spēj: attīrīt materiālu virsmas.</p> <p>Zina: attīrīšanas instrumentus un līdzekļus, materiālu virsmas attīrīšanas metodes.</p> <p>Izprot: attīrīšanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atpazīst un nosauc virsmu attīrīšanas darbos izmantojamus instrumentus.</p> <p>Atpazīst un nosauc palīgierīces virsmu attīrīšanas darbiem.</p> <p>Izvēlas darba uzdevumam atbilstošus instrumentus un palīgierīces virsmu attīrīšanai.</p> <p>Nosauc dažādu virsmu attīrīšanas paņēmienus.</p> <p>Sagatavo virsmas attīrīšanai.</p> <p>Lieto virsmai atbilstošus attīrīšanas paņēmienus.</p> <p>Lieto drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Atpazīst un raksturo virsmu attīrīšanas darbos izmantojamus instrumentus.</p> <p>Atpazīst un raksturo palīgierīces virsmu attīrīšanas darbiem.</p> <p>Izvēlas darba uzdevumam atbilstošus instrumentus un palīgierīces virsmu attīrīšanai.</p> <p>Sagatavo instrumentus darbam, pārbauda instrumentu un palīgierīču tehnisko stāvokli.</p> <p>Raksturo dažādu virsmu attīrīšanas paņēmienus.</p> <p>Salīdzina atšķirīgu virsmu attīrīšanas paņēmienus un nozīmi.</p> <p>Sagatavo virsmu attīrīšanai.</p> <p>Izvēlas un lieto virsmai atbilstošus attīrīšanas paņēmienus.</p> <p>Izskaidro veicamo darbu kvalitātes kontroles norises kārtību.</p> <p>Izvēlas un lieto racionālus un drošus darba paņēmienus.</p>
<p>3. Spēj: slīpēt metālu virsmas un detaļas.</p> <p>Zina: slīpēšanas instrumentus un materiālus un darbaldus, to izmantošanu, darba drošības prasības.</p> <p>Izprot: slīpēšanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atpazīst slīpēšanā izmantojamus instrumentus, izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Sagatavo slīpēšanas instrumentus droša darba veikšanai, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Vizuāli atšķir abrazīvos materiālus, nosauc to markas un izmantojumu.</p> <p>Izvēlas abrazīvos materiālus slīpēšanai.</p> <p>Izvēlas un apraksta plakanu virsmu slīpēšanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Slīpē metāla plakanās virsmas, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izplāno ieliektu virsmu slīpēšanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Slīpē ieliektas metāla virsmas, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izplāno izliektu virsmu slīpēšanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Slīpē izliektas metāla virsmas,</p>	<p>Izskaidro instrumentu izmantošanas paņēmienu atbilstību un izmanto tos, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Sagatavo slīpēšanas instrumentus droša darba veikšanai, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Nosauc slīpripas marķēšanas apzīmējumus un raksturo slīpripas izmantošanu atkarībā no slīpējamā materiāla.</p> <p>Atbilstoši instrumentam un apstrādājamajam materiālam izvēlas abrazīvos materiālus slīpēšanai.</p> <p>Izvēlas un izskaidro plakanu virsmu slīpēšanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Slīpē metāla plakanās virsmas, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Izplāno un izskaidro ieliektu virsmu slīpēšanas darbu gaitu un secību.</p> <p>Slīpē ieliektas metāla virsmas, ievērojot drošus</p>

		ievērojot drošus darba paņēmienus.	darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu. Izplāno un izskaidro izliktu virsmu slīpēšanas darbu gaitu un secību. Slīpē izliktas metāla virsmas, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.
<p>4. Spēj: krāsot materiālu virsmas.</p> <p>Zina: krāsošanas instrumentus un līdzekļus, materiālu virsmas krāsošanas metodes.</p> <p>Izprot: krāsošanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>	60% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atpazīst krāsu veidus, raksturo to īpašības. Apraksta krāsu toņu saskaņošanas principus, krāsas jaukšanas paņēmienus, uzglabāšanas prasības.</p> <p>Izvēlas darba uzdevumam atbilstošas krāsas.</p> <p>Sagatavo krāsas darbam.</p> <p>Nosauc krāsu galvenās un palīgkomponentes, to lietošanas iespējas.</p> <p>Nosauc krāsošanas darbos nepieciešamos instrumentus, mehānismus un palīgierīces.</p> <p>Apraksta krāsošanas paņēmienus.</p> <p>Veic krāsošanas darbus, ievērojot darbu tehnoloģisko secību.</p> <p>Apraksta krāsošanas tehnoloģiju izmantošanu dažādu virsmu krāsošanā iekštelpās.</p> <p>Atbilstoši pedagoga norādījumiem krāso metāla virsmas, ievērojot darbu tehnoloģisko secību.</p> <p>Lieto drošus darba paņēmienus.</p> <p>Atpazīst radušos defektus, krāsojot metāla virsmas.</p> <p>Apraksta krāsošanas tehnoloģiju izmantošanu dažādu virsmu krāsošanā ārā darbos.</p>	<p>Atpazīst un raksturo krāsu veidus, salīdzina un izskaidro to īpašības. Pamato krāsu toņu saskaņošanas principus, krāsas jaukšanas paņēmienus, uzglabāšanas prasības.</p> <p>Izvēlas un pamato darba uzdevumam atbilstošas krāsas un pamato izvēles nozīmi.</p> <p>Sagatavo krāsas darbam.</p> <p>Uzskaita krāsu galvenās un palīgkomponentes, to lietošanas iespējas.</p> <p>Atpazīst un raksturo krāsošanas darbos izmantojamās instrumentus, sagatavo tos darbam, pārbauda to tehnisko stāvokli. Izskaidro krāsošanas paņēmienus.</p> <p>Patstāvīgi plāno un veic krāsošanas darbus, ievērojot darbu tehnoloģisko secību.</p> <p>Salīdzina un izskaidro krāsošanas tehnoloģiju izmantošanu dažādu virsmu krāsošanā iekštelpās.</p> <p>Patstāvīgi plāno un veic metāla virsmu krāsošanas darbus, ievērojot darbu tehnoloģisko secību.</p> <p>Lieto racionālus un drošus darba paņēmienus.</p> <p>Analizē radušos defektus, krāsojot metāla virsmas.</p> <p>Salīdzina un izskaidro krāsošanas tehnoloģiju izmantošanu dažādu virsmu krāsošanā ārā darbos.</p>

Moduļa "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas izgatavot cauruļvadu savienojumus no dažādiem materiāliem
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Lasīt savienojuma rasējumu un tehnoloģisko dokumentāciju cauruļvadu savienojuma izgatavošanai. 2. Lasīt informāciju par cauruļvadu savienojuma izgatavošanas tehnoloģisko procesu. 3. Izvēlēties darba veikšanai atbilstošo atslēdznieka darba paņēmieni. 4. Veidot cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus. 5. Pārbaudīt izgatavotā cauruļvada konstruktīvā elementa un savienojuma atbilstību rasējumam.
Moduļa ieejas nosacījumi	Modulis "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" ir apgūstams pēc moduļu "Atslēdznieka darbi" un "Materiālu virsmas apstrāde" sekmīgas apgūšanas.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu – pēc dotā detaļas rasējuma un tehnoloģiskās informācijas izgatavo cauruļvadu savienojumu no dažādiem materiāliem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" apgūst programmas A daļā. Modulis "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" ir ieejas nosacījums moduļa "Inženiersistēmu cauruļvadu montāža" apguvei.

Moduļa "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: lasīt detaļas rasējumu un tehnoloģisko dokumentāciju detaļas izgatavošanai.</p> <p>Zina: detaļu attēlu konstruēšanas noteikumus, rasējumu veidus, grafiskos nosacītos apzīmējumus, tekstveida norādījumus, vītņu veidus un to apzīmējumus rasējumos, nosacījumus, vienkāršojumus, robežnovirzes, materiālu apzīmējumus rasējumos.</p> <p>Izprot: detaļas attēlojuma projekciju metodes, griezumumu un šķēlumu veidošanas principus,</p>	40% no moduļa kopējā apjoma	<p>Rasējumā atpazīst un nosauc līniju veidus, rasēšanā izmantojamus mērogus, norāda izmērus.</p> <p>Nolasa rakstlaukuma informāciju.</p> <p>Rasē vienkāršus rasējumus ar skatiem un izvieto rasējumā skatu pēc projekcijas metodēm.</p> <p>Uzrāda izmērus, robežnovirzes un materiālus atbilstoši izvietošanas pamatnoteikumiem.</p> <p>Rasē vienkāršus rasējumus ar griezumumiem vai šķēlumiem. Atšķir</p>	<p>Izskaidro rasējuma līniju nozīmi, raksturo rasēšanā izmantojamus mērogus.</p> <p>Izvieto mērlīnijas, norāda izmērus.</p> <p>Nolasa un paskaidro rakstlaukuma informāciju.</p> <p>Rasē vienkāršus rasējumus ar skatiem, rasējumā izvieto skatus pēc projekcijas metodēm un pamato savu izvēli.</p> <p>Raksturo savu izvēli izmēru, robežnoviržu un materiālu</p>

<p>izmēru izlikšanu rasējumos, vītņu un citu detaļu savienošanas paņēmieni attēlošanu rasējumos.</p>		<p>skatos, griezumos un šķēļumos izmantojamās nosacītās zīmes. Apraksta atšķirību starp griezumiem un šķēļumiem. Paskaidro noteikumus iznesto elementu veidošanai. Rasē vienkāršus rasējumus ar vītņi. Atpazīst un nosauc vītņu veidu pēc nosacītām līnijām un apzīmējumiem. Lasa darba rasējumus. Zīmē vienkāršu ģeometrisku figūru skices dažādos skatos.</p>	<p>apzīmēšanai rasējumos. Rasē vienkāršus rasējumus ar griezumiem vai šķēļumiem. Izskaidro un raksturo griezumos un šķēļumos nosacītās zīmes. Izskaidro priekšrocības starp griezumiem un šķēļumiem atkarībā no detaļu veidiem. Pamato savu izvēli iznesto elementu veidošanai. Rasē un izskaidro vītņu attēlošanu rasējumos. Raksturo vītņu veidus pēc nosacītām līnijām un nosacītiem apzīmējumiem. Lasa un analizē darba rasējumus. Zīmē saliktu ģeometrisku figūru skices.</p>
<p>2. Spēj: lasīt informāciju par cauruļvada savienojuma izgatavošanas tehnoloģisko procesu. Zina: tehnoloģiskā procesa elementus un to izstrādes gaitu, tehnoloģiskās bāzes izvēles principus un to nozīmi apstrādes procesā, tehnoloģiskā procesa pieraksta formātus (papīra un digitālais formāts). Izprot: darba uzdevumu saistībā ar tehnoloģisko procesu kopumā.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc tehnoloģiskā procesa elementus, plūsmas principus (īsākais ceļš, plūsmu nekrušošanās u.c.). Apraksta tehnoloģiskā procesa izvēli atkarībā no savienojuma veida. Paskaidro tehnoloģiskā procesa izstrādes galvenos pamatnoteikumus.</p>	<p>Raksturo tehnoloģiskā procesa elementus. Skaidro plūsmas principu nozīmi tehnoloģiskajā procesā. Pamato tehnoloģiskā procesa izvēli atkarībā no savienojuma veida. Izskaidro savienojumu darba rasējumu tehnoloģiskā procesa izstrādei.</p>
<p>3.Spēj: izvēlēties darba veikšanai atbilstošo atslēdznieka darba paņēmieni. Zina: atslēdznieka darbu veidus un paņēmienus. Izprot: atbilstoša atslēdznieka darba paņēmiena izvēles nepieciešamību kvalitatīva montāžas darba izpildē.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Apraksta ar atslēdznieka instrumentiem veicamos darbus. Demonstrē atslēdznieka darbos izmantojamo instrumentu lietošanas paņēmienus, ievērojot drošus darba paņēmienus. Apraksta iekārtu uzbūvi un darbības principus.</p>	<p>Izskaidro ar instrumentiem veicamos darbus. Demonstrē un izskaidro atslēdznieka darbos izmantojamo instrumentu lietošanas paņēmienus, ievērojot drošus darba paņēmienus. Izskaidro iekārtu uzbūvi un darbības principus.</p>
<p>4. Spēj: veidot cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus. Zina: materiālu sagarināšanas un liekšanas</p>	<p>20 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst un nosauc izjaucamus un neizjaucamus cauruļvadu savienojumus, lasa un skaidro marķējumu, montāžas veidus un instrumentus.</p>	<p>Atpazīst un nosauc izjaucamus un neizjaucamus cauruļvadu savienojumus, lasa un skaidro marķējumu, montāžas veidus un instrumentus. Salīdzina materiālu</p>

<p>metodes, vītņu veidus, to iegriešanas metodes un iekārtas, presētu savienojumu izgatavošanu, elementu savienojumu veidošanas principus.</p> <p>Izprot: konstruktīvo elementu izgatavošanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>		<p>Saskaņā ar darba uzdevumu pēc skices sagatavo sagarināšanas un liekšanas darbu veikšanai nepieciešamo materiālu sarakstu. Saskaņā ar darba uzdevumu izvēlas vītņu veidu uzgriešanas metodi un iekārtas. Griež vītnes. Sagatavo un presē cauruļvadus un veidgabalus, ievērojot drošus darba paņēmienus. Nosauc savienojumu brāķu veidus, brāķu rašanās cēloņus un novērš tos.</p>	<p>sortimentu, savstarpējo aizstājamību atbilstību, darbarīku ražotāju piedāvājumu. Saskaņā ar darba uzdevumu pēc skices sagatavo sagarināšanas un liekšanas darbu veikšanai nepieciešamo materiālu sarakstu. Pamato izvēli. Saskaņā ar darba uzdevumu izvēlas vītņu veidu uzgriešanas metodi un iekārtas. Pamato izvēli. Griež vītnes un izskaidro darbu secību. Presē cauruļvadus un veidgabalus, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu. Analizē brāķu rašanās cēloņus un novērš tos.</p>
<p>5. Spēj: pārbaudīt izgatavotā cauruļvada konstruktīvā elementa un savienojuma atbilstību rasējumam.</p> <p>Zina: mērīšanas līdzekļus, to lietošanu, uzstādītās precizitātes prasības izmēriem, savienojumu pielāgošanas principus, atbilstības novērtēšanas metodes.</p> <p>Izprot: cauruļvadu konstruktīvo elementu un savienojumu montāžas procesus un to secību.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc pielaiides un kvalitātes definīcijas. Apraksta sēžu grupas. Apzīmē robežnovirzes rasējumos pēc pielaižu un sēžu tabulām. Izmanto dažādus mērinstrumentus, lai noteiktu cauruļvada konstruktīvā elementa un savienojuma derīgumu.</p>	<p>Salīdzina pielaiides un kvalitātes lielumus ar apstrādes paņēmieniem. Pamato sēžu izvēli. Izskaidro robežnoviržu apzīmējumu izvēli. Izvēlas mērinstrumentus atbilstoši cauruļvada konstruktīvā elementa un savienojuma precizitātei, lai noteiktu tā derīgumu.</p>
<p>6. Spēj: veidot nestandarta risinājumus, savienojumus un blīvējumus.</p> <p>Zina: nestandarta stiprinājumu, savienojumu un blīvējumu veidus un veidošanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: nestandarta stiprinājumu, savienojumu un blīvējumu izveidošanas paņēmienus avārijas likvidēšanai.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Saskaņā ar darba uzdevumu izvēlas nestandarta risinājumus un veidus no sortimenta pēc to apzīmējumiem, uzstāda to pieslēgumus, regulēšanas un noslēgarmatūru. Saskaņā ar darba uzdevumu izvēlas, nestandarta stiprinājumus, blīvējumu uzstāda un pieslēdz izplatītākos savienojumus sistēmai atbilstošo regulējošo un noslēgarmatūru, izmantojot piemērotus instrumentus un drošas darba metodes. Veic</p>	<p>Saskaņā ar darba uzdevumu atpazīst un izvēlas nestandarta risinājumu sistēmās izmantojamo sortimentu pēc to apzīmējumiem, uzstāda to pieslēgumus, regulēšanas un noslēgarmatūru. Salīdzina regulēšanas un noslēgarmatūru sortimentu, atbilstību un savstarpējo aizstājamību. Pamana nepilnības darba uzdevumā. Saskaņā ar darba uzdevumu izvēlas, nestandarta stiprinājumus, blīvējumu</p>

		pasākumus avārijas likvidēšanai.	uzstāda un pieslēdz izplatītākos savienojumus sistēmai atbilstošo regulējošo un noslēgarmatūru, izmantojot piemērotus instrumentus un drošas darba metodes. Veic efektīvus pasākumus avārijas likvidēšanai. Pamana un novērš nepilnības darba uzdevumā.
--	--	----------------------------------	---

Moduļa " Inženiersistēmu cauruļvadu montāža" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas montēt dažādu materiālu cauruļvadus
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iekārtot ergonomiski organizētu darbavietu. 2. Lasīt inženiersistēmu un iekārtu tehniskās shēmas un kopsalikuma rasējumus. 3. Izvēlēties cauruļvadu, gaisa vadu materiālus, noslēdzošo un regulēšanas armatūru un to montāžas vietu. 4. Aprēķināt montāžas darba veikšanai nepieciešamo materiālu daudzumu un apjomu. 5. Montēt cauruļvadus, gaisa vadus, to stiprinājumus atbilstoši tehniskā projekta un cauruļu ražotāja prasībām. 6. Izolēt dažādu materiālu cauruļvadus un gaisa vadus. 7. Vizuali un mehāniski pārbaudīt izpildītā montāžas darba kvalitāti. 8. Novērst montāžas darbu neatbilstību.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Cauruļvadu savienojumu izgatavošana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Inženiersistēmu cauruļvadu montāža" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu – atbilstoši darba uzdevumam (inženiersistēmu un iekārtu tehniskajai shēmai un rasējumam) aprēķina un izvēlās montāžai nepieciešamo materiālu daudzumu un apjomu, noteiktā veidā savieno dažādas caurules, vizuāli pārbauda savienojumus, atpazīst un novērš montāžas darbu neatbilstību.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Inženiersistēmu cauruļvadu montāža" apgūst programmas A daļā. Modulis "Inženiersistēmu cauruļvadu montāža" ir A daļas noslēdzošais modulis.

Moduļa " Inženiersistēmu cauruļvadu montāža" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: iekārtot ergonomiski organizētu darbavietu.</p> <p>Zina: inženiersistēmu montētāja darbarīku komplektējumu un ergonomiskas darba metodes.</p>	15 % no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši darba vadītāju norādēm un darba aizsardzības noteikumiem nosauc iespējamus riskus un izvēlas ārējo cauruļvadu montāžas darbarīkus, palīgiekārtas un pagaidu konstrukcijas.	Patstāvīgi un atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem raksturo iespējamus riskus, izvēlas ārējo cauruļvadu montāžas darbarīkus un iekārtas, palīgiekārtas un pagaidu konstrukcijas. Atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem

<p>Izprot: ergonomiski organizēta darba ietekmi uz darbinieka veselību un darba ražīgumu, kārtības un tīrības nozīmi drošas darba vides uzturēšanā.</p>		<p>Atbilstoši darbu vadītāja norādēm un darba aizsardzības noteikumiem nosauc iespējamus riskus un izvēlas iekšējo cauruļvadu montāžas darbarīkus, palīgiekārtas un pagaidu konstrukcijas.</p> <p>Atbilstoši darbu vadītāja norādēm, darba drošības instruktāžai un darba aizsardzības noteikumiem iekārto ergonomisku darbavietu.</p>	<p>raksturo iespējamus riskus, patstāvīgi izvēlas iekšējo cauruļvadu montāžas darbarīkus, palīgiekārtas un pagaidu konstrukcijas.</p> <p>Patstāvīgi organizē un iekārto ergonomisku, darba aizsardzības noteikumiem atbilstošu darbavietu mainīgā darba vidē.</p>
<p>2. Spēj: lasīt dažādu veidu cauruļu montāžai atbilstošo būvprojekta un darbu veikšanas projekta dokumentācijas sadaļu.</p> <p>Zina: būvprojekta un dažādu veidu cauruļvadu montāžas darbu veikšanas projekta saturu, būvniecības rasējumos izmantotos grafiskos apzīmējumus, veicamo darbu apjoma noteikšanas mehānismu un nepieciešamās materiālās un tehniskās bāzes uzskaitījuma paņēmienus.</p> <p>Izprot: projekta dokumentācijas ietekmi uz kvalitatīvu inženierkomunikāciju montāžas darbu izpildi.</p>	<p>20 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atbilstoši norādēm, lietojot cauruļvadu rasējumos izmantotos apzīmējumus, zīmē kāda cauruļvada posma skici.</p> <p>Atbilstoši skicei nosaka nepieciešamos materiālus un to daudzumu.</p> <p>Atbilstoši norādēm, lietojot ēku iekšējā un ārējā ūdensvada, kanalizācijas, ugunsdzēsības, aukstuma un vēdināšanas sistēmu cauruļvadu darba rasējumos pieņemtus apzīmējumus, zīmē kāda inženierkomunikāciju cauruļvadu posma skici. Atbilstoši skicei nosaka nepieciešamos materiālus un to daudzumu.</p> <p>Pēc norādēm, lietojot ēku iekšējā gāzes vada, ievadu vai ārējo, sadalošo gāzes vadu cauruļvadu darba rasējumos pieņemtus apzīmējumus, zīmē kāda posma skici. Atbilstoši skicei nosaka nepieciešamos materiālus un to daudzumu.</p>	<p>Izmantojot projekta dokumentāciju, patstāvīgi zīmē kāda cauruļvada posma skici.</p> <p>Atbilstoši skicei un paskaidrojuma rakstam nosaka nepieciešamos materiālus un to daudzumu, pamana nepilnības rasējumos.</p> <p>Izmantojot projekta dokumentācijas attiecīgās sadaļas, patstāvīgi zīmē ēku iekšējā un ārējā ūdensvada, kanalizācijas, ugunsdzēsības, aukstuma un vēdināšanas sistēmas cauruļvadu posma skici. Atbilstoši skicei nosaka nepieciešamos materiālus un to daudzumu, norāda uz nepilnībām rasējumos.</p> <p>Izmantojot projekta dokumentācijas attiecīgās sadaļas, patstāvīgi zīmē ēku iekšējā gāzes vada, ievadu vai ārējo sadalošo gāzes cauruļvadu posma skici. Atbilstoši skicei nosaka nepieciešamos materiālus un to daudzumu, norāda uz nepilnībām rasējumos.</p>
<p>3. Spēj: izvēlēties cauruļvadu, gaisa vadu materiālus, noslēdzošo un regulēšanas armatūru un to montāžas vietu.</p>	<p>30 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst un atbilstoši darba uzdevuma rasējumam/skicei aprēķina, un izvēlas ārējo cauruļvadu būvē izmantojamo</p>	<p>Atpazīst un atbilstoši darba uzdevuma rasējumam/skicei patstāvīgi aprēķina, un izvēlas ārējo cauruļvadu būvē izmantojamo materiālu apjomu, izvēlas cauruļvadu būvē</p>

<p>Zina: cauruļvadu, gaisa vadu materiālus, noslēdzošo un regulēšanas armatūru montāžas tehnoloģiskos procesus, to montāžas darbarīkus.</p> <p>Izprot: montāžas vietas specifiku un izvēlēto cauruļvadu, gaisa vadu, noslēdzošo armatūru un darbarīku savstarpējo atbilstību.</p>		<p>materiālu apjomu, cauruļu veidus, armatūras un darba instrumentus. Atpazīst un atbilstoši iekšējo cauruļvadu darba uzdevuma rasējumam izvēlas tā būvē izmantojamo cauruļu, veidgabalu un armatūru veidu un darba instrumentus. Atbilstoši konkrētās ārējās cauruļvada posma vai mezgla darba rasējumam skicē tā aksonometriju, norādot galvenās piesaistes atbalsta punktiem. Atbilstoši darba rasējumam skicē konkrētās iekšējās cauruļvada posma vai mezgla aksonometriju, norādot galvenos reglamentētos attālumus no virsmām un starp atsevišķiem elementiem.</p>	<p>izmantojamo cauruļu veidus, armatūras un darba instrumentus. Izvērtē materiālu priekšrocības un trūkumus, savstarpējo aizstājamību, darba instrumentu atbilstību. Atpazīst un atbilstoši iekšējo cauruļvadu darba uzdevuma rasējumam izvēlas tā būvē izmantojamo cauruļu, veidgabalu un armatūru veidu un darba instrumentus. Izvērtē priekšrocības un trūkumus, savstarpējo aizstājamību, kā arī pamana nepilnības darba uzdevumā. Atbilstoši konkrētās ārējās cauruļvada posma vai mezgla darba rasējumam skicē tā aksonometriju, norādot galvenās piesaistes atbalsta punktiem. Izmantojot ģeodēziskos instrumentus, atrod cauruļvada piesaisti dabā. Atbilstoši darba rasējumam skicē konkrētās iekšējās cauruļvada posma vai mezgla aksonometriju, norādot galvenos reglamentētos attālumus no virsmām un starp atsevišķiem elementiem. Pamana nepilnības darba uzdevumā.</p>
<p>4. Spēj: montēt cauruļvadus, gaisa vadus, to stiprinājumus atbilstoši tehniskā projekta un cauruļu ražotāja prasībām.</p> <p>Zina: dažāda veida materiālu cauruļvadu un gaisa vadu savienošanas metodes un veidus, tehniskā projekta lasīšanu, cauruļvadu ražotāja izdoto ekspluatācijas instrukciju ievērošanu.</p> <p>Izprot: tehnoloģiski pareizas savienošanas, montēšanas un izolēšanas nozīmi ēkas ilgtspējīgas ekspluatācijas nodrošināšanā.</p>	<p>20 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošus darba paņēmienus, piegriez, apstrādā un savieno ārējo ūdens apgādes, kanalizācijas, ugunsdzēsības, aukstuma un vēdināšanas tīklu, kā arī būvē izmantojamās caurules. Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus darbarīkus, instrumentus un drošas darba metodes, nogriez, apstrādā un ar veidgabaliem savieno ārējo karstā ūdens un siltumapgādes tīklu, kā arī būvē izmantojamās caurules. Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus darbarīkus,</p>	<p>Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošas darba metodes, piegriez, apstrādā un savieno ārējo ūdens apgādes, kanalizācijas, ugunsdzēsības, aukstuma un vēdināšanas tīklu būvē izmantojamās caurules. Pamana neatbilstību darba zīmējumiem. Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus darbarīkus, instrumentus un drošas darba metodes, nogriez, apstrādā un ar veidgabaliem savieno ārējo karstā ūdens un siltumapgādes tīklu būvē izmantojamās caurules. Pamana neatbilstību darba zīmējumiem. Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus darbarīkus, instrumentus un drošas darba metodes, nogriez, apstrādā un</p>

		<p>instrumentus un drošas darba metodes, nogriež, apstrādā un ar veidgabaliem savieno iekšējās ūdens apgādes, kanalizācijas un ugunsdzēsības sistēmās izmantojamās caurules. Vizuāli un tehniski pārbauda izpildītā montāžas darba kvalitāti. Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošas darba metodes, nogriež, apstrādā un ar veidgabaliem savieno apkures, dzesēšanas, gāzes apgādes un ventilācijas sistēmu būvē izmantojamās caurules.</p>	<p>ar veidgabaliem savieno iekšējās ūdens apgādes, kanalizācijas un ugunsdzēsības sistēmās izmantojamās caurules. Pamana nepilnības darba zīmējumos. Vizuāli un tehniski pārbauda izpildītā montāžas darba kvalitāti, novērš montāžas darbu neatbilstību. Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošas darba metodes, nogriež, apstrādā un ar veidgabaliem savieno apkures, dzesēšanas, gāzes apgādes un ventilācijas sistēmu būvē izmantojamās caurules. Pamana neatbilstību darba zīmējumiem.</p>
<p>5. Spēj: izolēt dažādu materiālu cauruļvadus un gaisa vadus.</p> <p>Zina: izolācijas materiālus katram cauruļvadu sistēmas veidam un prasības to montāžai.</p> <p>Izprot: dažādu inženierkomunikāciju izolācijas veidu izmantošanas nozīmi.</p>	<p>15 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc cauruļvadu aizsardzības veidus, izskaidro aizsargpārklājuma uzklāšanas metodes un izmantošanas nepieciešamību. Atpazīst cauruļvadu siltumizolācijas materiālus un to izstrādājumus. Nosauc galvenos tehniskos datus un ražotāja ieteikumus to uzstādīšanai. Izmantojot drošas darba metodes, saskaņā ar darba uzdevuma zīmējumiem siltina/izolē ārējo inženiertīklu cauruļvadus. Izmantojot drošas darba metodes, saskaņā ar darba uzdevuma zīmējumiem siltina/izolē iekšējo cauruļvadu.</p>	<p>Raksturo un salīdzina cauruļvadu aizsardzības veidus, izskaidro aizsargpārklājuma uzklāšanas metožu atšķirības. Nosauc visus cauruļvadu siltumizolācijas materiālus, to izstrādājumus. Salīdzina dažādu ražotāju izstrādājumu tehniskos datus un uzstādīšanas ieteikumus. Izmantojot drošas darba metodes, saskaņā ar darba uzdevumu montē ārējos cauruļvadus un siltummezglus, ievērojot atbilstošus attālumus (starp caurulēm un sienu, griestiem vai grīdu) siltināšanai/izolēšanai ar normās paredzētā biezuma izolāciju. Izmantojot drošas darba metodes, saskaņā ar darba uzdevumu montē iekšējos cauruļvadus, ievērojot atbilstošus attālumus (starp caurulēm un sienu, griestiem vai grīdu) siltināšanai/izolēšanai ar normās paredzētā biezuma izolāciju.</p>

Moduļa "Sagatavošanas darbi saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas (SVK) iekārtu montāžai" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas sagatavot saldēšanas, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas iekārtu un sistēmu montāžai, ievērojot standartu, darba un vides aizsardzības prasības
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Patstāvīgi iepazīties ar montāžas darba uzdevumu, izmantojot darba veikšanai nepieciešamo informāciju. 2. Pilnveidot izpratni par fizikāliem, ķīmiskiem un fizikāli ķīmiskiem procesiem un to norises likumsakarībām, vielu, materiālu un ķīmisko reakciju daudzveidību. 3. Iegūt zināšanas par tehnoloģiskajām procesiem, kas norisinās dažādās ražošanas nozarēs. 4. Sagatavot un lietot atbilstošus instrumentus, palīgierīces un mērinstrumentus, pārbaudot to darba kārtību un atbilstību tehniskajām prasībām. 5. Komplektēt nepieciešamos montāžas materiālus iekārtu uzstādīšanai/demontāžai.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti A daļas moduļi.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Sagatavošanas darbi SVK iekārtu montāžai" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj SVK sistēmu sagatavošanu montāžai un tās dokumentēšanu, atbilstoši darbu veikšanas projekta dokumentācijas sadaļai izveido montāžas/demontāžas darbu secību, norāda izmantojamās darba instrumentus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Sagatavošanas darbi SVK (saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas) iekārtu montāžai " ir apgūstams programmas B daļā. Modulis "Sagatavošanas darbi SVK iekārtu montāžai" ir ieejas nosacījums moduļa "SVK iekārtu kompresoru, sūkņu un siltummaiņu montāža" apguvei.

Moduļa "Sagatavošanas darbi saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas (SVK) iekārtu montāžai" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: patstāvīgi iepazīties ar montāžas darba uzdevumu, izmantojot darba veikšanai nepieciešamo informāciju.</p> <p>Zina: iekārtu un sistēmu montāžas darbu veikšanas projekta saturu, iekārtu un sistēmu rasējumos izmantotos grafiskos apzīmējumus.</p> <p>Izprot: sistēmu un iekārtu montāžas darbu dokumentāciju.</p>	40% no moduļa kopējā apjoma	<p>Izvērtē darba uzdevuma prasības un izstrādā rīcības pasākumus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžas darbu veikšanai.</p> <p>Nosauc principiālo un montāžas shēmu elementus.</p> <p>Nosauc un raksturo saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas iekārtu piedāvājumu atbilstoši atsevišķiem rādītājiem.</p> <p>Atpazīst, nosauc un lieto būvprojekta rasējumos izmantoto saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu elementu grafiskos apzīmējumus, izmantojot profesionālo terminoloģiju.</p> <p>Nosauc un apraksta dokumentācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām pirms saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžas darbu veikšanas.</p> <p>Raksturo pārtikas produktu sastāvu un īpašības.</p> <p>Nosauc vielas bojāšanās cēloņus, veidus un īpašības.</p> <p>Nosauc konservēšanas principus un paņēmienus.</p> <p>Nosauc dzesēšanas tehnoloģisko režīmu veidus. Nosauc dzesēšanas tehnoloģijas izmantošanas iespējas</p>	<p>Izvērtē darba uzdevuma prasības un izstrādā rīcības pasākumus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžas darbu veikšanai. Pamato organizatorisko pasākumu plānu drošai saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžas darbu veikšanai.</p> <p>Nosauc principiālo un montāžas shēmu elementus un pamato to izvēli.</p> <p>Nosauc un vispusīgi raksturo saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas iekārtu piedāvājumu un atbilstību dažādām saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmām un pasūtītāju vajadzībām.</p> <p>Atpazīst, nosauc un lieto būvprojekta rasējumos izmantoto saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu elementu grafiskos apzīmējumus, izmantojot profesionālo terminoloģiju. Pamana nepilnības saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmas būvprojekta rasējumos.</p> <p>Pamato atbilstošās dokumentācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām pirms saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžas darbu veikšanas.</p>

		dažādās nozarēs.	<p>Analizē pārtikas produktu sastāvu un īpašības.</p> <p>Nosauc un raksturo vielas bojāšanās cēloņus, veidus un īpašības.</p> <p>Nosauc un raksturo konservēšanas principus un paņēmienus.</p> <p>Raksturo dzesēšanas tehnoloģisko režīmu iedalījumu.</p> <p>Nosauc un raksturo dzesēšanas tehnoloģijas izmantošanas iespējas dažādās nozarēs.</p>
<p>2. Spēj: sagatavot un lietot atbilstošus instrumentus, palīgierīces un mērinstrumentus, pārbaudot to darba kārtību un atbilstību tehniskajām prasībām.</p> <p>Zina: dokumentu noformēšanas noteikumus, palīgierīču un mērinstrumentu verifikācijas noteikumus, tehniskā procesa būtību un sastāvdaļas, mērinstrumentu veidus un to darbības pamatprincipus, montāžas instrumentu veidus.</p> <p>Izprot: darba uzdevumam atbilstoši izvēlētu instrumentu, palīgierīču un mērinstrumentu nozīmi iekārtu un sistēmu montāžas/demontāžas un uzturēšanas darbu izpildē.</p>	32% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc montāžas procesa organizācijas galvenos principus.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu zīmē skici, kurā attēlo saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu vai tās daļas izvietojumu ēkā vai kompresoru telpā.</p> <p>Nosauc mērinstrumentu veidus un nosaka to precizitāti.</p> <p>Apraksta galveno mērinstrumentu grupu darbības principus.</p> <p>Lieto piemērotus mērinstrumentus atbilstoši darba uzdevumam saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, palīgiekārtu novērtējumam, ievērojot darba aizsardzības prasības.</p> <p>Nosauc mērinstrumentus, kuriem nepieciešama verifikācija.</p> <p>Izvēlas atbilstošus instrumentus un palīgierīces, ievēro instrumentu un palīgierīču lietošanas noteikumus.</p> <p>Atbilstoši darba vadītāja norādēm, darba drošības instruktāžai un darba aizsardzības noteikumiem iekārto ergonomisku darbavietu.</p> <p>Nosauc un izvēlas atbilstošu celšanas iekārtu, atkarībā no</p>	<p>Raksturo montāžas procesa organizācijas būtību, funkciju un mijiedarbību, montāžas procesa veidus.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu zīmē skici, kurā attēlo saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu vai tās daļas optimālo izvietojumu ēkā vai kompresoru telpā.</p> <p>Raksturo mērinstrumentu veidus, nosakot to precizitātes klasi.</p> <p>Analizē galveno mērinstrumentu grupu darbības principus.</p> <p>Lieto piemērotus mērinstrumentus atbilstoši montāžas procesa darba uzdevumam saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, palīgiekārtu, ievērojot darba aizsardzības prasības.</p> <p>Nosauc mērinstrumentus, kuriem nepieciešama verifikācija.</p> <p>Izskaidro mērinstrumentu verifikācijas periodiskuma prasības, pamato mērinstrumentu verifikācijas nepieciešamību.</p> <p>Pamato instrumentu izvēles saistību ar darba ražīgumu un kvalitāti, ievēro instrumentu un palīgierīču lietošanas</p>

		kravas svāra vai gabarītiem vai celšanas augstuma.	noteikumus. Patstāvīgi organizē un iekārto ergonomisku, darba aizsardzības noteikumiem atbilstošu darbavietu mainīgā darba vidē. Izvēlas atbilstošu celšanas iekārtu, atkarībā no kravas svāra vai gabarītiem vai celšanas augstuma un izskaidro tās darbības principu.
<p>3. Spēj: komplektēt nepieciešamos montāžas materiālus iekārtu uzstādīšanai/demontāžai.</p> <p>Zina: iekārtu, cauruļvadu, noslēgarmatūru un regulēšanas armatūru montāžas tehnoloģiskos procesus un izmantojamās darbarīkus, materiālus un instrumentus, kā arī to ražotāju rekomendācijas; ķīmiskās vielas/darba vielas tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai.</p> <p>Izprot: sistēmu un iekārtu montāžas specifiku un izvēlēto iekārtu, cauruļvadu, noslēgarmatūru un regulēšanas armatūru savstarpējo atbilstību.</p>	28% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošus darba paņēmienus, piemērotus darbarīkus, piegriez, apstrādā un savieno saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtās, kā arī būvē izmantojamās caurules.</p> <p>Apraksta instrumentu lietojumu, pārbauda instrumentu atbilstību drošības noteikumiem un veic apkopi.</p> <p>Atšķir saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžas darbos izmantojamās materiālus un raksturo to lietojumu.</p> <p>Novērtē ķīmiskās vielas/darba vielas atbilstību saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžai prasībām pēc to tehniskās specifikācijas rādītājiem un drošības datu lapām, ievērojot darba un vides aizsardzības prasības.</p>	<p>Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošas darba metodes, izvēloties piemērotus darbarīkus, piegriez, apstrādā un savieno saldēšanas, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtās, kā arī būvē izmantojamās caurules. Pamana nepilnības darba zīmējumos.</p> <p>Izskaidro konkrēta instrumenta lietojumu, izvērtē instrumentu atbilstību tehniskajām prasībām un drošības noteikumiem un veic apkopi.</p> <p>Atbilstoši būvprojektā paredzētajiem saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžas izbūves darbiem izvēlas atbilstošākos materiālus un raksturo to lietojumu.</p> <p>Novērtē ķīmiskās vielas/darba vielas atbilstību saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmu montāžai prasībām pēc to tehniskās specifikācijas rādītājiem un drošības datu lapām, izskaidrojot to ietekmi uz aukstuma ražīgumu un ievērojot darba un vides aizsardzības prasības.</p>

Moduļa "SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas strādāt ar SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu darba vielām, ievērojot darba un vides aizsardzības prasības.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Strādāt ar SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu darba vielām. 2. Noteikt precīzu darba vielu noplūžu vietu un apjomu. 3. Lokalizēt avāriju, novērst tās sekas, ievērojot drošus darba paņēmienus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Modulis "SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana" ir apgūstams pēc moduļa "Sagatavošanas darbi SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu montāžai".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj: - SVK darba vielu lietošanas prasību ievērošanas novērtēšanu; - telpu atbilstības darbam novērtēšanu; - iekārtas pārbaudi uz noplūdi; - SVK darbības procesa kontroles veikšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un ievērojot darba un vides aizsardzības prasības.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana" ir apgūstams programmas B daļā. Modulis "SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana" ir ieejas nosacījums moduļa "SVK iekārtu kompresoru, sūkņu un siltummaiņu montāža" apguvei.

Moduļa "SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: strādāt ar SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu darba vielām. Zina: SVK (saldēšanas, vēdināšanas,	60% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc enerģijas, entalpijas mērvienības un šķidrums agregātstāvokļa veidus. Atšķir darba vielas pēc to klasifikācijas. Nosauc darba vielu fizikālās īpašības.	Nosauc šķidrums agregātstāvokļa veidus; enerģijas un entalpijas mērvienības, raksturo tās un konvertē, izskaidro termodinamiskos procesus. Novērtē ķīmiskās vielas pēc to

<p>kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu darba vielu klasifikāciju, vielu īpašības, to iedarbību, darba vielu ķīmisko elementu nosaukumus, darba drošības noteikumus, darba un vides aizsardzības pasākumus darbā ar ķīmiskajām vielām, individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu veidus un to lietošanu.</p> <p>Izprot: SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu darba vielu nepieciešamību un izmantošanu tehnoloģiskajā ražošanas procesā, darba drošību darbā ar ķīmiskajām vielām, darba aizsardzības un vides aizsardzības nozīmi ķīmisko vielu izmantošanas laikā.</p>		<p>Nosauc darba vielu termodinamiskās īpašības. Nosauc darba vielu fizioloģiskās īpašības. Atšķir aukstumnesējus pēc to klasifikācijas Atšķir darba vielu nosaukumus un apzīmējumus. Apraksta darba vielu uzskaites kārtības noteikumus. Apraksta DDL ietverto informāciju par vielu vai maisījumu, ko paredzēts izmantot normatīvajos dokumentos, kas attiecas uz kontroli darbavietā. Nosauc izplatītāko darba vielu ekspluatācijas īpašības. Atšķir darba vielu balonu pēc nosaukuma, apzīmējuma un marķējuma. Sagatavo darba vielu balonus darbam un apraksta darba vielu balonu izmantojumu. Nosauc darba aizsardzības prasības, strādājot ar darba vielām. Nosauc vielas koncentrācijas mērvienības, robežvērtības un kontrolmērījumu veikšanas paņēmienus. Atbilstoši mācību vadītāja norādēm izmanto piemērotus mērinstrumentus un metodes, veic kontrolmērījumus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas iekārtās un sistēmās. Nosauc īpašos ierobežojumus vai aizliegumus attiecībā uz darbībām ar atsevišķām darba vielām, vai citiem materiāliem, kuri satur ķīmiskās vielas vai maisījumus vai ir apstrādāti ar ķīmiskajām vielām vai maisījumiem. Izvēlas individuālos un kolektīvos darba</p>	<p>klasifikācijas. Novērtē darba vielu fizikālās īpašības pēc to klasifikācijas. Novērtē darba vielu termodinamiskās īpašības pēc to klasifikācijas. Novērtē darba vielu fizioloģiskās īpašības pēc to klasifikācijas. Novērtē aukstumnesējus pēc to klasifikācijas. Izskaidro darba vielu nosaukumus un apzīmējumus un to izmantojumu. Pamato darba vielu uzskaites nepieciešamību un raksturo uzskaites kārtību. Apraksta un izskaidro DDL noteiktās norādes par vielu vai maisījumu, ko paredzēts izmantot normatīvajos dokumentos, kas attiecas uz kontroli darbavietā Nosauc un raksturo izplatītāko darba vielu ekspluatācijas īpašības. Izskaidro darba vielu balonu nosaukumus, apzīmējumus un marķējumu. Pamato ķīmisko vielu un maisījumu marķēšanas un iepakojšanas nepieciešamību saskaņā ar normatīvo aktu regulējumu. Sagatavo darba vielu balonus darbam un izskaidro darba vielu balonu sagatavošanas secību un izmantojumu testēšanā. Nosauc un izskaidro darba aizsardzības prasības, strādājot ar darba vielām. Nosauc un aprēķinos izmanto vielas koncentrācijas mērvienības un robežvērtības. Izvēlas diagnostikas metodi un atbilstošu mērinstrumentu, veic kontrolmērījumus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas</p>
---	--	--	--

		aizsardzības līdzekļu darbībām ar darba vielām.	iekārtās un sistēmās. Nosauc un izvērtē ierobežojumus attiecībā uz darbībām ar darba vielām un to ietekmi uz vidi. Izvēlas un pamato individuālo un kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu izvēli darbībām ar darba vielām.
<p>2. Spēj: noteikt precīzu darba vielu noplūžu vietu un apjomu.</p> <p>Zina: noplūdes vietas identificēšanas principus, noplūdes bīstamības robežas, mērījumu veikšanas paņēmienus un robežvērtības.</p> <p>Izprot: konkrētas un precīzas noplūdes vietas un apjoma identificēšanas metodes SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtās un sistēmās.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc vielas koncentrācijas mērvienības un robežvērtības. Izmanto piemērotus mērinstrumentus un metodes, veic kontrolmērījumus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas iekārtās un sistēmās.</p> <p>Sver darba vielas atbilstoši darba aprakstam, ievērojot darba un vides aizsardzības prasības.</p> <p>Atbilstoši norādēm atrod un novērš noplūdes vietu saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmā, veic atkārtotu pārbaudi.</p> <p>Aizpilda SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu pārbaudes darbu veidlapas pēc dotā parauga.</p> <p>Nosauc bīstamās koncentrācijas robežvērtības dažādām vielām.</p> <p>Nosauc bīstamo vielu koncentrācijas noteikšanas veidus un metodes. Pēc uzdevuma nosaka bīstamās vielas imitētas noplūdes koncentrāciju, izvēloties atbilstošu aparatūru un metodi.</p>	<p>Nosauc izmantotas darba vielas koncentrācijas mērvienības un noplūdes bīstamības robežas.</p> <p>Izvēlas diagnostikas metodi un atbilstošu mērinstrumentu, veic kontrolmērījumus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas iekārtās un sistēmās.</p> <p>Patstāvīgi izvēlas atbilstošu pildīšanas metodi un darba vielas iepildāmo daudzumu, ievērojot un izskaidrojot darba un vides aizsardzības prasības.</p> <p>Atrod un novērš noplūdes vietu saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmā, veic atkārtotu pārbaudi.</p> <p>Patstāvīgi aizpilda SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu pārbaudes darbu veidlapas.</p> <p>Nosauc bīstamās koncentrācijas robežvērtības dažādām vielām, izskaidro vielu robežvērtību atšķirību dažādās vidēs.</p> <p>Nosauc bīstamo vielu koncentrācijas noteikšanas veidus un metodes, pamato to lietošanu dažādās vidēs. Pēc uzdevuma patstāvīgi nosaka bīstamās vielas imitētas noplūdes koncentrāciju, izvēloties atbilstošu aparatūru un metodi.</p>

<p>3. Spēj: lokalizēt avāriju, novērst tās sekas, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Zina: SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu avārijas lokalizācijas darbus, avārijas likvidēšanas metodes un paņēmienus, individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanas prasības avārijas gadījumā.</p> <p>Izprot: SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu un sistēmu bojājumu novēršanas veidus.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc avāriju izraisošos cēloņus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmās.</p> <p>Nosauc operatīvo darbību secību avārijas situācijās.</p> <p>Nosauc kolektīvo aizsardzības līdzekļu veidus. Pēc uzdevuma izvēlas atbilstošas brīdinājuma zīmes.</p> <p>Izvēlas atbilstošu avārijas vietas lokalizācijas paņēmienu, nosaka avārijas seku likvidācijas secību Pēc uzdevuma veic sistēmas bojājuma vai neatbilstības novēršanu.</p> <p>Nosauc individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus avārijas lokalizācijas darbu veikšanai.</p> <p>Noformē avārijas tehnisko dokumentāciju.</p>	<p>Nosauc avāriju izraisošos cēloņus saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas sistēmās, izskaidro to rašanās cēloņus.</p> <p>Nosauc un pamato operatīvo darbību secību avārijas situācijās.</p> <p>Nosauc kolektīvo aizsardzības līdzekļu veidus, izskaidro to lietošanu dažādās avārijas situācijās. Pēc uzdevuma patstāvīgi izvēlas atbilstošas brīdinājuma zīmes.</p> <p>Izvēlas atbilstošu avārijas vietas lokalizācijas paņēmienu, nosaka avārijas seku likvidācijas secību, identificē potenciālos riskus, veicot avārijas lokalizācijas darbus. Saskaņā ar uzdevumu patstāvīgi veic sistēmas bojājuma vai neatbilstības novēršanu.</p> <p>Nosauc individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus avārijas lokalizācijas darbu veikšanai, identificē riskus, veicot avārijas lokalizācijas darbus.</p> <p>Noformē avārijas tehnisko dokumentāciju, lieto precīzu nozares terminoloģiju, pievieno atbilstošus papildmateriālus.</p>
---	------------------------------------	--	--

Moduļa "Lodēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas pārbaudīt metāla detaļas un virsmas atbilstību darba uzdevumam, lodēt metāla detaļas un virsmas, kā arī montāžai nepieciešamās caurules
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Lasīt lodēšanai nepieciešamo tehnisko dokumentāciju. 2. Atšķirt lodēšanā izmantojamus materiālus, palīgmateriālus un to īpašības. 3. Izvēlēties nepieciešamos instrumentus un palīgierīces lodēšanai izmantot atbilstošās iekārtas. 4. Pārbaudīt metāla detaļas un virsmas atbilstību lodēšanas darbu veikšanai. 5. Lodēt metāla virsmas un detaļas un noteikt lodēšanas kvalitāti.
Moduļa ieejas nosacījumi	Modulis "Lodēšana" ir apgūstams pēc moduļa "SVK (saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšanas) iekārtu darba vielu lietošana".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Lodēšana" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Izglītojamie pārbauda metāla detaļas un virsmas atbilstību tehniskajam rasējumam, lodē virsmas, detaļas vai caurules, nosaka darba kvalitāti pēc lodēšanas.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Lodēšana" ir apgūstams programmas B daļā. Modulis "Lodēšana" ir ieejas nosacījums moduļa "SVK iekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža" apguvei.

Moduļa "Lodēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: lasīt lodēšanai nepieciešamo tehnisko dokumentāciju.</p> <p>Zina: detaļu attēlu konstruēšanas noteikumus, rasējumu veidus, grafiskos nosacītos apzīmējumus, tekstveida norādījumus; savienojumu un konstrukciju rasējumus.</p> <p>Izprot: lodēšanas procedūras specifiku un nozīmi montāžas, apkalpošanas un remonta procesā.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	Izskaidro galvenos grafiskos apzīmējumus un tekstveida norādījumus tehniskajā dokumentācijā. Lasa savienojumu un konstrukciju rasējumus.	Izskaidro galvenos grafiskos apzīmējumus un tekstveida norādījumus tehniskajā dokumentācijā un pamato to lietojumu. Lasa un raksturo konstrukciju rasējumus.

<p>2. Spēj: atšķirt lodēšanā izmantojamus materiālus, palīgmateriālus un to īpašības.</p> <p>Zina: lodēšanas materiālu, palīgmateriālu klasifikācijas un apzīmējumus.</p> <p>Izprot: lodēšanas materiālu, palīgmateriālu fizikālās, ķīmiskās, mehāniskās, tehnoloģiskās un ekspluatācijas īpašības.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc lodēšanā izmantojamo materiālu ķīmiskās, fizikālās, galvenās mehāniskās, tehnoloģiskās un ekspluatācijas īpašības.</p> <p>Atšķir un nosauc lodēšanas piedevmateriālus.</p> <p>Nosauc lodēšanā izmantojamus palīgmateriālus un to īpašības.</p> <p>Nosauc materiālu un palīgmateriālu izmantošanas iespējas un izvēlas nepieciešamo materiālu/palīgmateriālu lodēšanai.</p> <p>Pārbauda pamatmateriālu (materiāli lodēšanai un alvošanai) salikšanas kvalitāti.</p>	<p>Nosauc un izskaidro lodēšanā izmantojamo materiālu ķīmiskās, fizikālās, galvenās mehāniskās, tehnoloģiskās un ekspluatācijas īpašības un to nozīmi.</p> <p>Izskaidro un pamato lodēšanas piedevmateriālu izmantošanu.</p> <p>Nosauc lodēšanā izmantojamus palīgmateriālus un izskaidro to īpašības.</p> <p>Nosauc materiālu un palīgmateriālu izmantošanas iespējas un izvēlas nepieciešamo materiālu/palīgmateriālu, pamato tā atbilstību lodēšanai.</p> <p>Vispārīgi raksturo pamatmateriālu sastāvu un īpašības, pārbauda pamatmateriālu salikšanas kvalitāti.</p>
<p>3. Spēj: izvēlēties nepieciešamos lodēšanas instrumentus un palīgierīces un izmantot atbilstošās iekārtas.</p> <p>Zina: lodēšanā lietojamo instrumentu un palīgierīču veidus.</p> <p>Izprot: lodēšanai noteiktās kvalitātes prasības, instrumentu un palīgierīču lietošanas paņēmienus un nosacījumus.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc lodēšanā izmantojamus instrumentus un palīgierīces.</p> <p>Apraksta ar instrumentiem un palīgierīcēm veicamos darbus.</p> <p>Izvēlas un sagatavo dažādus lodāmurus droša darba veikšanai.</p> <p>Demonstrē lodēšanā un alvošanā izmantojamo instrumentu un palīgierīču lietošanas paņēmienus, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izvēlas un izmanto lodēšanas iekārtu darba uzdevuma izpildē.</p>	<p>Nosauc un raksturo lodēšanā izmantojamus instrumentus un palīgierīces.</p> <p>Apraksta un izskaidro ar instrumentiem un palīgierīcēm veicamos darbus.</p> <p>Izvēlas un sagatavo dažādus lodāmurus droša darba veikšanai, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Demonstrē un izskaidro lodēšanā un alvošanā izmantojamo instrumentu un palīgierīču lietošanas paņēmienus, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izvēlas un izmanto lodēšanas iekārtu darba uzdevuma izpildē, izskaidro tās izmantošanas īpatnības.</p>
<p>4. Spēj: pārbaudīt metāla detaļas un virsmas atbilstību lodēšanas darbu veikšanai.</p> <p>Zina: detaļas un virsmas sagatavošanu lodēšanas darbu veikšanai, darbu gaitu un secību, drošus darba paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Attīra savienojuma vietu pirms lodēšanas un pārbauda to atbilstību, ievērojot darba drošības prasības.</p>	<p>Attīra savienojuma vietu pirms lodēšanas un pārbauda to atbilstību, ievērojot darba drošības prasības, pamato virsmas attīrīšanas tehnoloģiskos procesus.</p>

Izprot: detaļu un virsmas sagatavošanas pamatprocesus.			
<p>5. Spēj: lodēt metāla virsmas un detaļas un noteikt lodēšanas kvalitāti.</p> <p>Zina: lodēšanas darbu gaitu un secību, droša darba veikšanas paņēmienus, atbilstošo instrumentu ekspluatācijas noteikumus.</p> <p>Izprot: lodēšanas pamatprocesus un darba drošības prasības.</p>	35% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atšķir un izskaidro lodēšanā izveidotos savienojumus.</p> <p>Sagatavo lodāmus droša darba veikšanai, lodē ar cietlodēm, izmantojot dažādus lodāmus, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Sagatavo dažādus lodāmus droša darba veikšanai, lodē ar mīkstlodēm, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izskaidro moderno lodēšanas paņēmienu būtību un izmantošanu.</p> <p>Pārbauda lodēšanas kvalitāti pēc savienojuma uzdevuma izpildes, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Izskaidro un pamato izturīgo, blīvo un izturīgi blīvo savienojumu izmantošanu lodēšanā.</p> <p>Sagatavo lodāmus droša darba veikšanai, lodē ar cietlodēm, izmantojot dažādus lodāmus un ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Sagatavo dažādus lodāmus droša darba veikšanai, lodē ar mīkstlodēm, ievērojot drošus darba paņēmienus, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Izskaidro moderno lodēšanas paņēmienu būtību un izmantošanu, salīdzina tos.</p> <p>Pārbauda lodēšanas kvalitāti pēc savienojuma uzdevuma izpildes un izlabo defektu, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>

Moduļa "SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas veikt SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāžu
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ievērot darba un vides aizsardzības noteikumus, saskarsmē ar paaugstinātas bīstamības iekārtām. 2. Sagatavot saldēšanas tehniku un tā agregātus demontāžas, montāžas darbiem, tīrīt tehniku pirms un pēc remonta. 3. Veikt kompresoru montāžu/demontāžu. 4. Veikt sūkņu un montāžu/demontāžu. 5. Veikt siltumapmaiņas aparātu montāžu/demontāžu, ieskaitot darba vielas atsūkņēšanu un uzpildīšanu. 6. Pārbaudīt veiktā darba kvalitāti un novērst konstatētās neatbilstības. 7. Sagatavot un uzturēt drošu darbavietu. 8. Izvēlēties un apkopt speciālos instrumentus, palīgierīces, rokas pneimatiskos, elektriskos instrumentus, demontāžas un montāžas iekārtas. 9. Noņemt, uzstādīt un atjaunot saldēšanas tehnikas mezglus un detaļas. 10. Nomainīt saldēšanas tehnikas elektroiekārtas, mezglus un detaļas. 11. Nomainīt saldēšanas tehnikas hidraulikas agregātus, mezglus un detaļas.
Moduļa ieejas nosacījumi	Modulis "SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža" ir apgūstams pēc moduļa "Lodēšana".
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa "SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu.</p> <p>Pārbaudījumā iekļauj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ montāžai nepieciešamo materiālu daudzuma aprēķinus un izvēli atbilstoši darba uzdevumam (inženiersistēmu un iekārtu tehniskajai shēmai un rasējumam); ▪ cauruļu savienojumu veidošanu, vizuālo pārbaudi un montāžas neatbilstību novēršanu; ▪ kompresoru, sūkņu un siltummaiņu montēšanu un darba režīmu iestatīšanu SVK iekārtās un sistēmās; ▪ montāžas darbu dokumentēšanu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Modulis "SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža" ir apgūstams programmas B daļā.</p> <p>Modulis "SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža " ir ieejas nosacījums moduļa "Saldēšanas iekārtu montāža" apguvei.</p>

Moduļa "SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti
--------------------------------	------------------------------	--

	Īpatsvars %	Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: veikt kompresoru montāžu/demontāžu.</p> <p>Zina: cauruļvadu un fason detaļu veidus, siltumizolācijas materiālus un veidus, komplektējošo izstrādājumu iestrādāšanas nosacījumus, kompresoru montāžas paņēmienus, drošus darba paņēmienus kompresoru vai sistēmas montāžas darbos, kompresoru vai sistēmas izturības un hermētiskuma pārbaudes noteikumus.</p> <p>Izprot: kompresoru montāžas/demontāžas darbu kārtību.</p>	45% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc kompresoru veidus.</p> <p>Nosauc kompresoru galvenās sastāvdaļas un mezglus.</p> <p>Nosauc kompresoru sastāvdaļas un aprīkojuma elementus, apraksta to uzdevumu.</p> <p>Noņem un uzstāda agregātus un mezglus lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces.</p> <p>Apraksta darba aizsardzības noteikumus SVK palīgierīču demontāžas un montāžas laikā, izvērtē riska faktorus montāžas un demontāžas darbos.</p> <p>Apraksta kaitīgo vielu ietekmi uz vidi, bīstamo atkritumu uzglabāšanas un utilizēšanas noteikumus, nosauc bīstamo vielu apzīmējumus.</p> <p>Izskaidro saldēšanas iekārtas un sistēmu izturības un hermētiskuma pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc iespējamus defektus un izskaidro to novēršanas paņēmienus.</p> <p>Apraksta kompresoru sistēmu konstrukcijas, darbības principu, parametrus un raksturīgākos darbības traucējumus, to pazīmes un cēloņus.</p>	<p>Raksturo kompresoru veidus.</p> <p>Klasificē kompresoru pēc to galvenajām sastāvdaļām, nosauc to funkcijas un darbības principus.</p> <p>Apraksta kompresoru sastāvdaļas un aprīkojuma elementus, izskaidro to uzdevumu un darbības principu.</p> <p>Montē un uzstāda agregātus un mezglus lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces. Izskaidro stiprinājumu atskrūvēšanas un pieskrūvēšanas secību.</p> <p>Apraksta darba aizsardzības noteikumus SVK palīgierīču demontāžas un montāžas laikā, izskaidro riska faktoru ietekmi uz cilvēka organismu un definē preventīvos pasākumus to novēršanai.</p> <p>Izskaidro kaitīgo vielu ietekmi uz apkārtējo vidi, bīstamo atkritumu uzglabāšanas un utilizēšanas noteikumus, nosauc bīstamo vielu apzīmējumus.</p> <p>Izskaidro saldēšanas iekārtas un sistēmu izturības un hermētiskuma pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc un raksturo iespējamus defektus to ietekmi uz sistēmas darbību un izskaidro to novēršanas paņēmienus.</p> <p>Izskaidro kompresoru sistēmu konstrukcijas darbības principu, parametrus un raksturīgākos darbības traucējumus, to pazīmes un cēloņus.</p>

<p>2. Spēj: veikt sūkņu montāžu/demontāžu.</p> <p>Zina: cauruļvadu un fason detaļu veidus, siltumizolācijas materiālus un veidus, komplektējošo izstrādājumu iestrādāšanas nosacījumus, sūkņu montāžas paņēmienus, drošus darba paņēmienus sūkņu vai sistēmas montāžas darbos, sūkņu vai sistēmas izturības un hermētiskuma pārbaudes noteikumus.</p> <p>Izprot: sūkņu montāžas/demontāžas darbu kārtību.</p>	<p>25% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc sūkņu veidus un sastāvdaļas un aprīkojuma elementus, apraksta to uzdevumu. Noņem un uzstāda sūkņus un to mezglus, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces. Apraksta darba aizsardzības noteikumus sūkņu demontāžas un montāžas laikā, izvērtē riska faktorus montāžas un demontāžas darbos. Izskaidro saldēšanas iekārtas un sistēmu izturības un hermētiskuma pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc iespējamus defektus un izskaidro to novēršanas paņēmienus.</p>	<p>Apraksta sūkņu veidus un sastāvdaļas un aprīkojuma elementus, izskaidro to uzdevumu un darbības principu. Noņem un uzstāda sūkņus un to mezglus, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces. Izskaidro stiprinājumu atskrūvēšanas un pieskrūvēšanas secību. Apraksta darba aizsardzības noteikumus sūkņu demontāžas un montāžas laikā, izskaidro riska faktoru ietekmi uz cilvēka organismu un definē preventīvos pasākumus to novēršanai. Izskaidro saldēšanas iekārtas un sistēmu izturības un hermētiskuma pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc un raksturo iespējamus defektus to ietekmi uz sistēmas darbību un izskaidro to novēršanas paņēmienus.</p>
<p>3. Spēj: veikt siltumapmaiņas aparātu montāžu/demontāžu, ieskaitot darba vielas atsūkņēšanu un uzpildīšanu.</p> <p>Zina: cauruļvadu veidus, siltumizolācijas materiālus un veidus, komplektējošo izstrādājumu iestrādāšanas nosacījumus, siltumapmaiņas aparātu montāžas paņēmienus, drošus darba paņēmienus siltumapmaiņas aparātu montāžas darbos, siltumapmaiņas aparātu izturības un hermētiskuma pārbaudes noteikumus.</p> <p>Izprot: siltumapmaiņas aparātu montāžas/demontāžas darbu kārtību.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc siltumapmaiņu veidus un sastāvdaļas un aprīkojuma elementus, apraksta to uzdevumu. Noņem un uzstāda siltumapmaiņas aparātu un to mezglus, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces. Apraksta darba aizsardzības noteikumus siltumapmaiņas aparātu demontāžas un montāžas laikā, izvērtē riska faktorus montāžas un demontāžas darbos. Izskaidro saldēšanas iekārtas un</p>	<p>Apraksta siltumapmaiņu veidus un sastāvdaļas un aprīkojuma elementus, izskaidro to uzdevumu un darbības principu. Noņem un uzstāda siltumapmaiņas aparātu un to mezglus, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces. Izskaidro stiprinājumu atskrūvēšanas un pieskrūvēšanas secību. Apraksta darba aizsardzības noteikumus siltumapmaiņas aparātu</p>

		sistēmu izturības un hermētiskuma pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc iespējamus defektus un izskaidro to novēršanas paņēmienus.	demontāžas un montāžas laikā, izskaidro riska faktoru ietekmi uz cilvēka organismu un definē preventīvos pasākumus to novēršanai. Izskaidro saldēšanas iekārtas un sistēmu izturības un izturības un hermētiskuma pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc un raksturo iespējamus defektus to ietekmi uz sistēmas darbību un izskaidro to novēršanas paņēmienus.
<p>4. Spēj: pārbaudīt veiktā darba kvalitāti un novērst konstatētās neatbilstības.</p> <p>Zina: mērīšanas līdzekļus un iekārtas, pārbaudes nosacījumus, vizuālās veikto darbu novērtēšanas metodes; rīcību, ja pārbaude nav izturēta, pārbaudes dokumentēšanas kārtību.</p> <p>Izprot: veikto darbu kvalitātes pārbaudes nozīmi iekārtu efektīvās darbības procesā.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Apraksta tehniskās mērīšanas palīgierīces un instrumentus SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) detaļu defektēšanai, novērtē mērinstrumenta precizitātes klases atbilstību dotajam mērījumam, kalibrē mērinstrumentus.</p> <p>Veic SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāžas darbu kvalitātes pārbaudi un neatbilstību novēršanu, aizpilda SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāžas darbu veidlapas pēc dotā parauga.</p>	<p>Raksturo tehniskās mērīšanas palīgierīces un instrumentus SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) detaļu defektēšanai, novērtē mērinstrumenta precizitātes klases atbilstību dotajam mērījumam, kalibrē mērinstrumentus un paskaidro kalibrēšanas nepieciešamību.</p> <p>Patstāvīgi veic SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāžas darbu kvalitātes pārbaudi un neatbilstību novēršanu, patstāvīgi aizpilda SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāžas darbu veidlapas.</p>

Moduļa "Saldēšanas iekārtu montāža" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas montēt saldēšanas iekārtas un sistēmas, ievērojot standartu, darba un vides aizsardzības prasības
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Veikt saldēšanas iekārtas palīgaparātu montāžu un demontāžu. 2. Veikt saldēšanas iekārtas ierīču un palīgmehānismu montāžu un demontāžu. 3. Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu, ierīču un palīgmehānismu montāžu. 4. Pārbaudīt veikto montāžas darbu kvalitāti un novērst konstatētās neatbilstības. 5. Sagatavot saldēšanas iekārtu un sistēmu darbam atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts B daļas modulis "SVK palīgiekārtu (kompresoru, sūkņu un siltummaiņu) montāža".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtu pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj: <ul style="list-style-type: none"> ▪ montēšanas iekārtu, darbarīku, cauruļvadu, noslēdzošās un regulēšanas armatūras izvēli; ▪ saldēšanas iekārtu un sistēmu montēšanu, darba režīmu iestatīšanu saldēšanas iekārtās un sistēmās, montāžas darbu dokumentēšanu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Saldēšanas iekārtu montāža" apgūstams programmas B daļā. Tā apgūšana ir ieejas nosacījums moduļu "Saldēšanas sistēmu un iekārtu ekspluatācija" apguvei.

Moduļa "Saldēšanas iekārtu montāža" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: veikt saldēšanas iekārtas palīgaparātu montāžu un demontāžu.</p> <p>Zina: palīgaparātu veidus un to lietojumu, montāžas/demontāžas darbu kārtību, aukstuma aģentu fizikālās īpašības.</p> <p>Izprot: palīgaparātu montāžas/demontāžas darbu ietekmi uz iekārtas turpmāko ekspluatāciju.</p>	30% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc saldēšanas iekārtu un sistēmu palīgaparātu vai palīgiekārtas veidus, mehānismus un apraksta to uzdevumu un darbības principus.</p> <p>Izvēlas montāžas darbu instrumentus, materiālus, nosaka darbu secību, montāžas attālumus.</p> <p>Veic saldēšanas iekārtu un sistēmas palīgaparātu un palīgiekārtas</p>	<p>Raksturo saldēšanas iekārtu un sistēmu palīgaparātu vai palīgiekārtas veidus, mehānismus un izskaidro to uzdevumu un darbības principus.</p> <p>Patstāvīgi izvēlas montāžas darbu instrumentus, materiālus, nosaka darbu secību, montāžas attālumus.</p> <p>Veic saldēšanas iekārtu un sistēmas palīgaparātu un palīgiekārtas montāžas darbus.</p>

		<p>montāžas darbus.</p> <p>Izjauc un saliek cauruļvadu savienojumus, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces.</p> <p>Nosauc un izpilda darba aizsardzības tehniskos pasākumus.</p> <p>Atpazīst noteiktai darbībai nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekli.</p>	<p>Izjauc, atjauno un saliek cauruļvadu savienojumus pielietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces un izskaidro savienojumu.</p> <p>Paskaidro un izpilda darba aizsardzības tehniskās prasības un to nozīmi drošai darba izpildei.</p> <p>Izvēlas individuālo aizsardzības līdzekli, pamato savu izvēli.</p>
<p>2. Spēj: veikt saldēšanas iekārtas ierīču un palīgmehānismu montāžu un demontāžu.</p> <p>Zina: ierīču un palīgmehānismu veidus un darbības principus, montāžas/demontāžas darbu kārtību, hidraulikas pamatus, saldēšanas iekārtu darba režīmus, aukstumapgādes sistēmas darbības tehniskos parametrus.</p> <p>Izprot: ierīču un palīgmehānismu montāžas/demontāžas darbu precīzas veikšanas nozīmi iekārtas turpmākajā ekspluatācijā.</p>	40% no moduļa kopējā apjoma	<p>Izskaidro šķidrums īpašības un to kustības režīmus, siltumvadītspēju šķīdumā un plūsmu veidus.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu darba režīmus. Atbilstoši instrukcijām iestata aukstumapgādes darba režīmus.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīču un palīgmehānismu veidus un apraksta to funkcijas un darbības principus.</p> <p>Atbilstoši instrukcijām uzstāda saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīci un palīgmehānismus. Izskaidro veicamo darbu secību.</p> <p>Demontē saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīču un palīgmehānismu pēc darba vadītāja norādījumiem.</p> <p>Nosauc paņēmienus un izmantojamus instrumentus iekārtu demontāžai.</p>	<p>Raksturo un pierāda šķidrums īpašību dinamiskās izmaiņas un kustības režīmus.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu darba režīmus un paskaidro darba režīmu izvēli. Iestata nepieciešamos darba režīmus aukstumapgādes sistēmās.</p> <p>Analizē situāciju un izdara secinājumus.</p> <p>Raksturo saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīču un palīgmehānismu veidus un izskaidro to funkcijas un darbības principus.</p> <p>Patstāvīgi uzstāda saldēšanas iekārtas un sistēmas ierīces un palīgmehānismus. Pamato veiktās darbības.</p> <p>Patstāvīgi demontē saldēšanas iekārtas un sistēmas ierīces un palīgmehānismus. Paskaidro iekārtu demontāžas secību, instrumentu izvēli un demontāžas metodes.</p>
<p>3. Spēj: pārbaudīt veikto montāžas darbu kvalitāti un novērst konstatētās neatbilstības.</p> <p>Zina: mērīšanas līdzekļus un iekārtas, pārbaudes nosacījumus, vizuālās veikto darbu novērtēšanas metodes; rīcību, ja pārbaude nav izturēta, pārbaudes dokumentēšanas kārtību.</p> <p>Izprot: veikto darbu kvalitātes pārbaudes</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc saldēšanas iekārtu/sistēmu ierīču un palīgmehānismu apgaitu veikšanas noteikumus, pārbaudes principus, izvēlas saldēšanas iekārtu/sistēmu ierīču un palīgmehānismu testēšanas metodes.</p> <p>Iestata saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīces. Nosauc</p>	<p>Nosauc saldēšanas iekārtu/sistēmu ierīču un palīgmehānismu apgaitu veikšanas noteikumus un pamato to nepieciešamību, izskaidro saldēšanas iekārtu/sistēmu ierīču un palīgmehānismu pārbaudes principus, izvēlas un pamato saldēšanas iekārtu/sistēmu ierīču un palīgmehānismu testēšanas metodes.</p>

<p>nozīmi iekārtu efektīvās darbības procesā.</p>		<p>paņēmienu un izmantojamus instrumentus iekārtu un sistēmu ierīces un palīgmehānismu iestatīšanai.</p> <p>Vispārīgi apraksta rīcības un dokumentēšanas kārtību. Veic nekvalitatīvu darbu izlabošanu.</p>	<p>Patstāvīgi iestata saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīces un palīgmehānismus.</p> <p>Pamato savu darbību, izmantojamo instrumentu izvēli un iestatīšanas metodes. Izvēlas un pamato paņēmienu un izmantojamus instrumentus iekārtu un sistēmu ierīces un palīgmehānismu iestatīšanai.</p> <p>Raksturo rīcības un dokumentēšanas kārtību, dokumentē pārbaudes rezultātus. Labo nekvalitatīvus darbus. Nosauc rīcības kārtību, kad pārbaude nav izturēta. Izskaidro pārbaudes nozīmi saldēšanas iekārtu un sistēmu sistēmas ilgtspējīgā darbībā.</p>
<p>4. Spēj: sagatavot saldēšanas iekārtu un sistēmu darbam atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu un sistēmu sagatavošanas kārtību darbam atbilstoši tehniskajai specifikācijai, saldēšanas iekārtu un sistēmu uzturēšanai izmantojamus darba instrumentus, savienojumu un stiprinājumu veidus.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu un sistēmu sagatavošanas darbu pamatprincipu ievērošanas nozīmi.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc neizjaucamu savienojumu veidus, apraksta to lietojumu saldēšanas iekārtās un sistēmās.</p> <p>Nosauc izjaucamu savienojumu veidus, apraksta to lietojumu saldēšanas iekārtās un sistēmās.</p> <p>Atšķir saldēšanas iekārtu un sistēmu gatavības kritērijus.</p> <p>Izvēlas sistēmu uzturēšanā lietojamus darba rīkus un tehnikas veidus.</p>	<p>Nosauc neizjaucamu savienojumu veidus, to apzīmējumus, apraksta to lietojumu saldēšanas iekārtās un sistēmās.</p> <p>Nosauc izjaucamu savienojumu veidus, izskaidro to lietojumu saldēšanas iekārtās un sistēmās, atkarībā no mezgla veicamā uzdevuma.</p> <p>Novērtē saldēšanas iekārtu un sistēmu gatavību darbam.</p> <p>Izvēlas un pamato sistēmu uzturēšanā lietojamus darba rīkus un tehnikas veidus.</p>

Moduļa "Saldēšanas iekārtu ekspluatācija un remonts" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu tehnisko apkopi un remontu, ievērojot standartu, darba un vides aizsardzības prasības
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izvērtēt saldēšanas iekārtu un sistēmu apkalpošanas un uzturēšanas darbu specifikai raksturīgus darba aizsardzības riska faktorus un iespējamo kaitējumu videi. 2. Iestatīt darba režīma tehniskos parametrus saskaņā ar ražotāju instrukcijām un pārbaudīt saldēšanas iekārtu darbību ekspluatācijas laikā, fiksēt saldēšanas iekārtu un sistēmu iestatījumus un rādījumus. 3. Veikt defektu novēršanas darbus minimāli ietekmējot saldēšanas iekārtas tehnoloģisko procesu. 4. Nodrošināt saldēšanas iekārtas un sistēmas darbības kvalitāti ekspluatācijas laikā. 5. Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu apkopes darbus, savlaicīgi novēršot darbības traucējumus. 6. Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu plānotu vizuālo apsekošanu un novērtēšanu. 7. Veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanu pēc bojājumu vai defektu novēršanas vai montāžas darbu veikšanas un atbildīgi iestatīt darba parametrus. 8. Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu profilaktiskās un regulārās apkopes darbus, savlaicīgi novēršot darbības traucējumus. 9. Patstāvīgi sagatavoties remontdarbu veikšanai un izvēlēties piemērotus remonta darbu veikšanai nepieciešamos materiālus, instrumentus un palīgiekārtas. 10. Veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu remontu, izjaucot un saliekot iekārtas mezglus un detaļas. 11. Patstāvīgi atjaunot saldēšanas iekārtu un sistēmu izolāciju.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts B daļas modulis "Saldēšanas iekārtu un sistēmu montāža".
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa "Saldēšanas iekārtu ekspluatācija un remonts " apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu.</p> <p>Pārbaudījumā iekļauj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atbildes uz jautājumiem par saldēšanas sistēmu un iekārtu uzbūvi un darbības principiem; ▪ sistēmu un iekārtu tehnisko darbības parametru iestatīšanu; ▪ saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudi un kontroles mērījumu veikšanu; ▪ saldēšanas sistēmu un iekārtu pārbaudes dokumentēšanu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija un remonts" ir B daļas modulis, ko apgūst kvalifikācijas "Aukstumiekārtu remontatslēdznieks" izglītojamie. Tā apguve ir ieejas nosacījums C daļas moduļiem.

Moduļa "Saldēšanas iekārtu ekspluatācija un remonts" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: iestatīt darba režīma tehniskos parametrus saskaņā ar ražotāju instrukcijām un pārbaudīt saldēšanas iekārtu darbību ekspluatācijas laikā.</p> <p>Zina: automatizācijas pamatprincipus, aukstumapgādes sistēmas atgaisošanas metodes, saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudīšanas kārtību, saldēšanas iekārtu parametru iestatīšanas kārtību, saldēšanas iekārtu tehnisko parametru regulēšanas kārtību, hidrauliskās pārbaudes paņēmienus, saldēšanas iekārtu un sistēmu tehniskā stāvokļa vērtēšanas kritērijus.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu parametru iestatīšanas kārtību.</p>	17% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc saldēšanas iekārtu automatizācijas principus.</p> <p>Nosauc un apraksta automātikas aparātu elementu vai regulēšanas ierīču uzbūvi un to darbības principus, raksturojošos parametrus.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu parametrus un iestatīšanas un pārbaudes paņēmienus.</p> <p>Iestata un pārbauda saldēšanas iekārtu parametrus.</p> <p>Atbilstoši darba vadītāja norādījumiem veic saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes.</p> <p>Veic nepieciešamās saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes.</p>	<p>Nosauc un izskaidro saldēšanas iekārtu automatizācijas principus.</p> <p>Izskaidro automātikas aparātu elementu vai regulēšanas ierīču uzbūvi un to darbības principus, analizē raksturojošos parametrus.</p> <p>Izskaidro saldēšanas iekārtu parametru nozīmi saldēšanas iekārtu darbības nodrošināšanā, pamatojot parametru iestatīšanas un pārbaudes paņēmienus.</p> <p>Patstāvīgi iestata un pārbauda saldēšanas iekārtu parametrus, vadoties pēc tehniskās dokumentācijas.</p> <p>Nosaka saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes nepieciešamību un veic saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes.</p> <p>Veic nepieciešamās saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes, pamato pārbaudīšanas nepieciešamību, pārbaudīšanas metodes. Noformē pārbaudīšanas rezultātus.</p>
<p>2. Spēj: veikt defektu novēršanas darbus minimāli ietekmējot saldēšanas iekārtas tehnoloģisko procesu.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības principus, ekspluatācijas režīmi, to normas un novirzes no tām, rīcība saldēšanas iekārtu</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu veidus, to uzbūvi un darbības principu, detaļu konstruktīvos elementus, izmantotos materiālus, raksturīgākos darbības traucējumus, to pazīmes un</p>	<p>Apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu veidus, to uzbūvi un darbības principu, detaļu konstruktīvos elementus, izmantotos materiālus, raksturo saldēšanas iekārtu un sistēmu fāzes, to maiņas mehānismu veidus, izskaidrojot raksturīgākos</p>

<p>sistēmu darbības noviržu gadījumā, saldēšanas iekārtu elektriskās, pneimatiskās un hidrauliskas vadības sistēmas, to darbības atjaunošanu atbilstoši to ekspluatācijas noteikumiem un saldēšanas iekārtu ekspluatācijas režīma prasībām.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu un sistēmu bojājumu un defektu savlaicīgas novēršanas ietekmi uz saldēšanas tehnoloģisko procesu.</p>		<p>cēloņus.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu un sistēmu defektu veidus un to rašanās cēloņus.</p> <p>Novērš saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudēs konstatētos defektus, ievērojot darbu secību.</p> <p>Apraksta elektroiekārtu darbības principus.</p> <p>Nosauc transformatoru uzbūvi un to darbības principus, raksturojošos parametrus.</p> <p>Nosauc hidrauliskās un pneimatiskās shēmas elementus, apraksta hidraulisko un pneimatisko sistēmu un agregātu uzbūvi un darbības principu.</p>	<p>darbības traucējumus, to pazīmes un cēloņus.</p> <p>Nosauc un izvērtē saldēšanas iekārtu un sistēmu defektu veidus un to rašanās cēloņus.</p> <p>Patstāvīgi savu pilnvaru ietvaros novērš saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudēs konstatētos defektus un izskaidro defektu novēršanas darbu secību un tehnoloģijas.</p> <p>Izskaidro un analizē elektroiekārtu darbības principus.</p> <p>Izskaidro transformatoru uzbūvi un to darbības principus, analizē raksturojošos parametrus.</p> <p>Apraksta hidrauliskās Izkaidro hidrauliskās un pneimatiskās shēmas, hidraulisko un pneimatisko sistēmu un agregātu uzbūvi un darbības principu. Izskaidro hidrauliskās un pneimatiskās sistēmas tīrības ietekmi uz drošu darbu</p>
<p>3. Spēj: atjaunot saldēšanas iekārtas darbu pēc veiktajiem montāžas un remonta pasākumiem.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu un sistēmu darba parametrus atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanas pamatprincipus un paņēmienus, rīcību, ja pārbaude nav izturēta, saldēšanas iekārtu regulēšanas metodes.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu un sistēmu regulēšanas nozīmi to darbības atjaunošanā.</p>	<p>14% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Izvēlas piemērotus mērinstrumentus, iekārtas un paņēmienus katras konkrētās iekārtas pārbaudei. Pārbauda saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības tehniskos parametrus, izskaidro nosacījumus, kas jāizpilda, lai izturētu pārbaudi. Nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu bojātos elementus, atšķir oriģinālos elementus.</p> <p>Apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu bojāto elementu nomainas tehnoloģiju, nosauc izmantojamus instrumentus. tehniskajai dokumentācijai.</p> <p>Vizuāli novērtē saldēšanas iekārtu</p>	<p>Patstāvīgi izvēlas atbilstošus mērinstrumentus, iekārtas un paņēmienus katras konkrētās iekārtas pārbaudei. Pārbauda saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības tehniskos parametrus, izskaidro, kādi ir nosacījumi, lai izturētu pārbaudi. Nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu bojātos elementus, patstāvīgi izvēlas atbilstošus.</p> <p>Apraksta un analizē saldēšanas iekārtu un sistēmu bojāto elementu nomainas tehnoloģiju un pielietojamos instrumentus atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.</p> <p>Vizuāli pārbauda saldēšanas iekārtu un sistēmu tehnisko stāvokli un</p>

		un sistēmu tehnisko stāvokli un nosaka neatbilstības. Nosauc raksturīgākos defektu veidus.	nosaka neatbilstības. Raksturo biežāk sastopamos defektu veidus, to cēloņus un iespējamo ietekmi uz iekārtas un sistēmas darbību.
<p>4. Spēj: patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu apkopes darbus, savlaicīgi novēršot darbības traucējumus.</p> <p>Zina: izolācijas materiālu veidus, hermētiskuma un blīvējuma pārbaudes kritērijus, filtru tīrīšanas paņēmienus, drošības vārstu nozīmi un to pārbaudes kārtību, blīvēšanas materiālu veidus, hermētiskuma nodrošināšanas metodes.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu profilaktiskās un regulārās apkopes savlaicīgas veikšanas nozīmi iekārtu ekspluatācijas nodrošināšanā.</p>	12% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atpazīst un nosauc saldētavu izolācijas materiālus.</p> <p>Atšķir saldētavu siltumizolācijas materiālus pēc ārējām pazīmēm.</p> <p>Izskaidro eļļu lietojumu pēc to apzīmējuma.</p> <p>Nosauc gultņu veidus un marķējumu.</p>	<p>Atpazīst un nosauc saldētavu izolācijas materiālus un izskaidro to lietojumu.</p> <p>Izskaidro eļļu lietojumu pēc to apzīmējuma dažādos standartos, raksturo eļļošanas materiālu bāzes.</p> <p>Nosauc gultņu veidus un marķējumu, izskaidro to lietojumu.</p>
<p>5. Spēj: patstāvīgi sagatavoties remontdarbu veikšanai un izvēlēties piemērotus atslēdznieka darbu nepieciešamos materiālus, instrumentus un palīgiekārtas.</p> <p>Zina: instrumentu, materiālu un palīgiekārtu veidus un to izmantošanu, kā arī drošus darba paņēmienus; montāžas instrumentu un palīgiekārtu darba kārtības pārbaudes un uzturēšanas noteikumus.</p> <p>Izprot: kapitāla resursu izvēles un darbu dokumentācijas savstarpējo sakarību.</p>	22% no moduļa kopējā apjoma	<p>Apraksta dažādus materiālus instrumentus un palīgiekārtas, to apzīmējumus, īpašības un lietojumu saldēšanas iekārtās un sistēmās.</p> <p>Sagatavo instrumentus droša darba veikšanai, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Apkopj remontdarbu veikšanai darba instrumentus.</p> <p>Izskaidro saldēšanas iekārtu un sistēmu palīgaparātu un palīgiekārtu uzbūvi un darbību, apkalpošanas darbu termiņus un nozīmi.</p> <p>Atbilstoši darbu vadītāja norādēm veic apkopes darbus.</p> <p>Nosauc ar saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīkošanas un/vai uzturēšanas darbiem saistītos sprādziendrošības riskus, to novēršanas standarta paņēmienus standarta situācijās.</p>	<p>Salīdzina dažādus instrumentus un palīgiekārtas, materiālus, to apzīmējumus, īpašības un lietojumu saldēšanas iekārtās un sistēmās.</p> <p>Sagatavo instrumentus droša darba veikšanai, kontrolē un koriģē darba procesu.</p> <p>Apkopj remontdarbu veikšanai darba instrumentus, izskaidro apkopes nepieciešamību.</p> <p>Izskaidro saldēšanas iekārtu un sistēmu palīgaparātu un palīgiekārtu uzbūvi un darbību, apkalpošanas darbu termiņus un nozīmi. Raksturo riskus, ja apkalpošanas darbi iekārtas ekspluatācijas laikā veikti nekvalitatīvi. Patstāvīgi veic apkopes darbus.</p> <p>Raksturo ar saldēšanas iekārtu un sistēmu ierīkošanas un/vai uzturēšanas darbiem saistītos sprādziendrošības riskus, to</p>

		Nosauc un apraksta bīstamo ietaišu montāžai/ demontāžai un remontdarbu veikšanai prasības.	novēršanas standarta paņēmienus standarta situācijās. Raksturo un paskaidro bīstamo ietaišu montāžai/ demontāžai un remontdarbu veikšanai prasības, ar piemēriem raksturo neatbilstošas montāžas demontāžas un remontdarbu veikšanai sekas.
6. Spēj: veikt saldēšanas iekārtu vai to mezglu remonta darbus. Zina: montāžas/demontāžas veidus, atslēdznieka darba paņēmienus, saldēšanas sistēmas darba vielas atsūkņēšanas secību. Izprot: saldēšanas iekārtu vai to mezglu demontāžu un remontu darbu ietekmi uz to ekspluatāciju.	10% no moduļa kopējā apjoma	Noņem un uzstāda agregātus un mezglus, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces. Saskaņā ar darba uzdevumu pievieno sistēmu aukstuma aģenta atsūkņēšanas iekārtai, iedarbina atsūkņēšanas iekārtu un seko sistēmas atsūkņēšanai, ievēro drošus darba paņēmienus. Nomaina eļļas un filtrējošos elementus, ekspluatācijas šķidrumus, lietojot pamata metodes.	Noņem un uzstāda agregātus un mezglus, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces un izskaidro visu procesu. Saskaņā ar darba uzdevumu pievieno sistēmu aukstuma aģenta atsūkņēšanas iekārtai, iedarbina atsūkņēšanas iekārtu un seko sistēmas atsūkņēšanai, ievēro drošus darba paņēmienus. Nomaina eļļas un filtrējošos elementus, ekspluatācijas šķidrumus, izvēloties optimālo tehnoloģiju.
7. Spēj: patstāvīgi atjaunot saldēšanas iekārtu un dzesējamo telpu izolāciju. Zina: izolācijas materiālu veidus, blīvējuma pārbaudes kritērijus, blīvēšanas materiālu veidus. Izprot: saldēšanas iekārtu un dzesējamo telpu izolāciju atjaunošanas nozīmi iekārtu ekspluatācijas nodrošināšanā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Saskaņā ar darba uzdevumu, ievērojot darba, vides aizsardzības un tehnoloģiskās prasības un instruktāžu darbavietā, izolē saldēšanas iekārtas. Atpazīst virsmu izolācijai izmantojamus mehāniskos, elektriskos darba instrumentus un mehānismus. Apraksta saldētavas ēku pamatu izolēšanas tehnoloģiju. Izskaidro blīvju un blīvslēgu lietojumu, apzīmējumus un uzstādīšanas noteikumus.	Saskaņā ar darba uzdevumu, ievērojot darba, vides aizsardzības un tehnoloģiskās prasības un instruktāžu darbavietā, izolē saldēšanas iekārtas. Sadarbojas ar pārējiem būvniecības procesa dalībniekiem, novērš termiskos tiltus. Salīdzina un izvēlas virsmu izolācijai piemērotus mehāniskos, elektriskos darba instrumentus un mehānismus atbilstoši veicamajam izolācijai darbu veidam. Raksturo ar piemēriem saldētavas ēku pamatu izolēšanas tehnoloģiju. Izskaidro blīvju un blīvslēgu lietojumu, apzīmējumus un uzstādīšanas noteikumus un apraksta blīvējumos lietotos materiālus.

Moduļa "Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse" apraksts

Moduļa mērķis	Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo spējas veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus, izmantojot piemērotas iekārtas, instrumentus un tehnoloģiskos paņēmienus, ievērojot darba aizsardzības un vides aizsardzības noteikumus darbavietā
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Sagatavot drošu darbavietu saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbiem, novēršot darba vides riska faktorus. 2. Izgatavot vienkāršas detaļas un veidot nestandarta risinājumus un savienojumus, izmantojot veicamajam darbam atbilstošos atslēdznieka darba paņēmienus un instrumentus. 3. Montēt saldēšanas sistēmas un iekārtas, nodrošinot to drošu ekspluatāciju. 4. Iestatīt darba režīmus saldēšanas sistēmās un iekārtās atbilstoši tehniskajai dokumentācijai un pārbaudīt darbības kvalitāti. 5. Dokumentēt paveiktos montāžas darbus un pārbaudes rezultātus. 6. Veikt saldēšanas sistēmu un iekārtu ekspluatācijas un remonta darbus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi programmas A, B un C daļas profesionālās kvalifikācijas "Aukstumiekārtu remontatslēdznieks" iegūšanai nepieciešamie moduļi.
Moduļa apguves novērtēšana	Izglītojamie iesniedz un prezentē prakses pārskatu, ietverot jautājumus par prakses darbavietu, apkopotu darbu mapi par veiktajiem uzdevumiem, kā arī pašvērtējumu un prakses vadītāja novērtējumu. Darba mapes ieteicamais saturs: 1. Titullapa. 2. Prakses vietas apraksts. 3. Sadaļas, kurās secīgi apkopoti ikdienā veikto darbu apraksti, fotogrāfijas, kā arī prakses vietā izmantotās dokumentācijas paraugi: <ul style="list-style-type: none"> ▪ detaļu un savienojumu izgatavošana; ▪ saldēšanas sistēmu un iekārtu montēšana un pārbaude; ▪ saldēšanas sistēmu un iekārtu uzturēšana un remontēšana; ▪ saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas darba vides riski. 4. Moduļa apguves pašnovērtējums. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Izglītojamie iesniedz profesionālās kvalifikācijas prakses dokumentus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse" ir programmas B daļas modulis. Modulis "Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse" ir noslēdzošais modulis profesionālās kvalifikācijas "Aukstumiekārtu remontatslēdznieks" iegūšanai, paredzēts apgūto profesionālo kompetenču nostiprināšanai darba vidē.

Moduļa "Aukstumiekārtu remontatslēdznieka prakse" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: sagatavot drošu darbavietu saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbiem, novēršot darba vides riska faktoros.	10% no moduļa kopējā apjoma	Ievēro uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus, darba drošības noteikumus, lieto individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus. Sagatavo darbavietu drošai darba izpildei, ievēro drošības prasības.	Ievēro uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus, darba drošības noteikumus, lieto individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus. Atpazīst iespējamos riskus, iesaka risinājumus to samazināšanai. Patstāvīgi sagatavo darbavietu drošai darbu veikšanai, piemēro darba aizsardzības tehniskās prasības, izskaidro šo prasību nozīmi.
2. Spēj: izgatavot vienkāršas detaļas un veidot nestandarta risinājumus un savienojumus, izmantojot veicamajam darbam piemērotus atslēdznieka darba paņēmienus un instrumentus.	15% no moduļa kopējā apjoma	Atbilstoši prakses vadītāja norādēm un iekārtas un/vai detaļas rasējumam izvēlas piemērotus instrumentus, iekārtas un palīgierīces atslēdznieka darbu veikšanai, aprēķina nepieciešamo materiālu veidus, daudzumu un apjomu. Atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem izgatavo vienkāršas detaļas, izmantojot veicamajam darbam piemērotus atslēdznieka darba paņēmienus, ievērojot drošus darba paņēmienus. Atbilstoši prakses vadītāja norādījumiem izveido cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus (lodē, blīvē u.c.). Novērtē izveidotā savienojuma atbilstību tehniskajām prasībām.	Atbilstoši iekārtas un/vai detaļas rasējumam izvēlas piemērotus instrumentus, iekārtas un palīgierīces atslēdznieka darbu veikšanai, aprēķina nepieciešamo materiālu veidus, daudzumu un apjomu. Izgatavo vienkāršas detaļas, izmantojot veicamajam darbam piemērotus atslēdznieka darba paņēmienus, ievērojot drošus darba paņēmienus, kā arī kontrolē un koriģē darba procesus. Izveido cauruļvadu konstruktīvos elementus un savienojumus (lodē, blīvē u.c.). Novērtē izveidotā savienojuma atbilstību tehniskajām prasībām.
3. Spēj: veikt saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus.	45% no moduļa kopējā apjoma	Veic vienkāršas saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus, konsultējoties ar prakses vadītāju.	Patstāvīgi veic vienkāršas saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus. Izskaidro un pamato katra veicamā darba nozīmi un veikšanas laiku.
4. Spēj: iestatīt darba režīmus saldēšanas sistēmās un iekārtās atbilstoši tehniskajai dokumentācijai un pārbaudīt	20% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas tehnoloģisko paņēmieni, tam atbilstošus instrumentus un darba materiālus un ieregulē samontētās sistēmas. Veic sistēmas darbības kvalitātes pārbaudi.	Izvēlas un analizē tehnoloģiskos paņēmienus, instrumentus un darba materiālus, ko izmanto inženierkomunikāciju sistēmu darbības ieregulēšanai un kvalitātes

darbības kvalitāti.		Nosaka detaļu apstrādes un cauruļvadu savienojumu kļūdas.	pārbaudei. Ieregulē sistēmas un pārbauda darbības kvalitāti. Labo pieļautās kļūdas. Nosaka detaļu apstrādes un cauruļvadu savienojumu kļūdas, izskaidro to rašanās cēloņus.
5. Spēj: dokumentēt paveiktos montāžas/demontāžas, uzturēšanas darbus un pārbaudes rezultātus.	10% no moduļa kopējā apjoma	Noformē saldēšanas sistēmās un iekārtās pieņemšanas un nodošanas aktu paraugus pēc prakses vadītāja norādījumiem.	Noformē saldēšanas sistēmās un iekārtās pieņemšanas un nodošanas aktu paraugus.

Moduļa "Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatāciju un tehnisko apkopi, ievērojot standartu, darba un vides aizsardzības prasības
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noteikt saldēšanas iekārtas veidu un lietojumu, izvērtējot saldēšanas iekārtu un sistēmu apkalpošanas un uzturēšanas darbu specifikai raksturīgus darba aizsardzības riska faktorus un iespējamo kaitējumu videi. 2. Iestatīt saldēšanas iekārtas darba parametrus atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, dokumentējot iestatījumu izmaiņas. 3. Nodrošināt saldēšanas iekārtas un sistēmas darbības kvalitāti ekspluatācijas laikā. 4. Patstāvīgi saldēšanas iekārtu un sistēmu plānotu vizuālo apsekošanu un novērtēšanu. 5. Veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanu pēc bojājumu vai defektu novēršanas vai montāžas darbu veikšanas un atbildīgi iestatīt darba parametrus. 6. Patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu profilaktiskās un regulārās apkopes darbus, savlaicīgi novēršot darbības traucējumus. 7. Dokumentēt saldēšanas iekārtu un sistēmu apkopes gaitu un rezultātus, ievērojot normatīvo aktu prasības un iekšējās kārtības noteikumus. 8. Apturēt saldēšanas iekārtas darbu, nepieciešamības gadījumā veicot tās konservāciju.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts B daļas modulis "Saldēšanas iekārtu un sistēmu montāža".
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa " Saldēšanas iekārtu ekspluatācija " apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vienkārša tvaika kompresijas cikla aprēķinu, ja ir doti cikla parametri un raksturojošie lielumi; ▪ saldētavas ietilpības un celtniecības laukuma aprēķinu; ▪ saldētavas siltumizolācijas slāņa biezuma aprēķinu; ▪ saldēšanas sistēmu vizuālās, hidrauliskās un pneimatiskās pārbaudes; ▪ saldēšanas sistēmu darbības parametru regulēšanu un konstatēto defektu novēršanu; ▪ - saldēšanas mašīnu un iekārtu ekspluatācijas un apkopju darbus.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija" ir B daļas modulis. To apgūst kvalifikācijas "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis" izglītojamie. Tā apguve ir ieejas nosacījums modulim "SVK iekārtu ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana".

Moduļa "Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: noteikt saldēšanas iekārtas veidu un lietojumu.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu veidus un to lietojumu, elektrotehnikas pamatus, klimatisko apstākļu ietekmi uz iekārtas darbību.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtas piemērotību tās lietošanas veidam (produktam).</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc dažāda veida saldēšanas iekārtas un sistēmas.</p> <p>Nosauc siltumizolācijas kārtas kvalitātes rādītājus.</p> <p>Nosauc saldēšanas režīmu veidus, apkārtējās vides un kameras mikroklimata nosacījumus.</p>	<p>Raksturo dažāda veida saldēšanas iekārtas un sistēmas, to ekspluatācijas un apkopes specifiku.</p> <p>Raksturo siltumizolācijas kārtas kvalitātes rādītāju pārbaudes veidus un to atkarību no mitruma un temperatūras.</p> <p>Nosauc saldēšanas režīmu veidus un uzskaita mikroklimata veidošanas metodes un raksturo to iedarbību uz saldēšanas iekārtu un sistēmu darbību.</p>
<p>2. Spēj: iestatīt saldēšanas iekārtas darba parametrus atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, dokumentējot iestatījumu izmaiņas.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu iestatīšanas tehnoloģisko procesu, saldēšanas iekārtu vizuālās pārbaudes metodes, mērījumu veikšanas metodes, dokumentu noformēšanas kārtību.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtas darba parametru iestatīšanas atbilstību tehnoloģiskajam procesam.</p>	12% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atbilstoši darba uzdevumam un reglamentējošajiem dokumentiem izvēlas tehnoloģiskā procesa parametrus un pieļaujamās novirzes.</p> <p>Izskaidro saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības principus un uzturēšanas specifiku, vizuāli novērtē iekārtu un sistēmu darbību, nosaka neatbilstības.</p> <p>Apraksta saldēšanas iekārtu defektu novēršanas darbu secību.</p> <p>Iestata saldēšanas iekārtu iestatīšanu, aizpildot aktu veidlapas.</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam un tehnoloģisko procesu reglamentējošajiem dokumentiem izvēlas un raksturo tehnoloģiskā procesa parametrus un pieļaujamās novirzes.</p> <p>Raksturo saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības principus un uzturēšanas specifiku, vizuāli pārbauda iekārtu un sistēmu darbību un nosaka neatbilstības. Izskaidro neatbilstību cēloņus.</p> <p>Apraksta un pamato saldēšanas iekārtu defektu novēršanas darbu secību.</p> <p>Izskaidro saldēšanas iekārtu defektu novēršanas darbu tehnoloģijas.</p> <p>Patstāvīgi iestata saldēšanas iekārtu, konsultējoties ar darba vadītāju, ievērojot iestatīšanas principus, aizpilda aktu veidlapas, organizē to parakstīšanu.</p>
<p>3. Spēj: atjaunot saldēšanas iekārtas darbu pēc veiktajiem montāžas un remonta pasākumiem.</p> <p>Zina: Moljēra (I-d) diagrammu un tās lietošanu, saldēšanas iekārtas darba parametrus, saldēšanas sistēmu fizikālo raksturlielumu mērvienības dažādās</p>	6% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atbilstoši norādēm izmanto piemērotus mērinstrumentus diagrammas un metodes, veic kontrolmērījumus saldēšanas iekārtās un sistēmās. Nosauc konkrētā posma tehnisko parametru robežvērtības.</p>	<p>Izvēlas diagnostikas metodes un atbilstošu mērinstrumentu, veic kontrolmērījumus saldēšanas iekārtās un sistēmās. Izmantojot datus no diagrammas, nosauc konkrētā posma tehnisko parametru robežvērtības un izskaidro noviržu ietekmi uz iekārtas darbību.</p> <p>Raksturo saldēšanas iekārtas parametru</p>

<p>mērvienību sistēmās, saldēšanas iekārtas regulēšanas darbu metodes.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtas darbības atjaunošanas kārtību pēc veiktajiem montāžas vai remonta darbiem.</p>		<p>Nosauc ierīces un sistēmas, ar kādām var regulēt saldēšanas iekārtas parametrus. Regulē saldēšanas iekārtas parametrus mācību vadītāja uzraudzībā, izmantojot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.</p>	<p>regulēšanas ierīču un sistēmu darbību. Regulē saldēšanas iekārtas parametrus, izmantojot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.</p>
<p>4. Spēj: nodrošināt saldēšanas iekārtas drošu iedarbināšanu.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu kompresoru veidus un darbības principus, siltumapmaiņas aparātu veidus un darbības principus, saldēšanas iekārtu iedarbināšanas kārtību.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtas drošas iedarbināšanas nozīmi tālākajā ekspluatācijā.</p>	<p>7% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst un raksturo saldēšanas iekārtu sastāvdaļas pēc dažādām pazīmēm, apraksta to darbības principu.</p> <p>Saskaņā ar instruktāžu darbavietā, sistēmas apkopes instrukciju un darba uzdevumu uzrauga mēraparātu rādījumus, veic nepieciešamās manipulācijas saldēšanas iekārtas un sistēmas darbības uzturēšanai.</p> <p>Piemēro darba drošības noteikumus, veicot saldēšanas iekārtu un sistēmu iedarbināšanas un iestatīšanas darbus ar rokas un elektroinstrumentiem saldēšanas iekārtu un sistēmu pieslēgšanai.</p>	<p>Nosauc un raksturo iespējamās saldēšanas sistēmu risinājumus, to priekšrocības un trūkumus, dažādu saldēšanas sistēmu elementu vietu un nozīmi sistēmas darbībā.</p> <p>Saskaņā ar instruktāžu darbavietā, sistēmas apkopes instrukciju un darba uzdevumu uzrauga mēraparātu rādījumus, veic nepieciešamās manipulācijas saldēšanas iekārtas un sistēmas darbības uzturēšanai, dokumentē savas darbības.</p> <p>Piemēro un pamato darba drošību, veicot saldēšanas iekārtu un sistēmu iedarbināšanas un iestatīšanas darbus ar rokas un elektroinstrumentiem saldēšanas iekārtu un sistēmu pieslēgšanai.</p>
<p>5. Spēj: veikt defektu novēršanas darbus minimāli ietekmējot saldēšanas iekārtas tehnoloģisko procesu.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu sistēmu darbības principus, ekspluatācijas režīmi, to normas un novirzes no tām, rīcība saldēšanas iekārtu sistēmu darbības noviržu gadījumā, saldēšanas iekārtu elektriskās, pneimatiskās un hidrauliskās vadības sistēmas, to darbības atjaunošanu atbilstoši to ekspluatācijas noteikumiem un saldēšanas iekārtu ekspluatācijas režīma prasībām.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu un sistēmu bojājumu un defektu savlaicīgas</p>	<p>17% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atbilstoši darba uzdevumam veic tehnisko apkopi. Identificē bojājumus saldēšanas iekārtas un sistēmas darbībā. Atpazīst novirzes no normas mēraparātu rādījumos.</p> <p>Apraksta saldēšanas iekārtās izmantoto ierīču darbības principu un lietojumu.</p> <p>Apraksta un izvēlas atbilstošus instrumentus, palīgierīces un iekārtas saldēšanas iekārtu vadības sistēmas darbības atjaunošanai.</p>	<p>Patstāvīgi saskaņā ar grafiku veic tehnisko apkopi, izmantojot atbilstošus materiālus un instrumentus, dokumentē veiktās darbības.</p> <p>Identificē bojājumus saldēšanas iekārtas un sistēmas darbībā, nosaka to cēloņus. Izskaidro novirzes no normas mēraparātu rādījumos.</p> <p>Apraksta un izskaidro saldēšanas iekārtās izmantoto ierīču darbības principu un lietojumu.</p> <p>Apraksta un izvēlas atbilstošus instrumentus, palīgierīces un iekārtas saldēšanas iekārtu vadības sistēmas darbības atjaunošanai, izskaidro lietoto iekārtu darbības principus.</p>

novēršanas ietekmi uz saldēšanas tehnoloģisko procesu.			
<p>6. Spēj: atjaunot saldēšanas iekārtas darbu pēc veiktajiem montāžas un remonta pasākumiem.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu un sistēmu darba parametrus atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanas pamatprincipus un paņēmienus, rīcību, ja pārbaude nav izturēta, saldēšanas iekārtu regulēšanas metodes.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu un sistēmu regulēšanas nozīmi to darbības atjaunošanā.</p>	23% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc saldēšanas iekārtu parametrus, atbilstoši tehnoloģiskajam procesam, veic saldēšanas iekārtas darbības parametru regulēšanu.</p> <p>Apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanas metodes, speciālos instrumentus, materiālus, aprīkojumu un palīgierīces, to lietojumu atbilstoši saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanas tehnoloģijai.</p> <p>Sagatavo saldēšanas iekārtu detaļu salāgojumu atjaunošanai, atbilstoši tehniskajai dokumentācijai, pārbauda darbu kvalitāti.</p> <p>Atbilstoši norādījumiem veic saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes.</p> <p>Nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu bojātos elementus, atšķir oriģinālos elementus.</p> <p>Apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu bojāto elementu nomainas tehnoloģiju, nosauc izmantojamus instrumentus. tehniskajai dokumentācijai.</p>	<p>Izskaidro saldēšanas iekārtu parametru nozīmi saldēšanas iekārtu darbības nodrošināšanā, patstāvīgi veic saldēšanas iekārtas darbības parametru regulēšanu un pamato šīs regulēšanas nepieciešamību drošas ekspluatācijas nodrošināšanā.</p> <p>Raksturo saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanas metodes, speciālos instrumentus, materiālus, aprīkojumu un palīgierīces, to lietojumu atbilstoši saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības atjaunošanas tehnoloģijai, apraksta detaļu atjaunošanas metodes.</p> <p>Sagatavo saldēšanas iekārtu detaļu salāgojumu atjaunošanai, atbilstoši tehniskajai dokumentācijai, pārbauda darbu kvalitāti, izskaidro detaļu komplektēšanas kritērijus.</p> <p>Nosaka saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes nepieciešamību un veic saldēšanas iekārtu un sistēmu pārbaudes.</p> <p>Nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu bojātos elementus, patstāvīgi izvēlas atbilstošus.</p> <p>Apraksta un analizē saldēšanas iekārtu un sistēmu bojāto elementu nomainas tehnoloģiju un pielietojamos instrumentus atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.</p>
<p>7. Spēj: patstāvīgi veikt saldēšanas iekārtas diagnostiku un apkopi.</p> <p>Zina: siltumtehnikas pamatus, saldēšanas iekārtu kompresoru, siltumapmaiņas aparātu u.c. elementu uzbūvi un darbības principus, saldēšanas iekārtu diagnostikas pamatprincipus.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtas diagnostikas</p>	13% no moduļa kopējā apjoma	<p>Raksturo un nosauc siltumtehnikas pamatvirzienus.</p> <p>Atpazīst un raksturo saldēšanas iekārtu un sistēmu veidus pēc dažādām pazīmēm.</p> <p>Atbilstoši norādēm izvēlas diagnostikas metodi.</p>	<p>Pamato siltumtehnikas uzdevumus, izskaidro siltumtehnikas sistēmu tipus.</p> <p>Nosauc un raksturo iespējamus saldēšanas iekārtu un sistēmu risinājumus, to priekšrocības un trūkumus, dažādu saldēšanas iekārtu un sistēmu elementu vietu un nozīmi sistēmas darbībā.</p> <p>Izvēlas diagnostikas metodi un paskaidro saldēšanas iekārtas diagnostikas un apkopes</p>

un apkopes ietekmi uz to ekspluatācijas procesu.			ietekmi uz to ekspluatācijas procesu.
<p>8. Spēj: apturēt saldēšanas iekārtas darbu, nepieciešamības gadījumā veicot tās konservāciju.</p> <p>Zina: saldēšanas iekārtu apstādināšanas kārtību, saldēšanas iekārtu konservācijas kārtību.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtas drošas apstādināšanas ietekmi uz turpmāko ekspluatāciju.</p>	12% no moduļa kopējā apjoma	<p>Izvēlas atbilstošus instrumentus un palīgierīces, ievēro instrumentu un palīgierīču lietošanas noteikumus.</p> <p>Apstādina saldēšanas iekārtas, izvēloties atbilstošo tehnoloģiju.</p> <p>Veic saldēšanas iekārtu un sistēmu apstādināšanas darbus saskaņā ar darba uzdevumu, instruktāžu darbavietā un darba aizsardzības noteikumiem. Nestandarta situācijās ziņo vadībai un pilda tās rīkojumus.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu un norādēm iztukšo, izskalo un atgaiso saldēšanas iekārtu un sistēmu.</p> <p>Apraksta kaitīgo vielu ietekmi uz apkārtējo vidi, bīstamo atkritumu uzglabāšanas un utilizēšanas noteikumus, nosauc bīstamo vielu apzīmējumus.</p> <p>Noņem un apstādina saldēšanas iekārtu un sistēmu elektroiekārtas agregātus un mezglus, ievērojot atslēgšanas secību.</p> <p>Apstādina saldēšanas iekārtu un sistēmu agregātu, aparātu un mezglu, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces.</p> <p>Novērtē saldēšanas iekārtu konservācijas kārtību, izvēloties atbilstošo saldēšanas iekārtu konservācijas tehnoloģiju. Veic saldēšanas iekārtu konservācijas darbus pēc norādēm.</p>	<p>Pamato instrumentu izvēles saistību ar darba ražīgumu un kvalitāti, ievēro instrumentu un palīgierīču lietošanas noteikumus.</p> <p>Patstāvīgi apstādina saldēšanas iekārtas, izvēloties atbilstošo tehnoloģiju. Paskaidro izvēlēto tehnoloģijas veidu.</p> <p>Veic saldēšanas iekārtu un sistēmu apstādināšanas darbus saskaņā ar darba uzdevumu, instruktāžu darbavietā un ievērojot darba aizsardzības noteikumus. Identificē neparedzētus riskus darba uzdevumā un pieņem lēmumus par rīcību nestandarta situācijā.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu organizē visu nepieciešamo sekmīgai sistēmas skalošanai, iztukšošanai, noformē atbilstošo dokumentāciju.</p> <p>Izskaidro kaitīgo vielu ietekmi uz apkārtējo vidi, bīstamo atkritumu uzglabāšanas un utilizēšanas noteikumus, nosauc bīstamo vielu apzīmējumus.</p> <p>Noņem un apstādina saldēšanas iekārtu un sistēmu elektroiekārtas agregātus un mezglus, ievērojot atslēgšanas secību un izskaidro kontaktu savienojumu un izolācijas bojājumu radītās sekas.</p> <p>Apstādina saldēšanas iekārtu un sistēmu agregātu, aparātu un mezglu lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces un izskaidro stiprinājumu atskrūvēšanas secību.</p> <p>Novērtē, analizē, raksturo un patstāvīgi veic saldēšanas iekārtu konservācijas darbus, izvēloties atbilstošo tehnoloģiju.</p>

Moduļa "Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas veikt saldēšanas iekārtu un sistēmu remonta darbus, ievērojot standartu, darba un vides aizsardzības prasības
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sagatavot saldēšanas iekārtas un sistēmas veicamajiem remonta darbiem. 2. Vizuāli pārbaudīt saldēšanas iekārtas un sistēmas, novērtēt to tehnisko stāvokli. 3. Patstāvīgi izvēlēties piemērotus atslēdznieka darbu nepieciešamos materiālus, instrumentus un palīgiekārtas. 4. Veikt iekārtu un detaļu remontu patstāvīgi vai iesaistot remonta darbu speciālistus. 5. Patstāvīgi novērst saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības traucējumus un bojājumus, veikt atsevišķu sistēmas elementu nomaiņu. 6. Nodrošināt elektrisko, pneimatisko un hidraulisko vadības sistēmu darbības atjaunošanu atbilstoši to ekspluatācijas noteikumiem un saldēšanas iekārtu ekspluatācijas režīma prasībām. 7. Ievērot bīstamo darbu veikšanas prasību izpildi objektā. 8. Pārbaudīt sava darba kvalitāti un novērst remonta darbos radušās neatbilstības. 9. Dokumentēt saldēšanas iekārtu un sistēmu remonta darbu gaitu un rezultātus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts B daļas modulis "Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija".
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa "Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ saldēšanas iekārtu un sistēmu darbības pārbaudi; ▪ traucējumu un bojājumu novēršanu; ▪ darba drošības prasību ievērošanu; ▪ saldēšanas iekārtu un sistēmu remonta darbu norises un rezultātu dokumentēšanu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts" ir B daļas modulis, ko apgūst Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa kvalifikācijas izglītojamie. Tā apguve ir ieejas nosacījums modulim "SVK iekārtu ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana".

Moduļa "Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: sagatavoties veicamajiem remonta darbiem.</p> <p>Zina: remontdarbu tehnoloģiju, grafikus, iekārtu remonta darba apjoma noteikšanas metodes.</p> <p>Izprot: iekārtu un sistēmu tehniskās shēmas, to kopsalikuma rasējumus, veicot remontdarba uzdevumu.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc remonta darbu veidus.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu un sistēmu remonta funkcionālo klasifikāciju un defektu cēloņus, to novēršanu.</p> <p>Nosauc remonta organizēšanas galvenos nosacījumus.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu un sistēmu funkcionālo klasifikāciju un defektu cēloņus.</p> <p>Atbilstoši darbu vadītāja norādēm veic saldēšanas iekārtu mezglus nomaigu.</p> <p>Nosauc remonta darbu veidus un to organizēšanas galvenos nosacījumus.</p> <p>Plāno remonta un atjaunošanas darbus.</p> <p>Izstrādā remonta darbu grafiku un darba uzdevumus saskaņā ar tehnisko dokumentāciju.</p> <p>Izvēlas pamata tehnoloģijas un metodes, instrumentus saldēšanas iekārtu un sistēmu defektu novēršanai.</p> <p>Novērš atklātos defektus saldēšanas iekārtās un sistēmā, lieto drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izvēlas saldēšanas iekārtās un sistēmās remonta darbos nepieciešamos darba aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Aizpilda pēc norādījumiem atbilstošu SVK sistēmu remonta darbu dokumentāciju.</p>	<p>Apraksta remonta darbu veidus un pamato to nepieciešamību saldēšanas iekārtu un sistēmu uzturēšanai drošā darba kārtībā un darbmūža pagarināšanai.</p> <p>Analizē saldēšanas iekārtu un sistēmu funkcionālo klasifikāciju un defektu cēloņus un to novēršanas iespējas.</p> <p>Plāno remonta un atjaunošanas darbus.</p> <p>Analizē saldēšanas iekārtu un sistēmu funkcionālo klasifikāciju un defektu cēloņus un to novēršanas iespējas.</p> <p>Patstāvīgi veic saldēšanas iekārtu mezglus nomaigu.</p> <p>Nosauc remonta darbu veidus un analizē situāciju: kad būtu piemērojams ārpuskārtas remonts, kad plānotais remonts, kad avārijas remonts. Plāno remonta un atjaunošanas darbus.</p> <p>Izstrādā un pamato remonta darbu grafiku un darba uzdevumus saskaņā ar tehnisko dokumentāciju.</p> <p>Izvēlas tehnoloģijas, metodes un instrumentus saldēšanas iekārtu un sistēmu defektu novēršanai atbilstoši situācijai.</p> <p>Novērš atklātos defektus saldēšanas iekārtās un sistēmā, lieto drošus darba paņēmienus, pamato metožu un instrumentu izvēli.</p> <p>Izvēlas saldēšanas iekārtās un sistēmās remonta darbos nepieciešamos darba aizsardzības līdzekļus un pamato to izvēli.</p> <p>Patstāvīgi ar neprecizitātēm izstrādā un aizpilda savai kompetencei atbilstošu SVK</p>

			sistēmu remonta darbu dokumentāciju, ievērojot darbu uzdevumu, lietošanas instrukcijas, pamata normatīvo aktu un standartu prasības dokumentācijas izstrādei un noformēšanai.
<p>2. Spēj: patstāvīgi izvēlēties piemērotus atslēdznieka darbu nepieciešamos materiālus, instrumentus un palīgiekārtas.</p> <p>Zina: instrumentu, materiālu un palīgiekārtu veidus un to izmantošanu, kā arī drošus darba paņēmienus; montāžas instrumentu un palīgiekārtu darba kārtības pārbaudes un uzturēšanas noteikumus.</p> <p>Izprot: kapitāla resursu izvēles un darbu dokumentācijas savstarpējo sakarību.</p>	9% no moduļa kopējā apjoma	<p>Apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu bojāto elementu nomaiņas tehnoloģijām, nosauc izmantojamus materiālus, instrumentus un palīgiekārtas.</p> <p>Nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu bojātos elementus, atšķir oriģinālos elementus un to analogus, ievēro darbu secību un lieto drošus darba paņēmienus.</p> <p>Apraksta darba instrumentu klasifikāciju un lietošanas instrukcijas drošai un kvalitatīvai darba izpildei.</p> <p>Nosauc darba instrumentus, aprīkojumu un mehānismus drošiem darba paņēmieniem.</p>	<p>Apraksta un analizē saldēšanas iekārtu un sistēmu bojāto elementu nomaiņas tehnoloģijas un lietojamus materiālus, instrumentus un palīgiekārtas, atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.</p> <p>Nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu bojātos elementus, patstāvīgi izvēlas atbilstošus elementus bojāto elementu nomaiņai, paskaidro analogo elementu izvēli un to nomaiņai lieto atbilstošas tehnoloģijas, ievēro darbu secību un lieto drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izvēlas piemērotāko darba instrumentu atbilstošā remonta darba veikšanai, pamatojoties uz lietošanas instrukciju.</p> <p>Izvēlas un lieto atbilstošus darba instrumentus, aprīkojumu un mehānismus, ievērojot drošus darba paņēmienus.</p>
<p>3. Spēj: veikt iekārtu un detaļu remontu patstāvīgi vai iesaistot remonta darbu speciālistus.</p> <p>Zina: pieļaujamās detaļu pielaides un sēžas, saldēšanas iekārtu mezglu un detaļu remonta iespējas, saldēšanas iekārtu detaļu atjaunošanas metodes.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu detaļu bojājumu un defektu savlaicīgas novēršanas ietekmi uz iekārtu darbību.</p>	40% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc pielaides un kvalitātes definīcijas.</p> <p>Apraksta sēžu grupas.</p> <p>Apzīmē robežnovirzes rasējumos pēc pielaižu un sēžu tabulām.</p> <p>Izmanto dažādus mērinstrumentus, lai noteiktu detaļas derīgumu.</p> <p>Nosauc virsmas formas un savstarpējā novietojuma pielaides zīmes.</p> <p>Kontrolē virsmu formas un savstarpējā novietojuma pielaides.</p> <p>Atjauno detaļu salāgojumu, lietojot norādīto metodi.</p> <p>Apraksta saldēšanas sistēmas un iekārtu remonta un atjaunošanas darbu pamatprincipus un darbu veikšanas tehnoloģiju.</p>	<p>Salīdzina pielaides un kvalitātes lielumus ar apstrādes paņēmieniem.</p> <p>Pamato sēžu izvēli.</p> <p>Analizē robežnoviržu apzīmējumu izvēli.</p> <p>Izvēlas mērinstrumentus atbilstoši detaļas precizitātei, lai noteiktu detaļas derīgumu.</p> <p>Sasaista virsmas formas un savstarpējā novietojuma pielaides ar apstrādes paņēmieniem.</p> <p>Kontrolē virsmu formas un savstarpējā novietojuma pielaides un salīdzina atbilstoši kvalitātēm.</p> <p>Atjauno detaļu salāgojumu, izvēloties optimālo metodi.</p> <p>Patstāvīgi veic saldēšanas sistēmas un iekārtu sistēmas remonta un atjaunošanas</p>

		<p>Apraksta detaļu izmēru veidus. Apraksta detaļu un to virsmu apstrādes metodes, to lietojumu. Apraksta detaļu remonta, izgatavošanas un aizvietošanas noteikumus.</p>	<p>darbus. Izskaidro detaļu izmēru veidus un to saikni ar salāgojuma raksturu un darbspēju. Raksturo detaļu un to virsmu apstrādes metodes, detaļu virsmu kvalitātes un virsmas gluduma klases ietekmi uz salāgojuma resursu. Apraksta detaļu remonta, izgatavošanas un aizvietošanas noteikumus, neatbilstošu detaļu pielietošanas bīstamību.</p>
<p>4. Spēj: nodrošināt elektrisko, pneimatisko un hidraulisko vadības sistēmu darbības atjaunošanu atbilstoši to ekspluatācijas noteikumiem un saldēšanas iekārtu ekspluatācijas režīma prasībām.</p> <p>Zina: montāžas/demontāžas veidus, atslēdznieka darba paņēmienus, saldēšanas sistēmas darba vielas atsūkņēšanas secību.</p> <p>Izprot: saldēšanas iekārtu vai to mezglu demontāžu un remontu darbu ietekmi uz to ekspluatāciju.</p>	<p>31% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc elektrotehnikas pamatlielumus, to savstarpējās sakarības. Veic elektrotehniskos aprēķinus. Nosauc līdzstrāvas elektrisko ķēžu slēgumu veidus. Nosauc vienfāzu un trīsfāzu maiņstrāvas elektrisko ķēžu slēgumu veidus. Nosauc elektriskos mērinstrumentus. Veic un nolasa vienkāršus elektriskos mērījumus, ievērojot darba drošības noteikumus. Nosauc mērinstrumentu izvēles kritērijus elektrisko mērījumu veikšanai. Izvēlas un lieto tehniskām prasībām atbilstošus elektriskos mēraparātus elektrisko lielumu mērīšanai. Apraksta hidrauliskās un pneimatiskās sistēmu darbības principus, sastāvdaļu funkcijas, nosauc hidrauliskās un pneimatiskās sistēmu elementus, pārbauda sistēmas, lietojot atbilstošas diagnostikas ierīces, mērinstrumentus un tehnisko dokumentāciju. Defektē saldēšanas iekārtu un sistēmu pneimatiskās un hidrauliskās sistēmas detaļas, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces, apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu pneimatiskās un hidrauliskās sistēmas detaļu defektēšanas</p>	<p>Izskaidro elektrotehnikas pamatlielumus, to savstarpējās sakarības. Veic elektrotehniskos aprēķinus, izskaidro un pamato aprēķinu gaitu. Izskaidro līdzstrāvas elektrisko ķēžu slēgumu veidus un to lietojumu. Izskaidro vienfāzu un trīsfāzu maiņstrāvas elektrisko ķēžu slēgumu veidus un to lietojumu. Raksturo elektrisko mēraparātu lietojumu. Veic un nolasa vienkāršus elektriskos mērījumus, ievērojot darba drošības noteikumus. Nosauc un pamato mērinstrumentu izvēles kritērijus elektrisko mērījumu veikšanai. Patstāvīgi izvēlas, pamato un lieto tehniskām prasībām atbilstošus elektriskos mēraparātus elektrisko lielumu mērīšanai. Apraksta hidrauliskās un pneimatiskās sistēmu darbības principus, sastāvdaļu funkcijas, nosauc hidrauliskās un pneimatiskās sistēmu elementus, pārbauda sistēmas, lietojot atbilstošas diagnostikas ierīces, mērinstrumentus un tehnisko dokumentāciju, izskaidro sistēmas darbības traucējumu iespējamus cēloņus. Defektē saldēšanas iekārtu un sistēmu</p>

	<p>metodes, nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu pneimatiskās un hidrauliskās sistēmas daļas detaļas atbilstoši tehniskajai dokumentācijai.</p> <p>Nosauc saldēšanas iekārtu un sistēmu vizuālo, akustisko, hidraulisko un pneimatisko pārbaužu veidus.</p> <p>Veic nepieciešamās saldēšanas iekārtu un sistēmu vizuālās, akustiskās, hidrauliskās un pneimatiskās pārbaudes.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu pievieno sistēmu aukstuma aģenta tvertnei, iedarbina atsūknēšanas iekārtu, ievēro drošus darba paņēmienus.</p>	<p>pneimatiskās un hidrauliskās sistēmas detaļas, lietojot atbilstošus instrumentus un palīgierīces, apraksta saldēšanas iekārtu un sistēmu pneimatiskās un hidrauliskās sistēmas detaļu defektēšanas metodes, nomaina saldēšanas iekārtu un sistēmu pneimatiskās un hidrauliskās sistēmas daļas detaļas atbilstoši tehniskajai dokumentācijai, izskaidro remonta kvalitātes pārbaudes metodes.</p> <p>Nosauc un izskaidro saldēšanas iekārtu un sistēmu vizuālo, akustisko, hidraulisko un pneimatisko pārbaužu veidus.</p> <p>Veic nepieciešamās saldēšanas iekārtu un sistēmu vizuālās, akustiskās, hidrauliskās un pneimatiskās pārbaudes, raksturo pārbaužu nepieciešamību, pārbaužu metodes. Noformē pārbaužu rezultātus.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu organizē visu nepieciešamo sekmīgai saldēšanas iekārtas atsūknēšanai, dod rīkojumus padotajiem, ievērojot darba aizsardzības prasības, kā arī noformē attiecīgo dokumentāciju.</p>
--	--	---

Moduļa "Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas plānot VAK sistēmu un iekārtu operatīvos izbūves, montāžas un ekspluatācijas darbus un sagatavot tehnisko un ekspluatācijas dokumentāciju atbilstoši savai kompetencei un normatīvo aktu prasībām, izmantojot informācijas tehnoloģijas
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Plānot darba veikšanai nepieciešamos resursus, sagatavot materiālu, iekārtu un darbu sarakstu un vienkāršotu tāmi, atbilstoši tehniskajai dokumentācijai un normatīvo aktu prasībām. 2. Plānot darba veikšanai nepieciešamo laiku, atbilstoši darbu apjomam un pieejamajiem resursiem un sastādīt būvdarbu, apkopes un remontu darbu veikšanas operatīvos kalendāros grafikus. 3. Izstrādāt vienkāršu tehnisko dokumentāciju un dokumentēt veikto darbu, ievērojot normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noformēšanas prasības. 4. Raksturot informācijas sistēmu veidus un to izmantošanas iespējas VAK sistēmu izbūves un ekspluatācijas plānošanā un dokumentu aprītē.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts B daļas modulis "Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija" kvalifikācijai "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis". Apgūts B daļas modulis "Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas (VK) iekārtu un sistēmu ekspluatācija" kvalifikācijai "Vēdināšanas un kondicionēšanas sistēmu tehniķis".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj: 1. Moduļa apguves laikā sagatavotas darbu mapes demonstrēšanu, kas satur: <ul style="list-style-type: none"> ▪ resursu sastāvu ar tāmi un izstrādātu MS Project vidē operatīvo kalendāro grafiku; ▪ īstermiņa apkopju un remontu plānu un operatīvo grafiku; ▪ darbu veikšanas (DVP) vienkāršu projektu (daļu); ▪ ekspluatācijas dokumentāciju. 2. Atbildes uz jautājumiem par plānošanas būtību un nozīmi, izmantojamajām VAK sistēmu izbūvē un ekspluatācijā informācijas sistēmām un tehnoloģijām.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "VAK sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana" ir noslēdzošais "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa" kvalifikācijas B daļas modulis, ko apgūst paralēli ar C daļas moduļiem "Cauruļu metināšanas pamati", "Cauruļvadu un iekārtu stropēšana", "Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža", "Saldēšanas kameru būvniecības procesi" vai "Saldēšanas iekārtu ekspluatācija".

Moduļa "Ventilācijas, aukstuma un gaisa kondicionēšanas (VAK) sistēmu un iekārtu montāžas un ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: plānot darba veikšanai nepieciešamos resursus, sagatavot materiālu, iekārtu un darbu sarakstu un vienkāršotu tāmi, atbilstoši tehniskajai dokumentācijai un normatīvo aktu prasībām.</p> <p>Zina: materiālu, iekārtu, tehnisko līdzekļu un mehānismu veidus, darbu veidus un sastāvu, tehnoloģiskā procesa sastāvu, būvdarbu izmaksu sastāvu un to noteikšanas paņēmienus, resursu plānošanas principus.</p> <p>Izprot: resursu plānošanas ietekmi uz veicamo darbu kvalitāti un VAK sistēmu ilgtspējīgu būvniecību un ekspluatāciju.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Sagatavo pēc norādījumiem materiālo un darba resursu sarakstu, veic nepieciešamos aprēķinus un sastāda vienkāršu tāmi ar neprecizitātēm.</p> <p>Izstrādā pēc norādījumiem vienkāršu VAK sistēmas izbūves un montāžas kalendāro grafiku MS Project vidē.</p> <p>Izstrādā pēc norādījumiem vienkāršu īstermiņa VAK sistēmas un iekārtu apkopes un remontu plānu un operatīvo darbu grafiku.</p>	<p>Patstāvīgi sagatavo saskaņā ar (izbūves, remonta vai ekspluatācijas) darba uzdevumu materiālo un darba resursu sarakstu, veic nepieciešamos aprēķinus, sastāda vienkāršu tāmi MS Excel vidē, ievērojot normatīvo aktu pamata prasības.</p>
<p>2. Spēj: plānot darba veikšanai nepieciešamo laiku, atbilstoši darbu apjomam un pieejamajiem resursiem un sastādīt būvdarbu, apkopes un remontu darbu veikšanas operatīvos kalendāros grafikus.</p> <p>Zina: darba laika plānošanas principus, būvdarbu un ekspluatācijas darbu izpildes procesā iesaistītās puses un to atbildības sadalījumu, darba organizācijas projekta (DOP) sastāvu, lietošanas instrukcijas un normatīvo aktu prasības, lietišķās komunikācijas principus.</p> <p>Izprot: laika plānošanas ietekmi uz veicamo darbu kvalitāti, kopējo darbu izpildes termiņu un VAK sistēmu ilgtspējīgu būvniecību un ekspluatāciju</p>	39% no moduļa kopējā apjoma	<p>Izstrādā pēc norādījumiem vienkāršu VAK sistēmas izbūves un montāžas kalendāro grafiku MS Project vidē.</p> <p>Izstrādā pēc norādījumiem vienkāršu īstermiņa VAK sistēmas un iekārtu apkopes un remontu plānu un operatīvo darbu grafiku.</p>	<p>Izstrādā patstāvīgi, saskaņā ar darbu uzdevumu vienkāršu VAK sistēmas izbūves un montāžas kalendāro grafiku MS Project vidē, ievērojot vispārējos izbūves un montāžas darbu principus, pamato izstrādāto darbu secību.</p> <p>Izstrādā patstāvīgi vienkāršu īstermiņa VAK sistēmas un iekārtu apkopes un remontu plānu un operatīvo darbu grafiku, ievērojot pamata normatīvo aktu un standartu prasības, lietošanas instrukcijas, apkopju veikšanas loģistikas principus un darbu uzdevumu sastādīšanas pamata principus.</p>
3. Spēj: izstrādāt vienkāršu tehnisko	35% no	Izstrādā saskaņā ar uzdevumu pēc	Izstrādā patstāvīgi ar neprecizitātēm,

<p>dokumentāciju un dokumentēt veikto darbu, ievērojot normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas noformēšanas prasības.</p> <p>Zina: aukstumiekārtu, ventilācijas un kondicionēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācijas un izbūves noteikumus, bojājumu un defektu formulēšanas metodes, profesionālo terminoloģiju, būves dzīves ciklu un dokumentācijas veidus, darba organizācijas principus un darba veikšanas projekta (DVP) sastāvu, tehniskās dokumentācijas un izpildīto darbu noformēšanas prasības, iekšējās komunikācijas pamatus.</p> <p>Izprot: tehniskās un izpildes dokumentācijas sagatavošanas un aizpildīšanas nozīmi būvdarbu un ekspluatācijas darbu plānošanas, organizēšanas, izpildes kontroles un nodošanas procesā.</p>	<p>moduļa kopējā apjoma</p>	<p>norādījumiem, kvalifikācijai atbilstošu DVP vai tā daļu, norādot izpildāmo darbu sarakstu un to izpildes secību, kā arī ar nebūtiskām kļūdām nepieciešamās dokumentācijas un atbildīgo personu sarakstu uzdevumā norādītā objekta (iekārtas, sistēmas vai tās posma) nodošanai ekspluatācijā.</p> <p>Izstrādā un aizpilda pēc norādījumiem atbilstošu VAK sistēmu ekspluatācijas darbiem dokumentāciju.</p>	<p>saskaņā ar (izbūves vai remonta) darbu uzdevumu kvalifikācijai atbilstošu DVP vai tā daļu, norādot un pamatojot izpildāmo darbu sarakstu un to izpildes secību, kā arī pamatoti norādot nepieciešamās dokumentācijas un atbildīgo personu sarakstu uzdevumā norādītā objekta (iekārtas, sistēmas vai tās posma) nodošanai ekspluatācijā.</p> <p>Patstāvīgi ar neprecizitātēm izstrādā un aizpilda savai kompetencei atbilstošu VAK sistēmu ekspluatācijas dokumentāciju, ievērojot darbu uzdevumu, lietošanas instrukcijas, pamata normatīvo aktu un standartu prasības dokumentācijas izstrādei un noformēšanai.</p>
<p>4. Spēj: Raksturot informācijas sistēmu veidus un to izmantošanas iespējas VAK sistēmu izbūves un ekspluatācijas plānošanā un dokumentu aprītē.</p> <p>Zina: VAK sistēmu izbūves un ekspluatācijas dokumentu veidus, sastāvu un dokumentācijas pārvaldības principus savas kvalifikācijas līmenī, būves dzīves ciklu, informācijas un vadības sistēmu pamatfunkcijas, to izmantošanas jomas.</p> <p>Izprot: informācijas tehnoloģiju un sistēmu izmantošanas nozīmi efektīvu un ilgtspējīgu VAK sistēmu izbūves un ekspluatācijas plānošanas procesā.</p>	<p>6% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc izmantojamās VAK sistēmu izbūvē un ekspluatācijā informācijas sistēmas un to pamatfunkcijas.</p>	<p>Raksturo un salīdzina izmantojamās VAK sistēmu izbūvē un ekspluatācijā informācijas sistēmas un to pamatfunkcijas, raksturo izmantošanas iespējas darbu plānošanā un dokumentu aprītē.</p>

Moduļa "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa prakse" apraksts

Moduļa mērķis	Nostiprināt un pilnveidot aukstumiekārtu sistēmu tehniķa spējas saldēšanas iekārtu un sistēmu montāžas, apkopes un remonta darbu organizēšanā un veikšanā
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Plānot un organizēt saldēšanas iekārtu un sistēmu montāžas, apkopes un uzturēšanas darbus. 2. Sagatavot drošu darbavietu saldēšanas iekārtu un sistēmu montāžas, apkopes un remonta darbiem, ievērojot darba aizsardzības prasības. 3. Veikt un kontrolēt saldēšanas iekārtu un sistēmu montāžas, apkopes un ekspluatācijas darbus. 4. Izvērtēt nozares specifiskai raksturīgus darba vides riska faktoros. 5. Organizēt darbu veikšanas vietas sakārtošanu pēc montāžas vai remonta darbu veikšanas. 6. Sagatavot dokumentāciju saldēšanas iekārtas un sistēmas montāžas, ekspluatācijas un remonta darbiem, ievērojot normatīvo aktu prasības.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi programmas A, B un C daļas profesionālās kvalifikācijas "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis" iegūšanai nepieciešamie moduļi.
Moduļa apguves novērtēšana	Izglītojamie iesniedz un prezentē prakses pārskatu (darbu mapi), iekļaujot informāciju par prakses laikā paveikto, kā arī pašvērtējumu un prakses vadītāja novērtējumu. Darbu mapes ieteicamais saturs: 1. Titullapa. 2. Prakses vietas apraksts. 3. Sadaļas: "SVK iekārtu ekspluatācijas darbu plānošana un dokumentēšana"; "SVK iekārtu darba vielu lietošana"; "Sagatavošanas darbi SVK iekārtu montāžai"; "Saldēšanas iekārtu un sistēmu montāža"; "Saldēšanas iekārtu un sistēmu ekspluatācija"; "Saldēšanas iekārtu un sistēmu remonts". No sadaļām secīgi apkopoti ikdienā veikto darbu apraksti, fotogrāfijas, prakses vietā izmantotās dokumentācijas paraugi. 4. Moduļa apguves pašvērtējums.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa prakse" ir programmas B daļas modulis. Modulis "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa prakse" ir noslēdzošais modulis profesionālās kvalifikācijas "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis" iegūšanai, paredzēts apgūto profesionālo kompetenču nostiprināšanai darba vidē.

Moduļa "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķa prakse" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: plānot un organizēt saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus.	10% no moduļa kopējā apjoma	Konsultējoties ar prakses vadītāju, plāno un organizē darbus atbilstoši DOP, lai veiktu darbus iepļānotajā kalendārajā grafikā. Konsultējoties ar prakses vadītāju, izvēlas un apraksta materiālu un iekārtu saldēšanas sistēmu un iekārtu darbu veikšanai. Izstrādā materiālu piegādāšanas, novietošanas, uzglabāšanas plānu.	Plāno sagatavošanas darbus objektā, patstāvīgi izstrādā priekšlikumus DOP papildināšanai, ņemot vērā esošo situāciju objektā. Neparedzētu apstākļu gadījumā veic izmaiņas kalendārajā grafikā. Patstāvīgi izvēlas un apraksta materiālu un iekārtu saldēšanas sistēmu un iekārtu darbu veikšanai. Izstrādā materiālu piegādāšanas, novietošanas, uzglabāšanas plānu. Pamato savu izvēli.
2. Spēj: sagatavot drošu darbavietu saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbiem, ievērot darba drošības, vides aizsardzības, atkritumu un kaitīgo vielu uzglabāšanas, reģistrēšanas un utilizēšanas noteikumus.	10% no moduļa kopējā apjoma	Konsultējoties ar prakses vadītāju sagatavo savu darbavietu, iekārtas un inventāru darba dienas sākumā un darba dienas beigās, nodrošina instrumentu, individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu sakārtošanu, organizē materiālu atlikumu aizvešanu no objekta un nepieciešamos teritorijas sakārtošanas un sakopšanas darbus.	Patstāvīgi sagatavo savu darbavietu, iekārtas un inventāru darba dienas sākumā un darba dienas beigās, nodrošina instrumentu, individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu sakārtošanu, organizē materiālu atlikumu aizvešanu no objekta un nepieciešamos teritorijas sakārtošanas un sakopšanas darbus, ievērojot uzņēmuma instrukcijas un darba aizsardzības prasības.
3. Spēj: veikt un kontrolēt saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus.	60% no moduļa kopējā apjoma	Veic un kontrolē saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus, konsultējoties ar prakses vadītāju.	Patstāvīgi veic un kontrolē saldēšanas sistēmu un iekārtu montāžas, ekspluatācijas un remonta darbus. Izskaidro un pamato katra veicamā darba nozīmi un veikšanas laiku.
4. Spēj: ieregulēt saldēšanas iekārtas un sistēmas, pārbaudīt darba kvalitāti.	10% no moduļa kopējā apjoma	Prakses vadītāja uzraudzībā ieregulē un pārbauda saldēšanas iekārtas un sistēmas.	Ieregulē un pārbauda saldēšanas iekārtas un sistēmas.
5. Spēj: sagatavot dokumentāciju saldēšanas iekārtas un sistēmas montāžas, ekspluatācijas un remonta darbiem, ievērojot normatīvo aktu prasības.	10% no moduļa kopējā apjoma	Izmanto objektā plānotos tehniskos risinājumus, specifikācijas, grafikus, kartes remonta vai būvdarbu organizēšanai un izpildei, konsultējoties ar prakses vadītāju. Atbilstoši norādēm lieto biroja lietojumprogrammas dokumentu sagatavošanai.	Patstāvīgi izskaidro un izmanto objektā plānotos tehniskos risinājumus, specifikācijas, grafikus, kartes remonta darbu vai būvdarbu organizēšanai un izpildei. Darba procesā patstāvīgi lieto atbilstošas biroja lietojumprogrammas nepieciešamo dokumentu sagatavošanai.

Moduļa "Cauruļu metināšanas pamati" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas veikt cauruļu metināšanas pamatdarbus
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvērtēt cauruļu metināšanas darbu specifikai raksturīgus darba vides riska faktoros. 2. Lasīt cauruļu metināšanai nepieciešamo tehnisko dokumentāciju. 3. Sagatavot instrumentus, detaļas un konstrukcijas cauruļu metināšanai. 4. Vizuāli pārbaudīt metināto cauruļu savienojumu šuvju kvalitāti.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo (prakses) moduli.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Cauruļu metināšanas pamati" apguves noslēgumā izglītojamie kārtā pārbaudījumu – atbilstoši cauruļu metināšanas tehniskajai dokumentācijai (rasējumam) sagatavo instrumentus, detaļas un konstrukcijas cauruļu metināšanai; vizuāli pārbauda metināto cauruļu savienojumu šuvju kvalitāti, novērš nepilnības.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Cauruļu metināšanas pamati" ir C daļas izvēles modulis.

Moduļa "Cauruļu metināšanas pamati" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: izvērtēt cauruļu metināšanas darbu specifikai raksturīgus darba vides riska faktoros.</p> <p>Zina: cauruļu metināšanas elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus, kā arī pirmās palīdzības pasākumus, kas jāveic nelaiemes gadījumos.</p> <p>Izprot: darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus cauruļu metināšanā.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Skaidro darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus cauruļu metināšanas laikā.</p> <p>Iekārto ergonomisku darbavietu cauruļu metināšanai atbilstoši darba vadītāja norādēm, ievērojot darba drošības instrukcijas un darba aizsardzības noteikumus.</p> <p>Sniedz pirmo palīdzību nelaiemes gadījumā, kas iespējams cauruļu metināšanas darbu veikšanas laikā, un</p>	<p>Izvērtē riskus un ievēro darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus cauruļu metināšanas laikā.</p> <p>Patstāvīgi organizē un iekārto ergonomisku darbavietu cauruļu metināšanai atbilstoši darba drošības noteikumiem, ievērojot mainīgās darba vides specifiku.</p> <p>Sniedz pirmo palīdzību elektrotraumas gadījumā, kas iespējama cauruļu metināšanas darbu veikšanas laikā, un izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību, sniedz papildinformāciju par nelaiemes gadījuma apstākļiem.</p>

		izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību.	
<p>2. Spēj: lasīt cauruļu metināšanai nepieciešamo tehnisko dokumentāciju.</p> <p>Zina: metināto cauruļu savienojumu un konstrukciju attēlojumu rasējumos, elektrodu markas, metināto šuvju apzīmējumus rasējumos.</p> <p>Izprot: cauruļu metināšanai nepieciešamo tehnisko dokumentāciju.</p>	30% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nolasa rasējumā norādīto cauruļu izvietojumu.</p> <p>Raksturo elektrodu marku izvēli atbilstoši metināmā tērauda klasifikācijai un marķējumam, kā arī izmanto piemērotu marku.</p> <p>Nolasa metināmo šuvju apzīmēšanas pamatsimbolus, apraksta papildsimbolus.</p> <p>Lasa cauruļu metināšanas procedūru atbilstoši darba uzdevumam, nosauc savienojuma veidu, darba uzdevumā izmantojamās pamatmateriālu grupas, piedevmateriālus, palīgmateriālus, metināšanas pozīcijas, metināšanas elementus, malu apstrādes procesu, metināšanas režīmus.</p>	<p>Lasa cauruļu metināšanai atbilstošo būvprojekta un darbu veikšanas projekta dokumentācijas sadaļu, atpazīst pieļautās kļūdas, kā arī sniedz priekšlikumus to novēršanai.</p> <p>Izskaidro elektrodu marku izvēli atbilstoši metināmā tērauda klasifikācijai un marķējumam. Izvēlas un izmanto piemērotu marku.</p> <p>Nolasa un izskaidro metināmo šuvju apzīmēšanas pamatsimbolus un papildsimbolus.</p> <p>Lasa cauruļu metināšanas procedūru atbilstoši darba uzdevumam un raksturo savienojuma veidu, darba uzdevumā izmantojamās pamatmateriālu grupas, piedevmateriālus; palīgmateriālus, metināšanas pozīcijas, metināšanas elementus, malu apstrādes procesu, metināšanas režīmus.</p>
<p>3. Spēj: sagatavot instrumentus, detaļas un konstrukcijas cauruļu metināšanai.</p> <p>Zina: tērauda metināmības noteikšanas paņēmienus saskaņā ar sertifikātā norādīto ķīmisko sastāvu, cauruļu metināšanai nepieciešamo instrumentu lietošanas paņēmienus (uzgriežņu atslēgas, skrūvgrieži, plakanknaibles, metināšanas āmuri, rokas elektroinstrumenti metāla griešanai un/vai slīpēšanai, metāla sukās šuves tīrīšanai, aizzīmēšanas adatas).</p> <p>Izprot: cauruļu metināšanai nepieciešamo instrumentu izvēles nozīmi kvalitatīva darba veikšanā, izvēlētajā metināšanas režīma</p>	40% no moduļa kopējā apjoma	<p>Pārbauda un sagatavo rokas elektroinstrumentus un palīgierīces (pirmsmetināšanas un pēcmetināšanas) darbu nodrošināšanai.</p> <p>Izvēlas pamatmateriāla tīrīšanas veidu, virsmas apstrādes palīgierīces un līdzekļus atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Pārbauda palīgierīču darbaspēju. Sagatavo metināmās virsmas, detaļu vai sagatavju malas atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Novērtē cauruļu malu apstrādes nepieciešamību un izvēlas cauruļu malu apstrādes veidu, saskaņojot to ar darba vadītāju.</p> <p>Apstrādā cauruļu malas.</p> <p>Saliek caurules metināšanai,</p>	<p>Novērtē instrumentu un palīgierīču atbilstību darba uzdevumam un darba aizsardzības prasībām. Patstāvīgi pārbauda un sagatavo darbam rokas elektroinstrumentus un palīgierīces (pirmsmetināšanas un pēcmetināšanas darbu nodrošināšanai).</p> <p>Izvēlas pamatmateriāla tīrīšanas veidu, virsmas apstrādes palīgierīces un līdzekļus atbilstoši darba uzdevumam, pamato savu izvēli.</p> <p>Patstāvīgi pārbauda palīgierīču darbaspēju.</p> <p>Kvalitatīvi tīra metināmās virsmas un sagatavo detaļu vai sagatavju malas atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Patstāvīgi novērtē cauruļu malu apstrādes nepieciešamību un izvēlas cauruļu malu apstrādes veidu.</p> <p>Rūpīgi veic cauruļu malu apstrādi atbilstoši darba uzdevumam.</p>

<p>ieregulēšanu un atbilstību konkrēto cauruļu metināšanai.</p>		<p>ievērojot montāžas atstarpes un izmantojot palīgierīces cauruļu salikšanai.</p> <p>Vizuāli pārbauda metināšanas iekārtu un pieslēdz atbilstošo aizsarggāzi. Izvēlas un uzstāda metināšanas stieples padeves rullīšus. Uzstāda metināšanas stieples spoli iekārtā un izvēlas atbilstošu stieples padeves vadīklu. Pievieno masas spaili sagatavei. Sagatavo darbavietu atbilstoši darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumiem. Izvēlas metināšanas spriegumu atbilstoši metināmās caurules biezumam.</p>	<p>Patstāvīgi precīzi saliek caurules metināšanai, ievērojot montāžas atstarpes, izmanto palīgierīces cauruļu salikšanai, pārbauda salikšanas pozicionālo atbilstību un veido pieķeršuves.</p> <p>Vizuāli pārbauda metināšanas iekārtu un pieslēdz atbilstošo aizsarggāzi. Patstāvīgi izvēlas un uzstāda metināšanas stieples padeves rullīšus atbilstoši darba uzdevumam. Uzstāda metināšanas stieples spoli iekārtā un izvēlas atbilstošu stieples padeves vadīklu. Pievieno masas spaili sagatavei. Patstāvīgi sagatavo darbavietu atbilstoši darba drošības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumiem.</p> <p>Precīzi izvēlas un iestata metināšanas režīmus, lietojot atbilstošus piedevmateriālus un palīgmateriālus un ievērojot tehniskos normatīvus.</p>
<p>4. Spēj: vizuāli pārbaudīt metināto cauruļu savienojumu šuvju kvalitāti.</p> <p>Zina: šuves ģeometrisko izmēru vizuālās pārbaudes procesu, vizuālās pārbaudes ar šuvmēru vai šabloniem no šuves saknes un šuves virskārtas procesu; šuves neatbilstības veidus (iegriezumus, uztecējumus, redzamās poras, necaurmetinājumu, caurdegumus (ar piekari un bez tās), apdegumus un šļakatas no pieķerēm, kā arī neatdalītos sārņus (plēves)).</p> <p>Izprot: vizuālās pārbaudes veikšanas nepieciešamību kvalitatīvā cauruļu metināšanā.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Vizuāli novērtē metināto cauruļu savienojumu šuves (FW un BW) pēc vienotiem kritērijiem.</p> <p>Nosauc šuvju nesagraujošās kontroles (NDT) metodes un tehniku.</p> <p>Nosauc normatīvi tehniskos dokumentus cauruļu metināto izstrādājumu novērtēšanai.</p> <p>Skaidro, kā spriegums un deformācija ietekmē izstrādājuma vai kontrolparauga ģeometriju.</p> <p>Nosauc ģeometriskās formas nepilnību novēršanas paņēmienus.</p>	<p>Vizuāli novērtē metināto cauruļu savienojumu šuves (FW un BW) pēc vienotiem kritērijiem un pamato vērtējumu.</p> <p>Apraksta dokumentācijas saturu un pamato lietošanas nepieciešamību. Izskaidro šuvju nesagraujošās kontroles (NDT) metodes un tehniku.</p> <p>Nosauc normatīvi tehniskos dokumentus cauruļu metināto izstrādājumu novērtēšanai.</p> <p>Prognozē un skaidro, kā spriegums un deformācija ietekmē izstrādājuma vai kontrolparauga ģeometriju.</p> <p>Lieto atbilstošus ģeometriskās formas nepilnību novēršanas paņēmienus.</p>

Moduļa "Cauruļu un iekārtu stropēšana" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas veikt cauruļu un iekārtu nostiprināšanas, stropēšanas un pārvietošanas darbus atbilstoši kravas veidam
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvēlēties atbilstošas palīgierīces inženiersistēmu iekārtu un materiālu pārvietošanai ar kravas celtniem. 2. Izpildīt stropēšanas darbus, lai iekrautu transporta līdzekļos un izkrautu no tiem, kā arī novietotu iekārtas un materiālus noliktavā vai būvlaukumā. 3. Izpildīt stropēšanas darbus, lai novietotu inženiersistēmu iekārtas montāžai paredzētajās vietās. 4. Novērtēt iekārtu, cauruļvadu un citu materiālu stropējuma atbilstību kravas pārvietošanas prasībām.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo (prakses) moduli.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārto teorētisko zināšanu pārbaudījumu un pilda praktisku uzdevumu atbilstoši kravas stiprināšanas un pārvietošanas nosacījumiem: 1. Apraksta kravas nostiprināšanas, stropēšanas, novietošanas un pārvietošanas procesu būvlaukumā noteiktam kravas veidam. 2. Praktiski izpilda kravas pārvietošanas uzdevumu ar celšanas iekārtu. 3. Izvēlas palīgiekārtas, veic stropēšanu un kravas novietošanu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Cauruļu un iekārtu stropēšana" ir C daļas izvēles modulis. Tas ir apgūstams pirms noslēdzošajiem prakses moduļiem.

Moduļa "Cauruļu un iekārtu stropēšana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvēlēties atbilstošas palīgierīces inženiersistēmu iekārtu un materiālu pārvietošanai ar kravas celtniem. Zina: kravas pārvietošanas iekārtas un palīgiekārtas. Izprot: kravas pārvietošanas iespējas ar dažāda veida kravas celšanas iekārtām.	35% no moduļa kopējā apjoma	Apraksta vispārējās un speciālās prasības, pārvietojot un uzglabājot cauruļvadus. Atpazīst un nosauc kravas celtnu veidus, apraksta kravas celtnu tehniskās uzraudzības noteikumus, kravas satvērējierīču un mehānismu stiprinājumu derīguma	Izskaidro vispārējās un speciālās prasības, pārvietojot un uzglabājot cauruļvadus, un raksturo to ievērošanas nepieciešamību stropēšanas darbos. Raksturo dažādu veidu kravas celtnus un to lietošanu atbilstoši situācijai. Izskaidro kravas celtnu tehniskās

		<p>normas un pieļaujamos nodilumus. Nosauc un identificē dažādu veidu troses, ķēdes, lentes.</p> <p>Veic stropēšanas darbus atbilstoši kravas veidam, gabarītiem un svaram, lietojot drošus darba paņēmienus un ievērojot darba vadītāja norādījumus.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam vizuāli veic stropju un palīgiekārtu atbilstības un kvalitātes pārbaudi.</p> <p>Apraksta drošu stropēšanas darbu veikšanai nepieciešamo individuālo aprīkojumu un ekipējumu.</p>	<p>uzraudzības noteikumus, kravas satvērējierīču un mehānismu stiprinājumu derīguma normas un pieļaujamos nodilumus.</p> <p>Nosauc un raksturo dažādu veidu troses, ķēdes, lentes un apraksta to lietošanu atbilstoši situācijai.</p> <p>Patstāvīgi veic stropēšanas darbus atbilstoši kravas veidam, gabarītiem un svaram, lietojot drošus darba paņēmienus, un izskaidro drošu darba paņēmieni lietošanas nepieciešamību.</p> <p>Izvēloties stropes un palīgiekārtas, patstāvīgi novērtē to iespējamā izdiluma atbilstību stropēšanas darbu drošībai.</p> <p>Raksturo nepieciešamo individuālo aprīkojumu un ekipējumu drošu stropēšanas darbu veikšanai un izskaidro tā nozīmi.</p>
<p>2. Spēj: izpildīt stropēšanas darbus, lai iekrautu inženiersistēmu iekārtas un materiālus transporta līdzekļos un izkrautu no tiem, kā arī inženiersistēmu iekārtas un materiālus novietotu noliktavā vai būvlaukumā.</p> <p>Zina: nodrošinājuma veidus un tehnoloģiju, kravas un transporta sagatavošanas paņēmienus nodrošinājuma uzlikšanai, kravas un transporta nodrošinājuma noņemšanas un fiksēšanas procedūru atbilstoši instrukcijai.</p> <p>Izprot: stropēšanas darbu nozīmi kravas iekraušanas, izkraušanas vai pārvietošanas procesā.</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc kravas nostiprināšanas paņēmienus un nostiprina kravu atbilstoši kravas veidam autotransportā, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju un darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p> <p>Nosauc cauruļvadu uzglabāšanas veidus.</p> <p>Nosauc inženiersistēmu iekārtu uzglabāšanas nosacījumus.</p>	<p>Nosauc un raksturo kravas nostiprināšanas paņēmienus un patstāvīgi nostiprina kravu atbilstoši kravas veidam autotransportā, ievērojot nostiprināšanas tehnoloģiju un darba drošības un vides aizsardzības noteikumus.</p> <p>Raksturo cauruļvadu uzglabāšanas veidus un pamato to izvēli.</p> <p>Raksturo inženiersistēmu iekārtu uzglabāšanas nosacījumus.</p>
<p>3. Spēj: izpildīt stropēšanas darbus, lai novietotu inženiersistēmu iekārtas montāžai paredzētajās vietās.</p> <p>Zina: atbilstošus stropju veidus konkrētu</p>	15% no moduļa kopējā apjoma	<p>Stropē kravu atbilstoši kravas veidam, gabarītiem un svaram, nosauc kravas satveršanas ierīces, apraksta kravas pārvietošanas</p>	<p>Stropē kravu atbilstoši kravas veidam, gabarītiem un svaram, raksturo kravas satveršanas ierīces, izskaidro kravas pārvietošanas</p>

<p>inženiersistēmu iekārtu pacelšanai, atbilstošus stropēšanas paņēmienus cauruļvadu un iekārtu pārvietošanai, kravas gabarītiem un svaram pieļaujamās stropju un palīgiekārtu izdiluma normas.</p> <p>Izprot: stropēšanas darbavietas iekārtošanas nozīmi cauruļvadu un iekārtu iekraušanas, izkraušanas vai pārvietošanas procesā.</p>		<p>nosacījumus un smaguma ietekmi uz kravas pārvietošanu.</p> <p>Identificē gadījumus, kad nedrīkst uzsākt darbus, nosauc piemērus, kad nepieciešami papildu darbi kravas pārvietošanā. Demonstrē žestu valodas signālus.</p>	<p>nosacījumus un smaguma ietekmi uz kravas pārvietošanu.</p> <p>Identificē un pamato gadījumus, kad nedrīkst uzsākt darbus, nosauc piemērus un izskaidro, kad nepieciešami papildu darbi kravas pārvietošanā. Demonstrē žestu valodas signālus.</p>
<p>4. Spēj: novērtēt iekārtu, cauruļvadu un citu materiālu stropējuma atbilstību kravas pārvietošanas prasībām.</p> <p>Zina: stropēšanas atbilstības novērtēšanas paņēmienus.</p> <p>Izprot: stropējuma atbilstības novērtēšanas nozīmi drošai cauruļvadu un iekārtu iekraušanai, izkraušanai vai pārvietošanai.</p>	<p>35% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Novērtē kravas stropējuma atbilstību pēc pacelšanas iekārtu piestiprināšanas līdz kravas pacelšanas brīdim.</p> <p>Izskaidro rīcību avārijas situācijās.</p>	<p>Patstāvīgi novērtē kravas stropējuma atbilstību pēc pacelšanas iekārtu piestiprināšanas līdz kravas pacelšanas brīdim, izskaidro stropējuma neatbilstības sekas.</p> <p>Izskaidro rīcību avārijas situācijās un nosauc avārijas situācijas rašanās iemeslus.</p>

Moduļa "Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas montēt ēku iekšējās siltumapgādes sistēmas un iekārtas
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Lasīt ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu montāžai atbilstošo darbu veikšanas projekta dokumentāciju. 2. Izvēlēties montēšanas iekārtas, darbarīkus, cauruļvadus, regulēšanas armatūru un noslēgarmatūru, kā arī to montāžas veidu. 3. Montēt ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu. 4. Pārbaudīt samontētās ēku iekšējās siltumapgādes sistēmas un to palīgiekārtas, novērst atklātos defektus, kā arī dokumentēt pārbaudes rezultātus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti A un B daļas moduļi.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj: pēc ēkas siltumapgādes sistēmas būvprojekta sadaļas darba zīmējuma un paskaidrojuma raksta materiālu specifikācijas, veicamo darbu saraksta un to apjoma izstrādi, pamatojot izvēlēto materiālu, ierīču, armatūras, iekārtu izvietojuma un nepieciešamo darbarīku izvēli.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža" ir C daļas izvēles modulis.

Moduļa "Ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu montāža" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: lasīt ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu montāžai atbilstošo darbu veikšanas projekta dokumentāciju. Zina: ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu montāžas darbu veikšanas projekta saturu, ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu rasējumos izmantotos grafiskos apzīmējumus.	40% no moduļa kopējā apjoma	Atpazīst, nosauc un lieto būvprojekta rasējumos izmantoto siltumapgādes sistēmu elementu grafiskos apzīmējumus, izmantojot profesionālo terminoloģiju. Saskaņā ar darba uzdevumu zīmē aksonometrijas skici, kurā attēlo siltumapgādes sistēmas vai tās daļas izvietojumu ēkā vai telpā.	Atpazīst, nosauc un lieto būvprojekta rasējumos izmantoto siltumapgādes sistēmu elementu grafiskos apzīmējumus, izmantojot profesionālo terminoloģiju. Pamana nepilnības siltumapgādes sistēmas būvprojekta rasējumos. Saskaņā ar darba uzdevumu skicē aksonometrijas skici, kurā attēlo

<p>Izprot: ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu montāžas darbu dokumentāciju.</p>		<p>Lasa siltumapgādes sistēmu montāžai atbilstošo būvprojekta un darbu veikšanas projekta dokumentācijas sadaļu. Raksturo siltumapgādes sistēmas montāžas darbu veikšanas secību. Nosauc segtos darbus.</p>	<p>siltumapgādes sistēmas vai tās daļas izvietojumu ēkā vai telpā. Definē siltumapgādes sistēmas montāžas darbu veikšanas secību, vietu kopējā objekta būvdarbu procesā, ietekmi uz citu būvniecības procesa dalībnieku paveikto vai vēl veicamo darbu kvalitāti. Izvēlas optimālo siltumapgādes sistēmas montāžas darbu secību un vietu. Nosauc segtos darbus.</p>
<p>2. Spēj: izvēlēties montēšanas iekārtas, darbarīkus, cauruļvadus, noslēdzošo un regulēšanas armatūru, kā arī to montāžas veidu.</p> <p>Zina: montēšanas iekārtu, cauruļvadu, noslēdzošo un regulēšanas armatūru montāžas tehnoloģiskos procesus un izmantojamās darbarīkus un instrumentus, kā arī to ražotāju rekomendācijas.</p> <p>Izprot: ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu montāžas specifiku un izvēlēto iekārtu, cauruļvadu, noslēdzošo un regulēšanas armatūru savstarpējo atbilstību.</p>	<p>25% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst un nosauc siltumapgādes sistēmu būvē izmantojamās caurules, lasa un skaidro marķējumu, izvēlas piemērotus materiālus, savienojumus, montāžas veidus un instrumentus. Izpilda praktisku ēkas iekšējās siltumapgādes uzdevumu ar defektiem, kurus iespējams novērst pēc montāžas darbu pārbaudes.</p>	<p>Atpazīst un nosauc siltumapgādes sistēmu būvē izmantojamās caurules, lasa un skaidro marķējumu, izvēlas piemērotus materiālus, savienojumus, montāžas veidus un instrumentus. Salīdzina materiālu sortimentu, savstarpējo aizstājamību atbilstību, darbarīku ražotāju piedāvājumu. Izpilda praktisku ēkas iekšējās siltumapgādes uzdevumu bez defektiem.</p>
<p>3. Spēj: montēt ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu.</p> <p>Zina: ēkas siltumapgādes sistēmas aprīkojumu, ēkas individuālo siltummezglu uzbūvi un darbības principus, sildķermeņu veidus, to pieslēguma veidus, ēku iekšējās siltumapgādes sistēmas un to iekārtas, ēku iekšējās siltumapgādes sistēmas principiālās shēmas.</p> <p>Izprot: ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu darbības principus.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Pēc saņemtās shēmas izskaidro ēkas individuālā siltuma mezgla montāžas secību un sastāda nepieciešamo materiālu, iekārtu un instrumentu sarakstu. Pēc saņemtās shēmas izskaidro ēkas siltumapgādes sistēmu un sildķermeņu montāžas secību un sastāda nepieciešamo materiālu, iekārtu un instrumentu sarakstu. Izskaidro regulēšanas, noslēgarmatūras un mērinstrumentu uzstādīšanas nosacījumus.</p>	<p>Pēc saņemtās shēmas izskaidro ēkas individuālā siltuma mezgla montāžas secību un sastāda nepieciešamo materiālu, iekārtu un instrumentu sarakstu. Izskaidro saņemtās shēmas darbības funkcionalitāti. Pēc saņemtās shēmas izskaidro ēkas siltumapgādes sistēmu un sildķermeņu montāžas secību un sastāda nepieciešamo materiālu, iekārtu un instrumentu sarakstu. Izskaidro saņemtās shēmas darbības funkcionalitāti. Izskaidro un pamato regulēšanas,</p>

		Izskaidro grīdas apkures sistēmas uzstādīšanas nosacījumus un paņēmienus.	noslēgarmatūras un mērinstrumentu uzstādīšanas nosacījumus. Izskaidro un salīdzina grīdas apkures sistēmas uzstādīšanas nosacījumus un paņēmienus. Izskaidro priekšrocības un trūkumus.
<p>4. Spēj: pārbaudīt samontētās ēku iekšējās siltumapgādes sistēmas un to palīgiekārtas, novērst atklātos defektus, kā arī dokumentēt pārbaudes rezultātus.</p> <p>Zina: mērīšanas līdzekļus un iekārtas, kuras nepieciešamas pārbaudei, pārbaudes nosacījumus, rīcības procedūru gadījumos, kad pārbaude nav izturēta, un pārbaudes dokumentēšanas kārtību.</p> <p>Izprot: nekvalitatīvi izveidotu ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu un to palīgiekārtu ietekmi uz kopējo siltuma sistēmas darbību.</p>	25% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc iespējamās sistēmas montāžas defektus. Nosauc ēkas siltumapgādes sistēmas darba parametrus. Izskaidro ēkas siltumapgādes sistēmas hidrauliskās pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc iespējamās defektus un izskaidro to novēršanas paņēmienus. Nosauc nepieciešamos ēkas pārbaudes dokumentus.</p>	<p>Nosauc iespējamās sistēmas montāžas defektus un izskaidro to rašanās iemeslus. Nosauc un izskaidro ēkas siltumapgādes sistēmas darba parametrus. Izskaidro ēkas siltumapgādes sistēmas hidrauliskās pārbaudes veikšanas kārtību un nepieciešamību, nosauc un raksturo iespējamās defektus to ietekmi uz sistēmas darbību un izskaidro to novēršanas paņēmienus. Pamato pārbaūžu rezultātu dokumentēšanas nepieciešamību un patstāvīgi veic ierakstus individuālā siltuma mezgla žurnālā un pārbaūžu aktos.</p>

Moduļa "Saldēšanas kameru būvniecības procesi" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas montēt saldēšanas kameras
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Raksturot saldēšanas kameru būvniecības procesu, to savstarpējo sasaisti. 2. Izvērtēt materiālu kvalitatīvas sagatavošanas nozīmi, veidojot saldēšanas kameras grīdu būvkonstrukcijas. 3. Raksturot saldēšanas kameru galvenos būvdarbu veidus. 4. Piemērot būvnormatīvu prasības praktiskajā darbā. 5. Raksturot saldētavas pamatus, grīdu un jumtu, to veidus, materiālus, konstrukciju un lietojumu. 6. Izvērtēt ar saldēšanas kameru būvdarbu veikšanu saistītos darba vides riska faktoros, pamatojoties uz ilgtspējīgas būvniecības pamatprincipiem. 7. Montēt saldēšanas kameras būvkonstrukcijas.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo (prakses) moduli.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves noslēgumā izglītojamie kārtu pārbaudījumu. Pārbaudījumā iekļauj: 1. Izpildīto praktisko darbu apkopojuma mapes prezentāciju. 2. Iepazīšanos ar saldēšanas kameru būvprojektu un iespējamo riska faktoru izvērtēšanu norādītajam saldēšanas kameru būvdarbu veidam atbilstoši Latvijas būvnormatīviem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Saldēšanas kameru būvniecības procesi" ir C daļas izvēles modulis.

Moduļa "Saldēšanas kameru būvniecības procesi" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: raksturot saldēšanas kameras būvniecības procesu. Zina: saldēšanas kameras būves dzīves ciklu, saldēšanas kameras būvniecības procesa	50% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc saldētavu veidus, biežāk lietoto konstrukciju tipus un raksturo saldētavu galvenās atšķirības. Nosauc saldētavu būvniecībā izmantojamās mašīntelpas, to struktūru. Raksturo katras mašīntelpās nodaļas	Definē saldētavu veidus, to galvenās funkcijas. Visaptveroši raksturo saldētavu konstrukciju uzbūves principus. Izvērsti pastāsta par saldētavas mašīntelpām, to struktūru, aprīkojuma dažādību. Raksturo iekārtu izvietojuma principus mašīntelpās.

<p>posmus un to secību, būvdarbu veidus.</p> <p>Izprot: saldēšanas kameras būvniecības procesus, to savstarpējo sasaisti.</p>		<p>nozīmi.</p> <p>Nosauc saldēšanas kameras būvniecības procesu secību pa posmiem un to savstarpējo sasaisti.</p> <p>Raksturo galvenos būvdarbu veidus.</p> <p>Nosauc saldēšanas kameras būvdarbu secību būvlaukumā, atbilstoši būvdarbu tehnoloģijai.</p> <p>Raksturo būvnieku komandas darba pienākumus un nosauc katra darbinieka atbildību ar būvniecību saistītajos darbos.</p> <p>Izvēlas būvprojektā paredzētajiem saldēšanas kameras būvdarbiem atbilstošus darba instrumentus, aprīkojumu un mehānismus.</p> <p>Atšķir saldēšanas kameras veidus.</p> <p>Atšķir saldētavas ēku pamatu veidus, nosauc to sastāvdaļas.</p> <p>Nosauc jumta siltumizolācijas materiālu ieklāšanas secību.</p>	<p>Raksturo un pamato saldēšanas kameras būvniecības procesu secību pa posmiem un to savstarpējo sasaisti.</p> <p>Izvēlas un pamato nepieciešamos būvdarbus konkrēta darba veikšanai.</p> <p>Patstāvīgi izstrādā darba uzdevumus saldēšanas kameras būvdarbiem, sadarbojoties ar citiem būvuzņēmuma dalībniekiem.</p> <p>Raksturo un pamato būvnieku komandas darba pienākumus un atbildību būvniecības procesā.</p> <p>Izvēlas un pamato savu izvēli par būvprojektā paredzētajiem saldēšanas kameras būvdarbiem atbilstošajiem darba instrumentiem, aprīkojumu un mehānismiem.</p> <p>Atšķir saldēšanas kameras veidus un pamato to lietderīgu lietojumu.</p> <p>Raksturo saldētavas ēku pamatu veidus un to sastāvdaļas, ēku pamatu nozīmi.</p> <p>Nosauc darbu secību un raksturo jumta siltumizolācijas materiālu ieklāšanas tehnoloģijas.</p>
<p>2. Spēj: sagatavot materiālus saldēšanas kameras būvprojektā paredzētajiem grīdu izbūves darbiem.</p> <p>Zina: grīdu materiālu veidus, to īpašības un lietošanu, materiālu sagatavošanas metodes, rokas un elektriskos instrumentus un drošus darba paņēmienus.</p> <p>Izprot: materiālu kvalitatīvas sagatavošanas nozīmi, veidojot saldēšanas kameras grīdu būvkonstrukcijas.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atšķir grīdu izbūves darbos izmantojamus materiālus un raksturo to lietojumu.</p> <p>Sagatavo materiālus ēkas būvprojektā paredzētajiem grīdu izbūves darbiem.</p> <p>Izvēlas grīdu konstrukciju izbūves darbiem atbilstošus darba instrumentus.</p> <p>Ierīko ēku grīdu konstrukcijas atbilstoši tehnoloģiskajām prasībām un izmanto drošus darba paņēmienus.</p>	<p>Atbilstoši saldētavas ēkas būvprojektā paredzētajiem grīdu izbūves darbiem izvēlas atbilstošākos materiālus un raksturo to lietojumu.</p> <p>Nosauc un raksturo grīdas izbūves darbos izmantojamo materiālu sagatavošanas</p> <p>Sagatavo materiālus ēkas būvprojektā paredzētajiem grīdu izbūves darbiem.</p> <p>Izvēlas grīdu konstrukciju izbūves darbiem atbilstošus darba instrumentus atbilstoši būvdarbu procesu kvalitatīvai un drošai izpildei.</p> <p>Ierīko ēku grīdu konstrukcijas, izvēloties atbilstošākās ierīkošanas tehnoloģijas, un izmanto drošus darba paņēmienus.</p>
<p>3. Spēj: montēt saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju elementus.</p>	<p>30% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc iespējamo saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju izmantošanu, paskaidro atbilstošo saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju izvēli.</p>	<p>Raksturo iespējamo saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju izmantošanu, pamato atbilstošo saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju izvēli atkarībā no</p>

<p>Zina: saldēšanas kameras sandvičpaneļu montāžas metodes, darbu tehnoloģiju, specifiku un secību, drošus darba paņēmienus, darba drošība prasības, izmantojamo materiālu, instrumentu, aprīkojuma un nepieciešamo mehānismu lietojumu, prasības veicamo montāžas darbu kvalitātei.</p> <p>Izprot: veicamo sendvičpaneļu montāžas darbu nozīmi saldēšanas kameras drošumam.</p>		<p>Raksturo saldēšanas kameras sendvičpaneļu montāžas darbu tehnoloģiju. Atbilstošā secībā nosauc saldēšanas kameras sendvičpaneļu montāžas darbu tehnoloģiskā procesa etapus.</p> <p>Atbilstoši norādēm montē kameras sendvičpaneļu konstrukciju, izmantojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošas darba metodes, nogriež, apstrādā un ar veidgabaliem savieno saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju montāžas laika izmantojamās caurules.</p> <p>Atbilstoši norādēm montē saldēšanas sistēmu gaisa vadu ierīces, izmantojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Atšķir saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju savienojumu veidus.</p> <p>Izvēlas būvprojektā paredzētajiem saldēšanas kameras konstrukciju būvdarbiem atbilstošus darba instrumentus, aprīkojumu un mehānismus.</p> <p>Novērtē saldēšanas kameras montāžas kvalitāti. Nosauc saldēšanas kameras montāžai izmantojamo būvizstrādājumu raksturlielumus un īpašības.</p>	<p>veicamajiem uzdevumiem.</p> <p>Analizē saldēšanas kameras sendvičpaneļu montāžas tehnoloģisko procesu un tā kārtību, raksturo tehnoloģisko procesu, izskaidrojot procesa secību.</p> <p>Montē kameras sendvičpaneļu konstrukciju, izmantojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Atbilstoši darba zīmējumam, izvēloties piemērotus instrumentus un drošas darba metodes, nogriež, apstrādā un ar veidgabaliem savieno saldēšanas kameras sendvičpaneļu konstrukciju montāžas laika izmantojamās caurules.</p> <p>Patstāvīgi un saskaņā ar tehnisko dokumentāciju montē saldēšanas sistēmu gaisa vadu ierīces, izmantojot drošus darba paņēmienus.</p> <p>Atbilstoši savienojuma veidam, patstāvīgi izvēlas nepieciešamo saldēšanas kameras sendvičpaneļu montāžas savienojuma paņēmieni un izgatavo konstrukcijas elementus, raksturo montāžas procesu.</p> <p>Izvēlas un pamato savu izvēli par būvprojektā paredzētajiem saldēšanas kameras konstrukciju būvdarbiem atbilstošajiem darba instrumentiem, aprīkojumu un mehānismiem.</p> <p>Raksturo saldēšanas kameras montāžai izmantojamo būvizstrādājumu raksturlielumus un īpašības. Pamato būvmateriālu un būvizstrādājumu kvalitātes nozīmi saldēšanas kameras izbūves darbu kvalitātes nodrošināšanā.</p>
--	--	---	--

Moduļa "Siltumsūkņu sistēmu izveidošana" apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas montēt siltumsūkņu sistēmas.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Ievērot darba drošības un vides aizsardzības prasības, veicot siltumsūkņu sistēmu montāžas darbus. 2. Lasīt un izveidot projekta un/vai darbu organizācijas projekta paskaidrojuma rakstu un darba zīmējumus. 3. Apgūt siltumsūkņu sistēmu būvē izmantojamo materiālu, ierīču un iekārtu klāstu, tehniskos rādītājus, izmantošanu, savienojumu un stiprinājumu veidus, montāžas instrumentus, kā arī ražotāju ieteikumus to lietošanā. 4. Izveidot, pieslēgt, uzpildīt, ieregulēt, pārbaudīt un veikt servisa apkopes siltumsūkņu sistēmām, kā arī dokumentēt šīs darbības noteiktā kārtībā.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūti visi A un B daļas moduļi, izņemot noslēdzošo (prakses) moduli.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa apguves laikā izglītojamie atbilstoši dotajam konkrētas ēkas būvprojekta siltumsūkņu apsildes sadaļas paskaidrojuma rakstam un darba zīmējumiem veido materiālu specifikāciju, aprēķina darbu apjomu, izmaksas, veic tāmēšanu, izstrādā darbu organizācijas projektu, prezentē darbu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Siltumsūkņu sistēmu izveidošana" ir C daļas modulis kvalifikācijai: "Aukstumiekārtu sistēmu tehniķis".

Moduļa "Siltumsūkņu sistēmu izveidošana" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: noteikt darba drošības riskus, kas rodas siltumsūkņu sistēmu izveidošanas procesā. Zina: darba drošības un vides drošības saglabāšanas normatīvos dokumentus un	10 % no moduļa kopējā apjoma	Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un darba un vides aizsardzības noteikumiem novērtē riskus siltumsūkņu apsildes sistēmās. Saskaņā ar darba uzdevumu,	Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un darba un vides aizsardzības noteikumiem novērtē riskus siltumsūkņu apsildes sistēmās. Identificē neparedzētus riskus un pieņem lēmumus par rīcību

<p>instrukcijas.</p> <p>Izprot: darba drošības noteikumu neievērošanas sekas un vides kaitējuma veidošanās riskus.</p>		<p>instruktāžu darbavietā, izmantojot individuālos kolektīvos drošības līdzekļus un piemērotus darba paņēmienus, strādā ar atbilstošiem darbarīkiem un instrumentiem, montējot vai uzturot siltumsūkņu apsildes sistēmas.</p>	<p>nestandarta situācijās.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu, instruktāžu darbavietā, izmantojot individuālos un kolektīvos drošības līdzekļus un piemērotus darba paņēmienus, strādā ar atbilstošiem darbarīkiem un instrumentiem, montējot vai uzturot siltumsūkņu apsildes sistēmas.</p> <p>Organizē ergonomisku darba vietu mainīgos darba apstākļos.</p>
<p>2. Spēj: lasīt siltumsūkņu sistēmu izveidošanai atbilstošo būvprojekta un darbu veikšanas projekta sadaļu.</p> <p>Zina: būvprojekta un siltumsūkņu sistēmu izveidošanas darbu veikšanas projekta saturu, būvniecības rasējumos izmantotos grafiskos apzīmējumus, veicamo darbu apjoma noteikšanas mehānismu un nepieciešamās materiāli un tehniskās bāzes uzskaitījuma paņēmienus.</p> <p>Izprot: projekta dokumentācijas nozīmi kvalitatīvā siltumsūkņu sistēmu montāžā un turpmākā ilgtspējīgā ekspluatācijā.</p>	<p>15 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst un nosauc siltumsūkņu apsildes sistēmas projekta grafiskajā daļā izmantotos apzīmējumus.</p> <p>Lasa siltumsūkņu sistēmu ražotāja instrukcijas tulkojumu latviski un/vai vismaz vienā svešvalodā.</p> <p>Atbilstoši siltumsūkņa apsildes sistēmas siltummezgla darba zīmējuma un ražotāja ierīkošanas un ekspluatācijas ieteikumiem sagatavo nepieciešamo materiālu, armatūru un ierīču specifikāciju.</p>	<p>Atšķir un Nosauc siltumsūkņu apsildes sistēmas projekta grafiskajā daļā Izmantotos apzīmējumus.</p> <p>Lasa projekta paskaidrojuma rakstu.</p> <p>Lasa siltumsūkņu sistēmu ražotāja instrukcijas tulkojumu latviski un/vai vismaz vienā svešvalodā.</p> <p>Kritiski izvērtē tulkojuma kvalitāti.</p> <p>Atbilstoši siltumsūkņa apsildes sistēmu siltummezgla darba zīmējuma un ražotāja ierīkošanas un ekspluatācijas ieteikumiem sagatavo nepieciešamo materiālu, armatūru un ierīču specifikāciju, kā arī izvēlas darbarīkus.</p> <p>Saskata nepilnības darba zīmējumā, informē par tām vadītāju un iesaka darbības, lai tās novērstu.</p>
<p>3. Spēj: vizuāli noteikt siltumsūkņu iekšējās un ārējās kontūras montāžas darbos, kā arī izmantojamo materiālu atbilstību un bojājumus.</p> <p>Zina: siltumsūkņu veidus un to montāžas darbu tehnoloģiju, atsevišķu to mezglu montāžas materiālu specifiskās prasības un izmantošanas tehniskos noteikumus.</p> <p>Izprot: siltumsūkņu montāžas materiālu</p>	<p>25 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc siltumsūkņu sistēmu iekšējās un ārējās kontūras montāžas darbos izmantojamus materiālus un to uzstādīšanas prasības.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam, skicei un ražotāja ieteikumiem nosaka nepieciešamos materiālus un tehnoloģiju, kā arī dotā gaiss-gaiss tipa siltumsūkņa uzstādīšanas paņēmienus konkrētajā ēkā.</p>	<p>Nosauc un raksturo siltumsūkņu sistēmu iekšējās un ārējās kontūras montāžas darbos izmantojamus materiālus un tiem piemērojamās prasības.</p> <p>Apraksta iespējamo defektu vizuālās pazīmes.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam, skicei un ražotāja ieteikumiem nosaka nepieciešamos materiālus un tehnoloģiju gaiss-gaiss siltumsūkņa</p>

<p>izvēles iespaidu uz tā darbības ilgtspēju.</p>		<p>Atbilstoši darba uzdevumam, skicei un ražotāja ieteikumiem nosaka nepieciešamos materiālus, darba apjomu un tehnoloģiju konkrētā ūdens-ūdens tipa siltumsūkņa uzstādīšanai konkrētajā ēkā.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam, skicei un ražotāja ieteikumiem nosaka nepieciešamos materiālus, darbu apjomus un tehnoloģiju, konkrētā zeme-ūdens tipa siltumsūkņa uzstādīšanai konkrētajā ēkā</p>	<p>uzstādīšanas paņēmienus konkrētajā ēkā.</p> <p>Izvērtē iekārtas piemērotību ēkai, salīdzina dažādu ražotāju piedāvāto gaiss-gaiss tipa iekārtu tehniskos rādītājus, piemērotību vietējam klimatam un pasūtītāja vajadzībām.</p> <p>Atpazīst nepilnības darba skicē un labo tās.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam, skicei un ražotāja ieteikumiem nosaka nepieciešamos materiālus, darba apjomu un tehnoloģiju ūdens-ūdens siltumsūkņa uzstādīšanai konkrētajā ēkā.</p> <p>Izvērtē iekārtas piemērotību ēkai, salīdzina dažādu ražotāju piedāvātās ūdens-ūdens tipa iekārtas pēc to tehniskajiem rādītājiem, atbilstības vietējam klimatam un pasūtītāja vajadzībām.</p> <p>Atpazīst nepilnības darba skicē un labo tās.</p> <p>Atbilstoši darba uzdevumam, skicei un ražotāja ieteikumiem nosaka nepieciešamos materiālus, darbu apjomus un tehnoloģiju konkrētā zeme-ūdens tipa siltumsūkņa uzstādīšanai konkrētajā ēkā.</p> <p>Izvērtē iekārtas piemērotību ēkai, salīdzina dažādu ražotāju piedāvātās zeme-ūdens tipa iekārtas pēc to tehniskajiem rādītājiem, atbilstības vietējam klimatam un pasūtītāja vajadzībām, atpazīst nepilnības darba skicē un labo tās.</p>
<p>4. Spēj: izvēlēties siltumsūkņu iekārtas, cauruļvadus, noslēdzošo, regulēšanas armatūru un to montāžas vietu, uzstādīt un pievienot ēkas inženierkomunikācijām.</p>	<p>20 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un uzstādīšanas prasībām izvēlas gaiss-gaiss tipa siltumsūkni pēc</p>	<p>Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un uzstādīšanas prasībām izvēlas gaiss-gaiss tipa siltumsūkni, vispusīgi izvērtējot visu</p>

<p>Zina: siltumsūkņu iekārtu, cauruļvadu, noslēdzošo, regulēšanas armatūru montāžas tehnoloģiskos procesus un izmantojamās darbarīkus.</p> <p>Izprot: montāžas vietas specifiku un izvēlēto iekārtu savstarpējo atbilstību.</p>		<p>nepieciešamās jaudas un uzstāda to un tā darbības regulēšanas ierīci paredzētajā vietā.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un uzstādīšanas prasībām, izvēlas un uzstāda ūdens-ūdens tipa siltumsūkni, ņemot vērā nepieciešamo jaudu, ēkas inženierkomunikācijas un ārējās kontūras.</p> <p>Nosaka ūdenī izvietotās ārējās kontūras parametrus un nodrošina tās stabilu novietojumu ūdenstilpnē.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un prasībām uzstādīšanai izvēlas un uzstāda zeme-ūdens tipa siltumsūkni atbilstoši nepieciešamajai jaudai.</p>	<p>pieejamo informāciju, kā no ražotāja prasību tā no pasūtītāja vajadzību viedokļa, kā arī pēc ēkas siltuma zudumiem un karstā ūdens patēriņa.</p> <p>Uzstāda siltumsūkni ar optimālu jaudu un transformācijas koeficientu, uzstāda tā darbības regulēšanas ierīci.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un uzstādīšanas prasībām, izvēlas un uzstāda ūdens-ūdens tipa siltumsūkni, vispusīgi izvērtējot visu pieejamo informāciju par ēkas siltumzudumiem un karstā ūdens patēriņu, optimālo jaudu un transformācijas koeficientu, kā arī pieslēdz to ēkas inženierkomunikācijām un ārējām kontūrām.</p> <p>Nosaka ūdenī izvietotās ārējās kontūras parametrus, siltumnesēja plūsmu tajā un nodrošina tā stabilu novietojumu ūdenstilpnē.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu, ražotāja ieteikumiem un uzstādīšanas prasībām izvēlas un uzstāda zeme-ūdens tipa siltumsūkni, vispusīgi izvērtējot visu pieejamo informāciju, kā no ražotāja prasību, tā no pasūtītāja vajadzību viedokļa ar optimālu jaudu un transformācijas koeficientu.</p>
<p>5. Spēj: pārbaudīt, uzpildīt, ieregulēt un balansēt samontētās siltumsūkņu sistēmas.</p> <p>Zina: siltumsūkņu sistēmas posmu pārbaudes veidus, ilgumu, spiedienus, pārbaudes izturēšanas nosacījumus, siltumsūkņu kontūru uzpildīšanas procedūras secību, to atgaisošanas, ieregulēšanas un balansēšanas</p>	<p>10 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Saskaņā ar darba uzdevumu kā izpildītājs pārbauda gaisa un/vai ūdens apkures sistēmu pirms tās nodošanas ekspluatācijā. Saskaņā ar darba uzdevumu un ražotāja ieteikumiem kā rīkojumu izpildītājs pieslēdz iekārtai, uzpilda, pārbauda darbību, ieregulē un balansē zeme-ūdens tipa siltumsūkņu ārējās un</p>	<p>Saskaņā ar darba uzdevumu patstāvīgi organizē visa gaisa un/vai ūdens apkures sistēmu pārbaudei nepieciešamā aprīkojuma sagādi, izstrādā pārbaudes shēmu, veic pārbaudi, novērtē tās rezultātus, meklē defektus, novērš tos un veic atkārtotu pārbaudi.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu un</p>

<p>kārtību.</p> <p>Izprot: nekvalitatīvi izveidotas siltumsūkņa iekārtas iespējamo negatīvo ietekmi uz ēku.</p>		<p>iekšējās kontūras.</p> <p>Saskaņā ar darba uzdevumu un ražotāja ieteikumiem kā rīkojumu izpildītājs pieslēdz iekārtai, uzpilda, pārbauda darbību, ieregulē un balansē ūdens-ūdens tipa siltumsūkņu ārējās un iekšējās kontūras.</p>	<p>ražotāja ieteikumiem pieslēdz iekārtai, uzpilda, pārbauda darbību, ieregulē un balansē zeme-ūdens tipa siltumsūkņu ārējās un iekšējās kontūras.</p> <p>Savlaicīgi pamana un, saskaņojot ar vadību, novērš nepilnības. Saskaņā ar darba uzdevumu un ražotāja ieteikumiem pieslēdz iekārtai, uzpilda, pārbauda darbību, ieregulē un balansē ūdens-ūdens tipa siltumsūkņu ārējās un iekšējās kontūras.</p> <p>Savlaicīgi identificē un, saskaņojot ar vadību, novērš nepilnības.</p>
<p>6. Spēj: dokumentēt siltumsūkņu darbības pārbaudes rezultātus un labot nekvalitatīvu darbu.</p> <p>Zina: rīcības procedūru gadījumos, kad pārbaude nav izturēta, kā arī pārbaudes dokumentēšanas kārtību.</p> <p>Izprot: pārbaudes un citu manipulāciju dokumentēšanas nozīmi siltumsūkņu sistēmu ilgtspējīgā darbībā.</p>	<p>5 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Veic pārbaudes, ekspluatācijas, uzturēšanas, ieregulēšanas un balansēšanas tehniskās darbības saskaņā ar norādījumiem.</p>	<p>Vada siltumsūkņu sistēmu darbības pārbaudi, ekspluatācijas, uzturēšanas, ieregulēšanas un balansēšanas darbus, dokumentē tos.</p>
<p>7. Spēj: apkalpot siltumsūkņu sistēmas.</p> <p>Zina: atsevišķu siltumsūkņu veidu darbības specifiku.</p> <p>Izprot: siltumsūkņu darbības principus, ekspluatācijas noteikumus un to ievērošanas nepieciešamību.</p>	<p>15 % no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Veic jebkura veida siltumsūkņa standarta apkopi.</p>	<p>Veic jebkura veida siltumsūkņa standarta apkopi.</p> <p>Atklāj siltumsūkņa darbības traucējumu cēloņus un patstāvīgi tos novērš.</p>

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Veicināt izglītojamo spējas un prasmes pieņemt fiziskajai, psihiskai un sociālajai drošībai un veselībai labvēlīgus lēmumus, preventīvi novērst nelaimes gadījumus sadzīvē un darbā, veidojot drošu un veselībai nekaitīgu apkārtējo vidi, lietojot iegūtās zināšanas praksē.
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Apzināties veselību kā kopveselumu un vērtību, saskatot personīgo un sabiedrības atbildību par katra cilvēka veselību. 2. Analizēt cilvēku rīcību, pieņemt atbildīgus lēmumus preventīvo pasākumu veikšanai drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanā un saglabāšanā. 3. Izvērtēt situāciju un sniegt pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību un aprakstīt nelaimes gadījumu dispečeram. 4. Ievērot civilās aizsardzības rīcības plānus/instrukcijas, lai atbilstoši rīkotos dažādu katastrofu un apdraudējumu (t.sk. viltus ziņu) gadījumā, kā arī atskatot trauksmes sirēnai. 5. Atpazīt darba vides riskus un rīkoties atbilstoši darba aizsardzības prasībām. 6. Atpazīt ugunsdrošas situācijas, preventīvi novērst ugunsgrēka izcelšanos, atbildīgi un droši rīkoties ugunsgrēka gadījumā, saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem un evakuācijas plānu. 7. Ievērot elektrodrošības noteikumus, lietojot elektroierīces un elektroiekārtas. 8. Analizēt pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un pasaulē, rīkoties atbildīgi, saudzējot un racionāli izmantojot dabas resursus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārtu pārbaudījumu. Pārbaudījumā demonstrē visu modulī definēto sasniedzamo rezultātu apguvi. Pārbaudes darbā ietverta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teorētisko zināšanu pārbaude (tests), iekļaujot jautājumus no visiem moduļa tematiem, 2) situāciju analīze (prezentācija) par iepriekš izvēlētu/izlozētu problēmjautājumu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Moduli "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās pamatzglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās vai neformālās izglītības programmās. Modulis integrējams citos moduļos, ja tā saturs dublējas ar nozares profesionālās programmas moduļiem. Moduļa saturs, kas apgūstams obligātās veselības izglītības stundās, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, netiek integrēts citos moduļos vai mācību priekšmetos.</p> <p>Pēc moduļa apguves var sekot moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmenis)" apguve.</p>

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: izvērtēt informāciju par veselību ietekmējošiem faktoriem, apzināties personīgo un sabiedrības atbildību par katra cilvēka veselību.</p> <p>Zina: veselīga dzīvesveida paradumus un pasākumus, kas ietekmē personīgo un apkārtējo cilvēku veselību, kā arī riska faktorus un veicamos preventīvos pasākumus saslimšanas risku novēršanai vai mazināšanai.</p> <p>Izprot: veselību kā kopveselumu un vērtību, apzinās higiēnas būtību un nozīmi drošas un cilvēka veselībai nekaitīgas vides nodrošināšanā.</p>	20% no moduļa kopēja apjoma	<p>Nosauc riska faktorus, kas ietekmē veselību.</p> <p>Nosauc dzīves kvalitātes rādītājus.</p> <p>Uzskaita veselīgus paradumus.</p> <p>Nosauc būtiskākos veselības veicināšanas pasākumus.</p> <p>Nosauc riska faktorus, kuri ietekmē slimību rašanos un attīstību.</p> <p>Nosauc higiēnas pasākumus un darbības, lai slimības novērstu, apturētu to attīstību un mazinātu to radītās sekas.</p> <p>Vienkāršoti izskaidro vakcinācijas un kolektīvās imunitātes veidošanas nepieciešamību.</p> <p>Nosauc atkarību (t.sk. no vielām, procesiem un tehnoloģijām) veidus.</p> <p>Skaidro, kas ir atkarību profilakse.</p> <p>Uzskaita ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistītās problēmas (t.sk. neplānota grūtniecība, seksuāli transmisīvās slimības), kā arī izsargāšanās metodes.</p> <p>Uzskaita nepieciešamās uzturvielas veselīgu ēšanas paradumu nodrošināšanā.</p> <p>Nosauc drošas un veselību veicinošas fiziskās aktivitātes.</p> <p>Nosauc ķermeņa masas indeksa aprēķināšanas formulu un skaidro veselīgas ķermeņa masas uzturēšanas nozīmi.</p> <p>Nosauc faktorus, kas ietekmē psihisko veselību. Nosauc, kur</p>	<p>Izskaidro biežāko slimību riska faktorus (sirds un asinsvadu sistēmas slimību, elpceļu slimību, ļaundabīgo audzēju, spriedzes u.c. riska faktorus).</p> <p>Nosauc un raksturo dzīves kvalitātes rādītājus. Izskaidro nepieciešamību un savu atbildību īstenot veselīgu dzīvesveidu.</p> <p>Izskaidro veselības veicināšanas pasākumus (sabalansēts uzturs, optimāla fiziskā aktivitāte, psihiskā un reproduktīvā veselība, brīvība no atkarībām; atpūtas režīma ievērošana u.c.).</p> <p>Izskaidro riska faktorus, kuri ietekmē slimību rašanos un attīstību. Izskaidro nosacījumus un praktisko pasākumu kopumu, kas nepieciešams, lai samazinātu vai likvidētu vides faktoru (fizikālo, ķīmisko, bioloģisko) iespējami kaitīgo iedarbību. Pamato vakcinācijas nozīmi un kolektīvās imunitātes nozīmi.</p> <p>Klasificē atkarību veidus, raksturo to pazīmes un skaidro atkarību profilaksi.</p> <p>Skaidro ar seksuālo un reproduktīvo veselību saistītās problēmas un sekas, kā arī to profilaksi.</p> <p>Izskaidro nepieciešamo uzturvielu nozīmi veselības uzturēšanā.</p> <p>Pamato regulāru, sistemātisku un daudzveidīgu fizisko aktivitāšu nozīmi</p>

		<p>nepieciešamības gadījumā vērsties pēc palīdzības.</p>	<p>un ietekmi uz veselību, skaidro dopinga ietekmi uz organismu. Aprēķina savu ķermeņa masas indeksu un pamato veselīgas ķermeņa masas uzturēšanas nozīmi. Definē, kas ir psihiskā veselība, skaidro faktorus, kas to ietekmē. Pamatoti izklāsta viedokli par psihiskās veselības veicināšanas pasākumiem. Nosauc izplatītākos psihiskos traucējumus un skaidro, kur vērsties pēc palīdzības, ja ir raizes par savu un līdzcilvēku psihisko veselību.</p>
<p>2. Spēj: analizēt cilvēku rīcību, pieņemt atbildīgus lēmumus preventīvo pasākumu veikšanai drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanā un saglabāšanā.</p> <p>Zina: drošības un veselības riskus, nedrošu un bīstamu situāciju cēloņus, veicamos drošības pasākumus.</p> <p>Izprot: drošas uzvedības principu ievērošanas nozīmīgumu sadzīves un ārkārtas situācijās, kā arī savas personīgās rīcības nozīmi un atbildību nelaimes gadījumā.</p>	<p>8% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Skaidro, kā pieņemtie lēmumi un rīcība ietekmē drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanu, prognozē lēmuma pieņemšanas un rīcības iespējamās sekas.</p> <p>Nosauc reāli notikušas sadzīves situācijas, kurās nācies pieņemt personīgu lēmumu riskēt vai izvēlēties drošību.</p> <p>Sniedz nedrošas rīcības piemērus dažādās dzīves situācijās, kuru rezultātā var ciest pats indivīds vai cits sabiedrības loceklis.</p> <p>Nosauc ikdienas iespējamās bīstamās situācijas, kuras var apdraudēt personīgo vai līdzcilvēku drošību, paskaidro iespējamās cēloņus un sekas.</p> <p>Nosauc izvēlētajā profesijā (nozarē) iespējamās drošības un veselības riskus, norāda dažus būtiskākos veicamos drošības pasākumus.</p> <p>Nosauc iespējamās riskus, dodoties uz ārzemēm.</p> <p>Skaidro apdrošināšanas nepieciešamību un min dažus</p>	<p>Analizē, kā pieņemtie lēmumi un rīcība ietekmē drošas un veselībai nekaitīgas vides veidošanu, minot piemērus, kā preventīvi novērst nedrošu un bīstamu situāciju rašanos un nelaimes gadījumus.</p> <p>Analizē reāli notikušas sadzīves situācijas, kurās nācies pieņemt personīgu lēmumu riskēt vai izvēlēties drošību.</p> <p>Prognozē iespējamās sekas, kas varēja rasties nepareizas izvēles gadījumā.</p> <p>Izskaidro cilvēku rīcību dažādās sadzīves un ārkārtas situācijās, prognozē iespējamās sekas, piedāvā risinājumus.</p> <p>Analizē ikdienas iespējamās bīstamās situācijas, kuras var apdraudēt personīgo vai līdzcilvēku drošību, skaidro cēloņus un sekas, piedāvā risinājumus drošības jautājumu uzlabošanai.</p> <p>Uzskaita un izskaidro izvēlētajā profesijā (nozarē) iespējamās drošības un veselības riskus norādot</p>

		<p>apdrošināšanas veidus. Nosauc institūcijas, kurās meklēt palīdzību ārkārtas situācijās ārzemēs.</p>	<p>veicamos drošības pasākumus katrā no riskiem. Izskaidro iespējamus riskus, dodoties uz ārzemēm. Pamato apdrošināšanas nepieciešamību un būtību. Izvēlas no apdrošināšanas uzņēmumu piedāvājuma konkrētai situācijai piemērotāko apdrošināšanas veidu. Izskaidro, kā rīkoties un kur meklēt palīdzību ārkārtas situācijās ārzemēs.</p>
<p>¹3. Spēj: izvērtēt situāciju un sniegt pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību un aprakstīt nelaimes gadījumu dispečeram.</p> <p>Zina: pirmās palīdzības sniegšanas soļus un atdzīvināšanas pasākumu principus.</p> <p>Izprot: pirmās palīdzības nodrošināšanas nozīmīgumu un katra indivīda personiskās atbildības nozīmi pirmās palīdzības sniegšanā.</p>	<p>2% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Uzskaita, kur jāzvana un kāda informācija jāsniedz nelaimes gadījumā. Izstāsta pirmās palīdzības sniegšanas pamatprincipus. Nosauc iemeslus, kādēļ būtu jāorganizē pirmās palīdzības sniegšanas mācības uzņēmumā. Nosauc atbildīgo(-ās) personas uzņēmumā par pirmās palīdzības nodrošināšanu. Nosauc nepieciešamās palīdzības sniegšanas paņēmienus atkarībā no veselības traucējumu veida.</p>	<p>Paskaidro, kādā secībā jāsniedz informācija neatliekamās palīdzības dispečeram. Izskaidro pirmās palīdzības sniegšanas un atdzīvināšanas pasākumu ABC principus un rīcību soli pa solim. Izskaidro ar piemēriem, kāpēc un kā tiek organizētas pirmās palīdzības mācības uzņēmumā. Nosauc atbildīgo(-ās) personas uzņēmumā par pirmās palīdzības nodrošināšanu. Izskaidro un demonstrē nepieciešamās palīdzības sniegšanas paņēmienus atkarībā no veselības traucējumu veida.</p>
<p>4. Spēj: ievērot civilās aizsardzības rīcības plānus/ instrukcijas, lai atbilstoši rīkotos dažādu katastrofu un apdraudējumu (t.sk. viltus ziņu) gadījumā, kā arī atskanot trauksmes sirēnai.</p> <p>Zina: dažādu ārkārtas un bīstamu situāciju pazīmes un atbilstošus civilās aizsardzības rīcības plānus/instrukcijas, kā arī paņēmienus viltus ziņu atpazīšanai un patiesas informācijas iegūšanai; individuālās aizsardzības līdzekļus un to lietošanu.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc katastrofu veidus. Nosauc infekcijas slimību izplatīšanās riskus, t.sk. pārrobežu riskus, ietverot atbildību par savu un citu veselību. Nosauc epidēmiju un pandēmiju izplatības veidus un to pazīmes. Nosauk dabas katastrofu tuvošanos pēc pieejamās informācijas un rīkojas atbilstoši norādījumiem. Nosauc masu nekārtību un terorisma pazīmes. Nosauc pamatprincipus, kā jārikojas</p>	<p>Raksturo katastrofu veidus, min piemērus Latvijā un pasaulē. Izskaidro nepieciešamo rīcību katastrofas gadījumā. Izskaidro infekcijas slimību izplatīšanās riskus, t.sk. pārrobežu riskus, ietverot atbildību par savu un citu veselību. Izskaidro epidēmiju un pandēmiju izplatības veidus, iespējamus cēloņus un sekas. Analizē pieejamo informāciju par dabas katastrofām, skaidro drošas</p>

<p>Izprot: atbilstošas rīcības nozīmi ārkārtas situāciju, katastrofu gadījumā Latvijā un uzturoties ārpus tās.</p>		<p>ārkārtas situācijās. Nosauc vienu vai vairākas institūcijas, kur vērsties pēc palīdzības, ja ārkārtas situācijas laikā ir nodarīts kaitējums veselībai un drošībai. Atpazīst trauksmes sirēnu un vispārīgi apraksta, kā rīkoties un kur vērsties pēc palīdzības, tai atskatot. Nosauc paņēmienus, kā atpazīt viltus ziņas.</p>	<p>rīcības soļus, izvērtē iespējamās sekas. Izskaidro, kāpēc rodas masu nekārtības, un argumentē, kāpēc tajās nevajag iesaistīties. Nosauc terorisma pazīmes un skaidro rīcību terorisma draudu gadījumā. Izskaidro būtiskākās atšķirības dažādās ārkārtas situācijās un skaidro rīcību katrā konkrētajā gadījumā. Nosauc vairākas institūcijas, kur vērsties pēc palīdzības, ja ārkārtas situācijas laikā ir nodarīts kaitējums veselībai un drošībai vai radīti būtiski materiālie zaudējumi. Pamatoto savu viedokli. Skaidro, kur atrodas skolai un dzīvesvietai tuvākā trauksmes sirēna un droša pulcēšanās vieta. Pamatoti izklāsta savu viedokli, kā pareizi rīkoties, atskatot trauksmes sirēnai, kur un pie kā vērsties pēc palīdzības. Atpazīst viltus ziņas un izskaidro to radītās sekas.</p>
<p>¹⁵Spēj: atpazīt darba vides riskus un rīkoties atbilstoši darba aizsardzības prasībām.</p> <p>Zina: darba vides riska faktorus, iespējamās kaitējumus, risku faktoru novēršanas preventīvos pasākumus (t.sk. obligātās veselības pārbaudes, vakcinācija u.c.), darba devēja un nodarbināto pienākumus (t.sk. veselības un dzīvības saglabāšanā), tiesības un atbildību darba aizsardzības jomā.</p> <p>Izprot: darba aizsardzības būtību un tās nozīmi, darba vides risku faktoru mazināšanas vai novēršanas pasākumu nepieciešamību.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc darba aizsardzības mērķi un pasākumus tā sasniegšanai. Nosauc darba devēja un darbinieka galvenos pienākumus un tiesības darba aizsardzības jomā. Skaidro darba aizsardzības speciālista lomu uzņēmumā. Nosauc būtiskākās darba aizsardzības prasības un darba devēja veicamos pasākumus. Nosauc darba vides riskus un to konstatēšanas metodes. Nosauc fizikālo darba vides riska faktoru novēršanas principus. Nosauc fizisko darba vides riska faktoru novēršanas principus un min</p>	<p>Skaidro darba aizsardzības mērķi un nosauc darba aizsardzības likumā minētos pasākumus mērķa sasniegšanai. Izskaidro darba devēja pienākumus un tiesības darba aizsardzības jomā. Saista valsts un uzņēmuma ekonomisko stāvokli ar darba aizsardzības pasākumu īstenošanu. Nosauc un izskaidro darba aizsardzības speciālista pienākumus. Analizē darba aizsardzības prasības un skaidro veicamos darba aizsardzības pasākumus. Lieto konkrētu metodi darba vides risku novērtēšanā.</p>

		<p>piemērus. Nosauc ķīmisko darba vides riska faktoru novēršanas principus. Nosauc bioloģisko darba vides riska faktoru novēršanas principus. Nosauc psihoemocionālo darba vides riska faktorus un to novēršanas principus. Nosauc traumatisma riska faktorus un to novēršanas principus.</p>	<p>Izskaidro fizikālos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu un profilaktisko pasākumu nepieciešamību. Izskaidro fiziskos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus. Izskaidro ķīmiskos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus. Izskaidro bioloģiskos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē mērījumu nepieciešamību un profilaktiskos pasākumus. Izskaidro psihoemocionālos darba vides riska faktorus ar piemēriem, izvērtē profilaktisko pasākumu nepieciešamību. Raksturo koleģiālas attiecības un kolektīva mikroklimata ietekmi uz katru indivīdu. Pamato savu viedokli. Izskaidro traumatisma riska faktorus ar piemēriem, izvērtē profilaktiskos pasākumus. Raksturo darba devēja un katra darbinieka personīgo atbildību traumatisma riska faktoru novēršanai vai mazināšanai.</p>
<p>6. Spēj: atpazīt ugunsnedrošas situācijas, preventīvi novērst ugunsgrēka izcelšanos, atbildīgi un droši rīkoties ugunsgrēka gadījumā, saskaņā ar ugunsdrošības noteikumiem un evakuācijas plānu.</p> <p>Zina: ugunsgrēka izcelšanās iemeslus, degšanas veidus, ugunsgrēka novēršanas iespējas, preventīvi veicamos pasākumus.</p> <p>Izprot: ugunsgrēka bīstamību un preventīvi</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Sniedz piemērus, kāpēc izceļas ugunsgrēks. Nosauc ugunsgrēku klases. Nosauc degšanas veidus. Nosauc svarīgākos preventīvos pasākumus, lai novērstu ugunsgrēka izcelšanos. Nosauc ugunsdzēsības aparātu iedalījumu. Nosauc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tālruņa numuru</p>	<p>Izskaidro cilvēku rīcības ietekmi uz ugunsgrēka izcelšanos. Nosauc un izskaidro ugunsgrēku klases. Nosauc un izskaidro degšanas veidus. Izskaidro svarīgākos preventīvos pasākumus, lai novērstu ugunsgrēka izcelšanos un tālāku izplatību. Izskaidro, kādā gadījumā lieto attiecīgos ugunsdzēsības aparātus, izvēlas piemērotus ugunsdzēsības</p>

veicamo pasākumu nozīmi.		un saviem vārdiem apraksta situāciju dispečeram. Nosauc konkrētus rīcības soļus, atskatot trauksmes signālam. Orientējas evakuācijas plānā, pareizi norāda evakuācijas virzienus un ceļus.	līdzekļus. Izskaidro, kā izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un kādā secībā jāsniedz informācija dispečeram. Detalizēti izskaidro, kā jārikojas, atskatot trauksmes signālam, pamato savu viedokli. Identificē nepilnības evakuācijas plānos, veic labojumus tā, lai atbilstoši norādēm būtu iespējams droši izklūt no telpām.
<p>7. Spēj: ievērot elektrodrošības noteikumus, lietojot elektroierīces un elektroiekārtas.</p> <p>Zina: būtiskākos darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām, elektriskās strāvas iedarbību uz cilvēka organismu, veicamos pasākumus elektrotraumu nepieļaušanai vai mazināšanai; palīdzības sniegšanu elektrotraumu gadījumā.</p> <p>Izprot: elektroierīču un elektroiekārtu drošas lietošanas nozīmi veselības saglabāšanā.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc elektrisko strāvu raksturojošos lielumus (spriegums, strāvas stiprums, pretestība, jauda) un to mērvienības.</p> <p>Nosauc strāvas iedarbības uz cilvēka organismu noteicošos faktorus.</p> <p>Skaidro jēdzienu "soļa spriegums" un raksturo, kā rīkoties soļa sprieguma gadījumā.</p> <p>Nosauc elektrotraumu mazināšanas pasākumus.</p> <p>Nosauc rīcības secību cietušā atbrīvošanai no elektriskās strāvas iedarbības.</p> <p>Nosauc būtiskākos darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām.</p>	<p>Nosauc elektrisko strāvu raksturojošos lielumus (spriegums, strāvas stiprums, pretestība, jauda) un to mērvienības. Veic vienkāršus aprēķinus. Skaidro, kas ir pazeminātie spriegumi, aizsargzemējums, drošinātāji, strāvas automāti</p> <p>Raksturo strāvas iedarbības uz cilvēka organismu noteicošos faktorus. Izskaidro, kā faktoru izmaiņas ietekmē iedarbību uz organismu.</p> <p>Pamato "soļa sprieguma" rašanos un savu rīcību soļa sprieguma gadījumā. Izskaidro nepareizas rīcības sekas.</p> <p>Izskaidro elektrotraumu mazināšanas pasākumus, pamato to nepieciešamību.</p> <p>Izskaidro rīcības secību cietušā atbrīvošanai no strāvas iedarbības, paskaidro iespējamās sekas.</p> <p>Izskaidro darba drošības noteikumus darbā ar elektroierīcēm un elektroiekārtām.</p>

<p>²8. Spēj: analizēt pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un pasaulē, rīkoties atbildīgi, saudzējot un racionāli izmantojot dabas resursus.</p> <p>Zina: vides aizsardzības pamatprincipus, iespējamos kaitējuma draudus videi un veicamos preventīvos pasākumus.</p> <p>Izprot: situāciju vides aizsardzībā Latvijā un pasaulē, dabas resursu saudzīgas izmantošanas būtību un ilgtspējīgas saimniekošanas nozīmi apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc vides aizsardzības pamatprincipus Latvijā.</p> <p>Nosauc dabas resursus. Izskaidro dabas resursu saudzīgas izmantošanas veidus.</p> <p>Nosauc atkritumu saimniecības pamatprincipus. Izskaidro atkritumu savākšanas un utilizēšanas procesa nepieciešamību apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.</p> <p>Sniedz piemērus par saudzīgu attieksmi pret dabu.</p> <p>Nosauc ekoloģiskos izstrādājumus un materiālus, nosauc ekoinovācijas pasaulē un Latvijā.</p> <p>Skaidro jēdzienus "atjaunojamā enerģija", "alternatīvā enerģija".</p>	<p>Izskaidro vides aizsardzības pamatprincipus un vispārējos Latvijas vides ilgtspējīgas attīstības pasākumus.</p> <p>Klasificē dabas resursus pēc to daudzuma, pieejamības. Izvērtē to racionālu izmantošanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzības.</p> <p>Izskaidro katra dabas resursa būtību, ieguves iespējas un saudzīgas izmantošanas veidus.</p> <p>Izskaidro atkritumu saimniecības pamatprincipu būtību, šķirošanas procesa nepieciešamību, otrreizējo izejvielu pārstrādes nepieciešamību un inovācijas atkritumu pārstrādē apgūstamajā tautsaimniecības nozarē.</p>
---	------------------------------------	---	--

¹ Ieteicams apgūt profesionālās tālākizglītības programmā.

² Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts vispārējās vidējās izglītības dabas zinību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā vai mūžizglītības kompetenču modulī "Zaļās prasmes".

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas un prasmes pieņemt fiziskajai, psihiskai un sociālajai drošībai un veselībai labvēlīgus lēmumus, preventīvi novērst nelaimes gadījumus sadzīvē un darbā, veidojot drošu un veselībai nekaitīgu apkārtējo vidi, lietojot iegūtās zināšanas praksē.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvēlēties valsts vai pašvaldības institūcijas, kurās vērsties pēc palīdzības sabiedrības drošības jomā, sameklēt atbildīgās institūcijas/personas kontaktinformāciju un sazināties ar to. 2. Raksturot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi, analizēt nelaimes gadījumu darbā un arodslimību rašanās iemeslus. 3. Pieņemt savai un līdzcilvēku fiziskajai un garīgajai veselībai labvēlīgus lēmumus, īstenot tos. 4. Novērtēt situāciju vides aizsardzības jomā, lai ievērotu un popularizētu zaļās domāšanas principus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (1. līmenis)" programma.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Sabiedrības un cilvēka drošība (2.līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu. Pārbaudījumā demonstrē visu modulī definēto sasniedzamo rezultātu apguvi. Pārbaudījumā tiek iekļauti: 1) teorētisko zināšanu pārbaude (tests), ietverot jautājumus par visiem moduļa tematiem, 2) pētnieciskais darbs par kādu modulī apskatītu tematu/problēmu.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli „Sabiedrības un cilvēka drošība (2. līmeni)" īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās. Moduļa saturs, kas apgūstams obligātās veselības izglītības stundās, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, netiek integrēts citos moduļos vai mācību priekšmetos.

Moduļa „Sabiedrības un cilvēka drošība” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
1. Spēj: izvēlēties valsts vai pašvaldību institūcijas, kurās vērsties pēc palīdzības sabiedrības drošības jomā, sameklēt atbildīgās institūcijas/personas kontaktinformāciju un sazināties ar to.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc valsts un pašvaldību institūcijas, kas veic uzraudzību sabiedrības drošības jomā.	Identificē valsts un pašvaldību institūcijas, kas veic uzraudzību sabiedrības drošības jomā, izskaidro to darbības virzienus, minot piemērus.
Zina: valsts un pašvaldību institūciju darbības virzienus un galvenās funkcijas sabiedrības drošības jautājumu risināšanā.		Nosauc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.	Raksturo ar piemēriem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības virzienus, galvenās funkcijas un tiesības.

<p>Izprot: valsts un pašvaldību institūciju lomu sabiedrības drošības jautājumu risināšanā.</p>		<p>Nosauc Valsts policijas un pašvaldības policijas darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.</p>	<p>Izskaidro ar piemēriem Valsts policijas un pašvaldības policijas darbības virzienus, galvenās funkcijas un tiesības.</p>
		<p>Nosauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas. Apraksta situācijas, kurās nepieciešams vērsties pie ģimenes ārsta, paskaidro kā sazināties ar viņu un/vai pierakstīties vizītei.</p>	<p>Raksturo ar piemēriem Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbības virzienus un galvenās funkcijas. Ar piemēriem skaidro situācijas, kurās jāvērstas pie ģimenes ārsta, nosauc veidus kā sazināties ar viņu un/vai pierakstīties vizītei, paskaidro ģimenes ārsta lomu saslimšanu diagnostikā un ārstēšanā.</p>
		<p>Nosauc Zemessardzes darbības pamatvirzienus un galvenās funkcijas.</p>	<p>Raksturo ar piemēriem Zemessardzes darbības virzienus un galvenās funkcijas.</p>
<p>2. Spēj: veidot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi, analizēt nelaimes gadījumu darbā un arodslimību rašanās iemeslus.</p> <p>Zina: darba aizsardzības organizēšanas un uzraudzības pamatprincipus, nozarei specifiskos darba vides riskus, to novēršanas vai samazināšanas pasākumus.</p> <p>Izprot: darba aizsardzības sistēmas būtību.</p>	<p>50% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc darba aizsardzības sistēmas uzraudzības posmus, veicamās darbības un galvenos darba aizsardzību reglamentējošos dokumentus.</p>	<p>Izskaidro katrā darba aizsardzības sistēmas uzraudzības posmā veicamās darbības un analizē normatīvajos dokumentos atrodamo informāciju.</p>
		<p>Nosauc nozarei specifiskos iespējamos darba vides riskus, to ietekmi uz veselību un saistību ar obligātajām veselības pārbaudēm. Vispārīgi apraksta konkrētu situāciju darba vides risku noteikšanai un novēršanai. Raksturo darba aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību darbinieku veselības saglabāšanai.</p>	<p>Nosauc un skaidro nozarei specifiskos iespējamos darba vides riskus, to ietekmi uz veselību un saistību ar obligātajām veselības pārbaudēm. Analizē konkrētu situāciju darba vides risku noteikšanai un novēršanai. Raksturo darba aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību darbinieku veselības saglabāšanai.</p>
		<p>Nosauc darba aizsardzības prasību neievērošanas sekas (nozarei specifiskos nelaimes gadījumus darbā, arodslimības).</p>	<p>Izskaidro nelaimes gadījumu un arodslimību rašanās cēloņus.</p>
<p>3. Spēj: pieņemt savai un līdzcilvēku fiziskajai un psihiskajai veselībai labvēlīgus lēmumus, īstenot tos.</p> <p>Zina: veselīga dzīvesveida principus,</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc savas rīcības piemērus, kas var ietekmēt personīgo vai citu cilvēku veselību. Izstāsta, kur un pēc kādas palīdzības vērsties. Izskaidro, kas ir savai un līdzcilvēku veselībai</p>	<p>Minot konkrētus piemērus, izskaidro saikni starp rīcību un tās radītajām sekām - slimību attīstību,. Skaidro veselībai labvēlīgu lēmumu pieņemšanas un to īstenošanas</p>

<p>iespējamos riska faktorus (t.sk. pašvērtējums, sociālā vide, izdegšanas sindroms), psihosomatiskos traucējumus, to cēloņus, izpausmes un profilakses pasākumus, zina, kur vērsties pēc palīdzības.</p> <p>Izprot: veselīga dzīvesveida principus (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības savstarpējo vienotību) un profilakses pasākumu nozīmīgumu.</p>		labvēlīgs lēmums.	nozīmību.
		Nosauc sociālos riska faktorus, kas spēj ietekmēt fizisko un psihisko veselību.	Nosauc un izskaidro sociālos riska faktorus, kas spēj ietekmēt fizisko un psihisko veselību. Analizē situāciju cēloņus un sekas.
		Nosauc piemērus, kā pašvērtējums ietekmē veselību veicinošu dzīvesveidu.	Nosauc piemērus un izskaidro, kā pašvērtējums ietekmē veselību veicinošu dzīvesveidu.
		¹ Skaidro, kas ir veselīgs dzīvesveids (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības savstarpējo ietekmi). Nosauc psihosomatiskos traucējumus un to cēloņus.	¹ Pamato veselīga dzīvesveida (t.sk. fiziskās un psihiskās veselības) nozīmīgumu. Raksturo ar piemēriem psihiskās veselības ietekmējošos faktorus (piem., bioloģiskie faktori, ārējie faktori, pieredze). Izskaidro, kas ir psihosomatiskās slimības un kāda ir to profilakse.
		¹ Nosauc izdegšanas sindroma un garīgās pārslodzes izpausmes.	¹ Izskaidro izdegšanas sindroma un garīgās pārslodzes cēloņus, izpausmes un profilaksi.
		Nosauc jautājumus, kas jāuzdod ārstam vai farmaceitam par medikamentu drošu lietošanu. Skaidro, kas ir medikamentu (t.sk. pretsāpju zāļu, antibiotiku) atbildīga lietošana, ko nozīmē rezistences veidošanās.	Nosauc jautājumus, kas jāuzdod ārstam vai farmaceitam par medikamentu drošu lietošanu, un pamato savu jautājumu izvēli. Skaidro medikamentu (t.sk. pretsāpju zāļu, antibiotiku) atbildīgas lietošanas nozīmi un rezistences veidošanos.
<p>²4. Spēj: novērtēt situāciju vides aizsardzības jomā, lai ievērotu un popularizētu zaļās domāšanas principus.</p> <p>Zina: tautsaimniecības nozaru vides kvalitātes pamatprasības, kaitējuma draudus videi un veicamos preventīvos pasākumus.</p> <p>Izprot: vides aizsardzības problemātiku pasaulē un Latvijā, svarīgāko vides aizsardzības deklarāciju, konvenciju un</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc vides aizsardzības problēmas pasaulē, ES un Latvijā.</p> <p>Nosauc tautsaimniecības nozares, kurās ir jāveic vides aizsardzības pasākumi, akcentējot vides aizsardzības pasākumus apgūstamajā (profesijā) nozarē.</p>	<p>Raksturo svarīgākās vides aizsardzības deklarācijas, konvencijas un direktīvas.</p> <p>Raksturo tās tautsaimniecības nozares, kurām ir jāpievērš lielāka uzmanība vides uzraudzībā. Izskaidro vides aizsardzības pasākumu nepieciešamību apgūstamajā (profesijā) nozarē.</p>

direktīvu nozīmi vides ilgtspējīgas attīstības veidošanā.			
<p>³5. Spēj: atbildīgi pieņemt lēmumus par darba tiesisko attiecību uzsākšanu, darba uzdevumu veikšanu un darba tiesisko attiecību izbeigšanu.</p> <p>Zina: darba tiesību pamatjautājumus.</p> <p>Izprot: darba tiesisko attiecību normatīvā regulējuma nozīmīgumu.</p>		<p>Formulē darba tiesību regulējuma pamatus, darbinieka tiesības un pienākumus, darba devēja tiesības un pienākumus. Apraksta kolektīvo darba tiesību būtību, to nozīmi; darbinieka un darba devēja attiecību regulējumu.</p>	<p>Skaidro darba tiesību regulējumu, darba līguma būtību un nozīmi. Skaidro kolektīvo darba tiesību būtību un nozīmi; izstrādā priekšlikumus darbinieka un darba devēja attiecību regulējumam</p>

¹ Ieteicams apgūt profesionālās tālākizglītības programmā.

² Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts vispārējās vidējās izglītības dabas zinību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā vai mūžizglītības kompetenču modulī "Zaļās prasmes".

³ Var atteikties, ja sasniedzamais rezultāts tiek apgūts mūžizglītības kompetenču modulī "Sociālās un pilsoniskās prasmes" vai vispārējās vidējās izglītības sociālās un pilsoniskās mācību jomas mācību priekšmeta kursā profesionālās vidējās izglītības programmā.

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	<p>Sekmēt izglītojamo spējas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) apgūt un lietot dažādas ikdienas lietotnes, lai paaugstinātu mācību un darba produktivitāti; 2) iedziļināties informācijas sistēmu un tiešsaistes rīku dažādībā un lietošanas apgūvē, lai nostiprinātu digitālās prasmes un izvēlētos atbilstošāko risinājumu ikdienišķās problēmsituācijās; 3) ievērot intelektuālā īpašuma tiesības un rīkoties atbildīgi digitālo tehnoloģiju izmantošanas procesā.
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ievērot normatīvo aktu prasības, kas nodrošina drošu informācijas tehnoloģiju lietošanu un informācijas apriti. 2. Lietot datortīklus un izplatītākās programmatūras datu ieguvei un apstrādei. 3. Pamatoti izvēlēties, pielāgot un lietot piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus darba uzdevumu izpildei un profesionālai pilnveidei.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta vispārējās pamatzglītības programma.
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Izglītojamo sasniegumus vērtē 10 ballu vērtēšanas skalā, vērtējot iegūto zināšanu apjomu, kvalitāti, apgūtās pamatprasmes mācību jomā un caurviju prasmes, attīstītos ieradumus un attieksmes, kas apliecina vērtības un tikumus un mācību sasniegumu attīstības dinamiku. Noslēgumā izglītojamais izstrādā ar nozari vai ikdienas situācijām saistītu projektu, analizējot savus un citu paradumus un ikdienas izvēles. Projekta izstrādē ir ievērojami šādi nosacījumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konkrētā uzdevuma veikšanai ir jāizmanto dažādas drošas detalizētas informācijas meklēšanas stratēģijas, vienkāršas datu vākšanas metodes, saziņas tīkli, sadarbības rīki un tiešsaistes pakalpojumi, pamatojot savu izvēli. 2. Iegūtie dati attēlojami prezentācijā, ievērojot informācijas atlases, attēlošanas un strukturēšanas pamatprincipus. 3. Prezentācijā iekļautie digitālie attēli, audio un video datnes izmantojami un apstrādājami atbilstoši mērķim. 4. Prezentācijā iekļaujami resursu (laika, finanšu, materiālu, tehnoloģiju un cilvēkresursu) pārvaldības risinājumu piemēri nozarē, to analīze, stiprās puses un iespējas. 5. Projekta izstrādē un lietošanā ir ievērojami programmatūras licences nosacījumi, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzība.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Īsteno kā mūžizglītības moduli, ja netiek īstenots informātikas pamatkurss vai tehnoloģiju mācību jomā – datorika, dizains un tehnoloģija un programmēšana.

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: ievērot normatīvo aktu prasības, kas nodrošina drošu informācijas tehnoloģiju lietošanu un informācijas apriti.</p> <p>Zina: faktoros, kas var ietekmēt un apdraudēt cilvēka fizisko un garīgo veselību, drošības riskus, lietojot atvērtu datu apmaiņu, un vides ilgtspējības un ētiskos apsvērumus.</p> <p>Izprot: drošas informācijas aprites nepieciešamību un drošas darba vides nozīmi veselības saglabāšanai.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo nozīmīgākos noteikumus programmatūras un lietotāja licenču, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzībai.	Izskaidro un izmanto juridiskos aspektus un nozīmīgākos noteikumus programmatūras un lietotāja licenču, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzībai.
		Uzskaita būtiskos faktoros, kas var ietekmēt un apdraudēt cilvēka fizisko un garīgo veselību, un piedāvā dažus pasākumus, kā izvairīties no apdraudējumiem un atkarībām.	Novērtē un analizē faktoros, kas var ietekmēt un apdraudēt cilvēka fizisko un garīgo veselību, un veic pasākumus, lai izvairītos no apdraudējumiem un atkarībām.
		Piedāvā iespējamus variantus, kāda ir ergonomikas prasībām un darba uzdevumam atbilstoša darba vieta.	Analizē savas darba vietas atbilstību ergonomikas prasībām un iekārto to atbilstoši šīm prasībām un veicamajam darba uzdevumam.
		Raksturo lielākos drošības riskus, veicot datu apmaiņu, un aizsardzības līdzekļu izvēles principus, skaidro dotā uzdevuma veikšanai nepieciešamo tehnoloģiju un veicamo darbību ietekmi uz lietotāju veselību un vidi.	Izskaidro iespējamus drošības riskus atvērtas datu apmaiņas laikā un salīdzina atvērtas un šifrētas datu apmaiņas priekšrocības un trūkumus, un ievēro darba drošības prasības atbilstoši situācijai un apdraudējumam, kā arī skaidro uzdevuma veikšanai nepieciešamo tehnoloģiju un veicamo darbību ietekmi.
<p>2. Spēj: lietot datortīklus un izplatītākās lietotnes datu ieguvei un apstrādei.</p> <p>Zina: biežāk lietotos datortīkla veidus un risinājumus, programmatūras dzīves cikla galvenos posmus.</p> <p>Izprot: datortīklu un izplatītāko lietotņu lietošanas nozīmi drošā datu ieguvē un apstrādē.</p>	65% no moduļa kopējā apjoma	Raksturo ar piemēriem biežāk lietotos datortīkla veidus un drošības risinājumus, dažādas programmvadāmas ierīces un to izmantojumu sadzīvē un ražošanā.	Analizē dažādus datortīkla uzbūves principus, drošības risinājumus un piedāvā lietošanas iespējas atbilstoši lietotāja vajadzībām un drošības apsvērumiem, tai skaitā to sadzīvē un ražošanā.
		Raksturo biežāk izplatītās operētājsistēmas, to priekšrocības, trūkumus un iespējas darbam ar dažādām programmvadāmajām ierīcēm.	Izstrādā programmvadāmo ierīču komplektāciju un dokumentāciju atbilstoši lietotāja vajadzībām, piemērojot atbilstošus tehniskos parametrus nepieciešamajai funkcionalitātei, tai skaitā

			datorvadāmās iekārtas datorizētu telpisku modeļu, digitālu rasējumu un attēlu izveidē.
		Piedāvā dažādas dokumentu koplietošanas iespējas. Izmantojot datu analīzes lietotnes, sagatavo un organizē mērķauditorijas aptaujas un anketēšanas formas.	Izvērtē un izmanto dažādas dokumentu koplietošanas iespējas, nosakot atšķirīgiem lietotājiem atšķirīgas tiesības un iespējas. Veic savas aptaujas iegūto datu manuālu un automatizētu apstrādi.
		Veido un demonstrē prezentācijas, ievērojot informācijas attēlošanas pamatprincipus, atbilstoši mērķauditorijai un pieejamajam tehniskajam aprīkojumam.	Izveido un demonstrē prezentācijas, ievērojot informācijas atlasēšanas pamatprincipus, izvērtējot mērķauditorijas specifiku, pieejamo tehnisko aprīkojumu. Ievēro IT drošības, autortiesību un personas datu aizsardzības prasības.
3. Spēj: pamatoti izvēlēties, pielāgot un lietot piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus darba uzdevumu izpildei un profesionālai pilnveidei.	25% no moduļa kopējā apjoma	Izvēlas piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un interneta pakalpojumus, kas paredzēti produktivitātes pilnveidošanai un mācību uzdevumu veikšanai.	Izvēlas, pielāgo un lieto piemērotākos saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un citus interneta pakalpojumus, pilnveidojot produktivitāti mācību uzdevumu veikšanai.
Zina: dažādus saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus, pētniecības metodes.		Noskaidro lietotāju paradumus, intereses un to, kādus risinājumus un kā ikdienā izmanto, lietojot dažādas pētniecības metodes.	Pēta un analizē savus un citu ikdienas paradumus, intereses un ikdienas izvēles, izmantojot dažādas pētniecības metodes, reflektē par iespējam nākotnē savā nozarē.
Izprot: atbilstošu rīku izvēles nozīmi informācijas ieguvei, apstrādei un saziņai un efektīvu rezultātu ieguvei.		Raksturo mākoņprogrammas, konta izmantošanas iespējas, izmanto vienkāršas lietotnes un tiešsaistes komunikācijas platformas, un vismaz divus informācijas tehnoloģijas nodrošinātus epakalpojumus, pieprasot vai saņemot tos attālinātā veidā.	Izveido un uzglabā savus datus mākoņprogrammā, plaši lieto sava e-pasta konta izmantošanas iespējas, brīvi lieto informācijas tehnoloģijas nodrošinātus epakalpojumus, izvēlas situācijai piemērotāko un pamato savu izvēli.

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	<p>Sekmēt izglītojamo spējas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) apgūt un lietot dažādas ikdienas lietotnes, lai paaugstinātu sava mācību un personiskā darba produktivitāti; 2) iedziļināties informācijas sistēmu un tiešsaistes rīku dažādībā un lietošanas apgūvē, lai nostiprinātu digitālās prasmes un izvēlētos atbilstošāko risinājumu ikdienišķās problēmsituācijās; 3) ievērot intelektuālā īpašuma tiesības un rīkoties atbildīgi digitālo tehnoloģiju izmantošanas procesā.
Moduļa uzdevumi	<p>Attīstīt izglītojamo prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veidot digitālo saturu atbilstoši profesionālās darbības specifikai, ņemot vērā iespējamus drošības riskus. 2. Atpazīt un analizēt informācijas dizaina risinājumus, to izstrādes tehnoloģiskos procesus un ietekmi uz lietotāju. 3. Lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālajā darbībā, ievērojot programmatūras licences nosacījumus, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzību.
Moduļa ieejas nosacījumi	<p>Apgūts modulis "Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (1. līmenis)".</p>
Moduļa apguves novērtēšana	<p>Izglītojamo sasniegumus vērtē 10 ballu vērtēšanas skalā, vērtējot iegūto zināšanu apjomu, kvalitāti, apgūtās pamatprasmes mācību jomā un caurviju prasmes, attīstītos ieradumus un attieksmi, kas apliecina vērtības un tikumus un mācību sasniegumu attīstības dinamiku. Noslēgumā izglītojamais izstrādā ar nozari saistītu projektu, kurā nepieciešams lietot dažādas lietotnes, kas paaugstina darba produktivitāti un nostiprina digitālās prasmes. Projekta izstrādē ir ievērojami šādi nosacījumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jāanalizē nozares dizaina risinājumi, to izstrādes tehnoloģiskie procesi, jāizvērtē izmantotie materiāli, tehnoloģiskie procesi, to priekšrocības un trūkumi, jāsalīdzina to ietekme uz lietotāju veselību un vidi. 2. Jālieto droši un piemēroti saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīki un citi interneta pakalpojumi, pamatojot savu izvēli. 3. Veidojot digitālo saturu, jāievēro informācijas atlases, attēlošanas un strukturēšanas pamatprincipi, programmatūras licences nosacījumi, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzība. 4. Digitālie attēli, audio un video datnes izmantojami un apstrādājami atbilstoši mērķim. 5. Jāpiedāvā atbilstošākais risinājums, apskatot piedāvāto digitālo risinājumu problēmsituācijai darba dzīvē.
Moduļa nozīme un vieta kartē	<p>Īsteno kā mūžizglītības moduli, ja netiek īstenots informātikas pamatkurss vai tehnoloģiju mācību jomā – datorika, dizains un tehnoloģija un programmēšana.</p>

Moduļa „Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: veidot digitālo saturu atbilstoši profesionālās darbības specifikai, ievērojot iespējamos drošības riskus.</p> <p>Zina: strukturētu dokumentu un izklājlapu veidošanas principus, digitālo attēlu, audio un video datņu apstrādes principus, datu analīzes metodes, datubāzes atbilstoši to mērķiem, tēmai, saturam, auditorijai un tehnoloģijām.</p> <p>Izprot: digitālā satura radīšanas nozīmi profesionālās darbības nodrošināšanai, ievērojot informācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības</p>	50% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc un raksturo ar piemēriem programmatūras dzīves cikla posmus, ikdienas darba procesus, atpazīst automatizācijai piemērotas daļas ikdienas darba procesos un plāno to automatizāciju.</p>	<p>Analizē programmatūras dzīves cikla galvenos posmus, t.sk. specificēšanu, projektēšanu, izstrādi, testēšanu, uzturēšanu, un piedāvā automatizācijai piemērotas daļas ikdienas darba procesos un analizē to automatizācijas iespējas.</p>
		<p>Sagatavo un rediģē ar palīdzību strukturētus dokumentus, iekļaujot dažādus objektus un izmantojot darba efektivitātes un automatizācijas rīkus un izklājlapas, veic nepieciešamos aprēķinus.</p>	<p>Patstāvīgi sagatavo, rediģē un formatē lielus, strukturētus dokumentus, iekļaujot dažādus objektus un izklājlapas, izmanto lietotņu darba efektivitātes un automatizācijas rīkus, veic datu atlasī un aprēķinus atbilstoši kritērijiem, kā arī ievades un formulu validāciju atbilstoši lietotāja datu apstrādes vajadzībām un savam izvēlētajam risinājumam.</p>
		<p>Izmanto datu analīzes lietotnes mācību procesā iegūto datu strukturēšanai.</p>	<p>Patstāvīgi veido savu risinājumu mācību procesā iegūto datu strukturēšanai un attēlošanai atbilstoši grafikas dizaina noformējuma pamatprincipiem, izmantojot datu analīzes automatizācijas un vizualizācijas lietotnes.</p>
		<p>Veido un apstrādā digitālus attēlus, audio un video datnes un raksturo praktiskus tehnoloģiskos risinājumus datorizētu telpisku modeļu, digitālu rasējumu un attēlu izveidei.</p>	<p>Veido un apstrādā digitālus attēlus, audio un video datnes, izvēloties lietotnes atbilstoši dotajam uzdevumam, un salīdzina dažādus praktiskus tehnoloģiskos risinājumus datorizētu telpisku modeļu, digitālu rasējumu un attēlu izveidei, ievērojot informāciju par darba apstākļu</p>

			ietekmi uz lietotāju veselību un vidi.
		Skaidro pamatjēdzienus un veic datu izguvi un apstrādi no publiski pieejamām datubāzēm, nosauc nozares specializētās datubāzes.	Patstāvīgi veido datubāzes, novēršot datu dublēšanos, un veic datu izguvi un pēcapstrādi no publiski pieejamām un specializētajām datubāzēm atbilstoši nozares specifikai.
2. Spēj: atpazīt un analizēt informācijas dizaina risinājumus, to izstrādes tehnoloģiskos procesus, to ietekmi uz lietotāju. Zina: mediju veidus, medijpratības principus, informācijas ticamības kritērijus, informācijas dizaina procesu, iesaistītos darbiniekus, to lomas, uzdevumus. Izprot: informācijas dizaina risinājumu sniegtās iespējas mūsdienīgas saziņas veidošanā.	25% no moduļa kopējā apjoma	Atrod informāciju medijos atbilstoši dotajam uzdevumam. Raksturo vismaz divos medijos izmantotus informācijas dizaina risinājumus, analizē konkrēto piemēru priekšrocības un trūkumus, nosaka, dizaina risinājuma iesaistīto darbinieku lomu risinājumu izstrādes procesā. Plāno informācijas dizaina risinājumus, veido dažādus modeļus un variantus, testē tos un piedāvā ierosinājumus izstrādes darba plāna pilnveidei.	Atrod informāciju dažādos medijos atbilstoši izvirzītajam mērķim. Salīdzina un analizē medijos izmantotus informācijas dizaina risinājumus, to priekšrocības un trūkumus un iesaistīto darbinieku lomu dizaina risinājumu izstrādes procesā, reflektē par savām prasmēm un profesionālajām interesēm. Plānojot informācijas dizaina risinājumu, veido dažādus modeļus un variantus, testē un lieto radīto risinājumu iterācijas, analizē iegūtos datus un formulē pamatotus ierosinājumus izstrādes darba plāna pilnveidei.
3. Spēj: lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālajā darbībā, ievērojot programmatūras licences nosacījumus, intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzību. Zina: nozares specializētās datorprogrammas, to izmantošanas iespējas un nosacījumus. Izprot: nozares specializēto datorprogrammu un saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīku un citu interneta pakalpojumu lietošanas nepieciešamību un piemērotību profesionālajā darbībā.	25% no moduļa kopējā apjoma	Klasificē nozares specializētās datorprogrammas, raksturo to darbības pamatprincipus un apraksta to izmantošanas iespējas. Profesionālajā darbībā lieto specializētās datorprogrammas un piemērotus saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un citus interneta pakalpojumus, ievērojot īpašuma tiesību un personu datu aizsardzības nosacījumus.	Analizē nozares specializētās datorprogrammas, izvērtē to darbības pamatprincipus un izmantošanas iespējas. Izvēlas, pielāgo atbilstoši situācijai un profesionālajā darbībā lieto specializētās datorprogrammas un piemērotus saziņas, informācijas ieguves un apmaiņas rīkus un citus interneta pakalpojumus, ievērojot īpašuma tiesību un personu datu aizsardzības nosacījumus.

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas, izraisot interesi un zinātkāri par valodām un starpkultūru saziņu, pilnveidojot izglītojamo zināšanas un izpratni par vietējo, valsts un Eiropas kultūras mantojumu un tā vietu pasaulē, veicinot izpratni par valodas un kultūras daudzveidību, nodrošinot profesionālās terminoloģijas apguvi svešvalodā(-s) izvēlētajā nozarē/sectorā un izglītojamo iespējas realizēt starptautiskās mobilitātes aktivitātes profesionālajā jomā.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Novērtēt kultūru kā vērtību. 2. Lietot atbilstošo nozares/sectora profesionālās leksikas krājumu. 3. Pilnveidot valodas prasmes, noteikt tālākos mācību mērķus. 4. Raksturot nacionālās kultūras vērtības kā sistēmu un identifikācijas pamatu. 5. Toleranti veidot attiecības ar dažādu kultūru un subkultūru, reliģiju un dzimumu pārstāvjiem, saglabājot savu nacionālo identitāti. 6. Skaidrot kultūras un mākslas izpausmes veidus.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu – prezentē portfolio. Portfolio sadaļas: Plakāts/infografika u.c. par kultūras komponentiem. Argumentētā esēja, piemēram, "Kultūra – personības attīstības instruments un resurss". Profesionālo terminu vārdnīca ar skaidrojumiem un lietojuma piemēriem. Diskusijas "Valodu prasmes loma profesionālajā un personības pilnveidē" apkopojums. Europass CV. Motivācijas vēstule. Eiropas Valodu portfeļa daļas (Valodu pase, Valodu biogrāfija, valodu dosjē). Ieskats kādā subkultūrā. Ideju karte par kultūras formu daudzveidību, to vietu un nozīmi sabiedrības veidošanā, attīstībā, sadzīves un kultūras organizācijā. Gan pedagogs novērtē paveikto 10 ballu skalā, gan izglītojamie savstarpēji novērtē darbus, gan pats izglītojamais savu sniegumu izvērtē pašnovērtējumā pēc pedagoga sagatavotas pašnovērtējuma veidlapas ar vērtēšanas kritērijiem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis iekļaujams profesionālās izglītības programmās 3. un 4. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu profesionālās kvalifikācijas apguvei.

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: novērtēt kultūru kā vērtību.</p> <p>Zina: kultūras komponentus.</p> <p>Izprot: kultūru kā procesu, kurā iekļauta visa sabiedrība, un kultūras nozīmi personības attīstībā.</p>	5% no moduļa kopējā apjoma	<p>Identificē kultūras komponentus. Definē kultūru kā procesu, kurā iesaistīta visa sabiedrība. Nosauc un vispārīgi raksturo kultūras nozīmi personības attīstībā.</p>	<p>Raksturo un salīdzina kultūras komponentus. Ilustrē ar piemēriem kultūru kā procesu, kurā iesaistīta visa sabiedrība. Izskaidro ar vairākiem piemēriem kultūras nozīmi personības attīstībā.</p>
<p>2. Spēj: lietot atbilstošo nozares/sekora profesionālās leksikas krājumu.</p> <p>Zina: nozarē/sectorā lietoto terminoloģiju svešvalodā.</p> <p>Izprot: valodu prasmes nozīmīgumu profesionālajā un personības pilnveidē.</p>	50% no moduļa kopējā apjoma	<p>Ar vienkāršiem teikumiem apraksta svešvalodā profesijas mērķus un uzdevumus. Ar īsiem teikumiem veido vienkāršu aprakstu par darba procesā izmantojamajiem materiāliem/produktiem, iekārtām, darba instrumentiem, tehnoloģiskajiem procesiem. Apraksta valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā. Lieto svešvalodā terminoloģiju, kas saistīta ar profesiju. Uzdod jautājumus, uztver teksta galveno domu. Ar pedagoga palīdzību izveido Europass CV un motivācijas vēstuli.</p>	<p>Svešvalodā skaidri un detalizēti raksturo profesijas mērķus, uzdevumus un profesijas vietu nozarē. Veido detalizētus, sistēmiskus aprakstus un izklāstus par darba procesā izmantojamajiem materiāliem/produktiem iekārtām, darba instrumentiem, tehnoloģiskajiem procesiem. Novērtē valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā. Sazinās profesionālajā svešvalodā. Diskutē. Piedāvā problēmu risinājumu. Patstāvīgi izveido Europass CV un motivācijas vēstuli.</p>
<p>3. Spēj: pilnveidot valodas prasmes, noteikt tālākos mācību mērķus.</p> <p>Zina: jēdzienus Eiropas Valodu portfelis, Valodu pase, Valodu biogrāfija, dosjē, sociālie tīkli.</p> <p>Izprot: komunikācijas un kultūras savstarpējo saistību un komunikāciju kā kultūras aktivitāti.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Definē jēdzienus Eiropas Valodu portfelis, Valodu pase, Valodu biogrāfija, dosjē, sociālie tīkli. Nosauc valodas apguves iespējas, izmantojot sociālos tīklus. Nosauc valodas prasmes līmeņu kritērijus.</p>	<p>Izveido Valodu pasi, Valodu biogrāfiju un dosjē. Izvērtē valodas apguves iespējas, izmantojot sociālos tīklus. Veic pašvērtējumu, lai noteiktu savu valodas prasmes līmeni.</p>

<p>4. Spēj: raksturot nacionālās kultūras vērtības kā sistēmu un identifikācijas pamatu.</p> <p>Zina: jēdzienus vērtība, garīgās un materiālās vērtības, nacionālās un internacionālās vērtības, indivīda un sabiedrības vērtības, reliģija, tradīcijas, kultūras kanons.</p> <p>Izprot: kultūras kanona lomu un vērtību pasaules un Latvijas kultūrā</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Izvērtē vērtību nozīmi savā dzīvē. Nosauc kopīgo un atšķirīgo rietumu un austrumu kultūrā. Identificē kultūras tradīciju veidošanās, saglabāšanas un pārmantojamības raksturu. Skaidro kultūru savstarpējo saistību, formu un elementu pārmantojamību, ietekmi pasaules un Latvijas kultūrā. Pamato nepieciešamību iesaistīties sabiedrības un kultūrvides veidošanas procesos. Nosauc izcilākos sasniegumus savā kultūrā.</p>	<p>Izvirza hipotēzi par vērtību nozīmi un lomu savā un sabiedrības dzīvē un pierāda to. Stiprina Latvijas kultūrtelpu kā sabiedrību saliedējošu pamatu un veicina tās popularizēšanu Eiropas un pasaules līmenī. Salīdzina un diskutē par tradīciju noturīgumu un mainību austrumu un rietumu kultūrā. Skaidro un raksturo tradīciju pārmantošanas iespējas un veidus tradicionālajā un mūsdienu kultūrā. Salīdzina pasaules un Latvijas kultūras informatīvos avotus un liecības. Sasaista vienotu vēsturisko vērtību apzināšanos ar savu piederību Latvijai. Ar vairākiem argumentiem izskaidro nepieciešamību iesaistīties sabiedrības un kultūrvides veidošanas procesos. Analizē iesaistīšanās virzienus. Novērtē un analizē izcilākos sasniegumus savā kultūrā.</p>
---	------------------------------------	---	---

<p>5. Spēj: toleranti veidot attiecības ar dažādu kultūru un subkultūru, reliģiju un dzimumu pārstāvjiem, saglabājot savu nacionālo identitāti.</p> <p>Zina: jēdzienus popkultūra, subkultūra, kontrkultūra, hipiji, panki, goti, tolerance, globalizācija, kultūrdialogs, stereotipi, kultūras šoks.</p> <p>Izprot: sabiedrības lomu dažādu sabiedrības grupu kultūras veidošanā un pastāvēšanā.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Identificē sabiedrības, dažādu sociālo grupu mijiedarbību un izpausmes kultūrtelpā.</p> <p>Paskaidro jēdzienu kontrkultūra.</p> <p>Identificē subkultūras pēc to pazīmēm.</p> <p>Raksturo savu nacionālo kultūrintitāti.</p> <p>Definē jēdzienu globalizācija.</p> <p>Definē jēdzienus stereotips un stereotipiskās domāšanas izpausmes.</p> <p>Raksturo kultūras šoka būtību, izpausmes radītājus un stadijas.</p> <p>Izskaidro tolerances jēdziena būtību un pamato nepieciešamību veidot pozitīvas attiecības ar dažādu kultūru un reliģiju pārstāvjiem.</p> <p>Nosauc idejas starpkultūru attiecību problēmu risināšanai.</p>	<p>Novērtē sabiedrības, dažādu sociālo grupu mijiedarbību un izpausmes kultūrtelpā.</p> <p>Novērtē kontrkultūras parādības sabiedrībā.</p> <p>Raksturo un analizē dažādas subkultūras, to izpausmes un liecības.</p> <p>Izvērtē un pamato savu vietu kultūrprocesu veidošanā.</p> <p>Salīdzina un raksturo globalizācijas izpausmes.</p> <p>Identificē stereotipiskās domāšanas veidu, analizē tā rašanās cēloņus.</p> <p>Analizē kultūras šoka rašanās cēloņus.</p> <p>Raksturo tolerances būtību, ilustrējot ar vairākiem piemēriem. Formulē secinājumus, kāpēc nepieciešams veidot pozitīvas attiecības ar dažādu kultūru, reliģiju un dzimumu pārstāvjiem.</p> <p>Analizē starpkultūru problēmu cēloņus, formulē ieteikumus starpkultūru komunikācijas veicināšanai.</p>
<p>6. Spēj: skaidrot kultūras un mākslas izpausmes veidus.</p> <p>Zina: mākslas veidus un moderno tehnoloģiju nozīmi kultūrā.</p> <p>Izprot: kultūras un mākslas formu daudzveidību, to vietu un nozīmi sabiedrības veidošanā, attīstībā, sadzīves un kultūras organizācijā.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc dažādas mākslas izpausmes formas.</p> <p>Nosauc nozīmīgākos mākslas stilus un virzienus.</p> <p>Nosauc ievērojamākās kultūras vērtības pasaules muzejos.</p> <p>Demonstrē faktu un ideju izpratni par kultūras formu lomu sabiedrības attīstībā, sadzīves un kultūras organizācijā.</p>	<p>Raksturo un salīdzina dažādās mākslas izpausmes formas.</p> <p>Raksturo nozīmīgākos mākslas stilus un virzienus.</p> <p>Raksturo un novērtē izcilākās kultūras vērtības pasaules muzejos.</p> <p>Novērtē un raksturo mākslas darbus un kultūras objektus to kultūrvēsturiskā kontekstā.</p>

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas apgūt starpkultūru zināšanas un prasmes, veicinot izglītojamo interesi un zinātkāri par valodām un starpkultūru saziņu, pilnveidojot izglītojamo profesionālās saziņas prasmes svešvalodās, kultūras pastāvēšanas un darbības indikatoriem, spēju novērtēt kultūras sasniegumus, vēlmi iesaistīties kultūrprocesu veidošanā, izmantot iegūtās starpkultūru zināšanas profesionālo pienākumu veikšanā un starptautiskās mobilitātes aktivitātēs.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Formulēt savu pasaules izpratni, veidojot pozitīvas attiecības ar dažādu tautību un nacionalitāšu pārstāvjiem. 2. Novērtēt vērtību un ideālu mainības ceļoņus dažādās kultūrās. 3. Apzināties savu nacionālo kultūrintitāti, saskatīt savu vietu kultūrprocesu veidošanā. 4. Salīdzināt, analizēt un vērtēt kultūras sasniegumus, liecības un informatīvos avotus. 5. Lietot profesionālajā saziņā vienu svešvalodu un izmantot profesionālo terminoloģiju vismaz divās valodās rakstiski un mutiski.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. līmenis)".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (2. līmenis)" apguves noslēgumā izglītojamie kārto pārbaudījumu – prezentē portfolio. Portfolio sadaļas: Intervijas, piemēram, par starpkultūru attiecībām Latvijā. Patstāvīgi izvēlēts teksts par nozares/sektoara aktualitātēm (apjoms 5000 rakstu zīmes) un sagatavota prezentācija par izvēlēto tekstu, izmantojot profesionālo terminoloģiju. Argumentētā eseja par kādu no kultūrām, piemēram, "Tradīcijas rietumu un austrumu kultūrā, noturīgais un mainīgais kultūrā". Kāda UNESCO reģistrā iekļauta Latvijas kultūrvēsturiskā objekta prezentācija. Projekta darba rezultātu apkopojums, piemēram, par tādiem kultūras indikatoriem kā nauda vai svētki. EUROPASS CV, motivācijas vēstule (pilnveidoti pēc moduļa "Valodas, kultūras izpratne un izpausmes (1. līmenis)" apguves), aizpildīta anketa, izvērtētas soft skills ("mīkstās prasmes") vienā no svešvalodām. Uzskates līdzekļi – domu kartes, shēmas, tabulas, plāni, kartes, zīmējumi par svešvalodu lietošanu profesionālajā jomā. Gan pedagogs novērtē paveikto 10 ballu skalā, gan izglītojamie savstarpēji novērtē darbus, gan pats izglītojamais savu sasniegumu izvērtē pašnovērtējumā pēc pedagoga sagatavotas pašnovērtējuma veidlapas ar vērtēšanas kritērijiem.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis iekļaujams profesionālās izglītības programmās 3. un 4. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu profesionālās kvalifikācijas apguvei.

Moduļa „Valodas, kultūras izpratne un izpausmes” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: formulēt savu pasaules izpratni, veidojot pozitīvas attiecības ar dažādu tautību un nacionalitāšu pārstāvjiem.</p> <p>Zina: jēdzienus integrācija, lojalitāte, starpkultūru attiecības, pozitīva domāšana, uzvedības standarts.</p> <p>Izprot: starpkultūru izglītības lomu integrācijas procesos un līdzdalību sabiedrības dzīvē.</p>	6% no moduļa kopējā apjoma	<p>Izskaidro valodu apguves nozīmību integrācijas procesā.</p> <p>Izskaidro valodas nozīmi pozitīva starpkultūru dialoga veidošanā.</p> <p>Definē jēdzienus integrācija, lojalitāte, starpkultūru attiecības, pozitīva domāšana, uzvedības standarts.</p>	<p>Novērtē valodu apguves nozīmību integrācijas procesā.</p> <p>Pilnveido valodu pozitīva starpkultūru dialoga veidošanai.</p> <p>Minot piemērus, izskaidro jēdzienus integrācija, lojalitāte, starpkultūru attiecības, pozitīva domāšana, uzvedības standarts.</p>
<p>2. Spēj: novērtēt vērtību un ideālu mainības cēloņus dažādās kultūrās.</p> <p>Zina: saistību starp vērtībām, ideāliem un tradīcijām savā un sabiedrības dzīvē.</p> <p>Izprot: kultūras vērtību daudzveidību, raksturojot un novērtējot sabiedrību, pieņemto ideālu, kultūrlaikmeta vērtību sistēmu un normas pasaulē un Latvijā, apzinoties kultūras mantojuma, tradīciju lomu un vērtību pasaules un Latvijas kultūrā.</p>	12% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc vērtību un ideālu mainību cēloņus dažādās kultūrās.</p> <p>Definē jēdzienus kultūras normas, ideāli, nacionālās un internacionālās vērtības, kultūras mantojums, UNESCO, kultūrvaronis, līderis, elks, ģēnijs.</p> <p>Raksturo līdera, kultūrvaroņa, ģēnija, elka vietu un lomu sabiedrībā un kultūrā.</p> <p>Nosauc kultūru savstarpējo saistību pazīmes, iegaumē formu un elementu pārmantojamību pasaules un Latvijas kultūrā.</p> <p>Nosauc UNESCO darbības principus.</p> <p>Nosauc UNESCO reģistrā iekļautos Latvijas kultūrvēsturiskos objektus.</p>	<p>Raksturo un uzskatāmi pierāda vērtību un ideālu mainības cēloņus dažādās kultūrās.</p> <p>Minot piemērus, izskaidro jēdzienus kultūras normas, ideāli, nacionālās un internacionālās vērtības, kultūras mantojums, UNESCO, kultūrvaronis, līderis, elks, ģēnijs.</p> <p>Raksturo un novērtē sabiedrībā pieņemtos ideālus, kultūrlaikmeta vērtību sistēmu un normas pasaulē un Latvijā.</p> <p>Salīdzina un analizē pasaules un Latvijas kultūras informatīvos avotus un liecības.</p> <p>Skaidro UNESCO darbības principus.</p> <p>Nosauc un novērtē savas kultūras izcilākos kultūrobjektus, kas iekļauti UNESCO reģistros.</p>

<p>3. Spēj: apzināties savu nacionālo kultūrientitāti, saskatīt savu vietu kultūrprocesu veidošanā.</p> <p>Zina: eurocentrisma iezīmes rietumu kultūrā un multikulturālisma pazīmes.</p> <p>Izprot: indivīda un sabiedrības lomu dažādu sabiedrības grupu kultūras veidošanā un pastāvēšanā, saskatot starpkultūru problēmu cēloņus, izvirzot un formulējot starpkultūru komunikācijas iespējas.</p>	<p>12% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Apraksta masu kultūras un elitārās kultūras pazīmes.</p> <p>Paskaidro atšķirības starp etnisko, nacionālo un multikulturālo identitāti.</p> <p>Sistematizē zināšanas un prasmes par kultūras izpausmju daudzveidību un mijiedarbību mūsdienās.</p> <p>Definē jēdzienu eurocentrisms.</p> <p>Apraksta kādu no pasākumiem un identificē to kā nozīmīgu kultūras pasākumu.</p>	<p>Skaidro un raksturo masu un elitārās kultūras izpausmes formas un liecības.</p> <p>Salīdzina etnisko, nacionālo un multikulturālo identitāti. Klasificē nacionālās un multikulturālās kultūras īpatnības.</p> <p>Pēta un analizē kultūras piederības, konkrētu kultūru pazīmes, kultūras mantojuma, kultūru mijiedarbības un kultūras komercializācijas izpausmes.</p> <p>Raksturo eurocentrisma ideju kā kultūras dialoga konceptu. Argumentēti pamato savu attieksmi eurocentrisma jautājumā.</p> <p>Raksturo un novērtē savu nacionālo kultūrientitāti, saskata savu vietu kultūrprocesu veidošanā.</p>
<p>4. Spēj: salīdzināt, analizēt un vērtēt kultūras sasniegumus, liecības un informatīvos avotus.</p> <p>Zina: indikatoru mijiedarbību dažādās kultūrās.</p> <p>Izprot: kultūras pastāvēšanas un darbības indikatorus un to īpatsvaru kultūras veidošanā.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Definē jēdzienu kultūras indikatori un nosauc galvenos kultūras indikatorus.</p> <p>Analizē kultūras norišu interpretēšanas robežas.</p> <p>Novērtē savas radošās prasmes.</p>	<p>Atklāj būtiskākos dažādu kultūru indikatorus katrā no kultūrām un min kultūras indikatoru piemērus.</p> <p>Interpretē dažādu indikatoru mijiedarbību dažādās kultūrās, pamato mainīguma iemeslus.</p> <p>Iesaistoties vietēja vai valsts mēroga kultūras notikumos, kā arī radot konkrētai mērķauditorijai paredzētu kultūras produktu, reflektē savas radošās prasmes.</p>
<p>5. Spēj: lietot profesionālajā saziņā vienu svešvalodu un izmantot profesionālo terminoloģiju vismaz divās valodās rakstiski un mutiski.</p> <p>Zina: profesionālo terminoloģiju un valodas apguves iespējas profesionālo zināšanu pilnveidei.</p> <p>Izprot: informācijas tehnoloģiju izmantošanas nozīmīgumu valodu apgūvē un darba tirgus izpētē.</p>	<p>50% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Raksturo starpkultūru nozīmi valodas apgūvē.</p> <p>Definē valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā, veido Europass CV, motivācijas vēstuli vienā no svešvalodām.</p> <p>Nosauc un analizē informācijas tehnoloģiju izmantošanas iespējas valodu apgūvē un darba tirgus izpētē.</p> <p>Lieto profesionālo terminoloģiju.</p> <p>Veido vienkāršus tekstus. Aizpilda vai pēc norādījumiem veido ar profesiju saistītu dokumentāciju.</p> <p>Nosauc valodas apguves iespējas profesionālo zināšanu pilnveidei (piemēram, video, lasāmviela, telefonsaruna, dialogs).</p>	<p>Ilustrē ar piemēriem un izskaidro starpkultūru nozīmi valodas apgūvē.</p> <p>Novērtē valodu prasmes nozīmi karjeras veidošanā. Patstāvīgi veido Europass CV, motivācijas vēstuli, aizpilda anketu.</p> <p>Patstāvīgi izmanto informācijas tehnoloģiju iespējas valodu apgūvē un darba tirgus izpētē.</p> <p>Lieto plašu profesionālās leksikas krājumu profesionālajā saziņā.</p> <p>Veido labi strukturētus, detalizētus tekstus. Aizpilda vai patstāvīgi veido ar profesiju saistītu dokumentāciju.</p> <p>Definē priekšrocības un ierobežojumus valodas profesionālās pilnveides avotos.</p> <p>Novērtē savas klausīšanās un runāšanas prasmes līmeņus.</p>

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Attīstīt izglītojamo spējas patstāvīgi izstrādāt biznesa ideju, izvērtēt uzņēmējdarbības priekšnosacījumus un biznesa plāna izstrādei nepieciešamo informāciju, veicinot izglītojamo interesi par komercdarbības uzsākšanu, iniciatīvu, radošumu, kritisku domāšanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izskaidrot uzņēmējdarbības pamatjēdzienus. 2. Izstrādāt biznesa ideju. 3. Izvēlēties produktu konkrētai klientu grupai. 4. Noteikt produkta unikālās īpašības. 5. Izmantot svarīgākos produktu izplatīšanas kanālus. 6. Izvēlēties efektīvāko attiecību formātu ar klientu. 7. Prognozēt ienākumu plūsmu. 8. Noteikt nepieciešamos resursus produkta ražošanai. 9. Aprēķināt nodokļus pašnodarbinātām personām. 10. Izvēlēties efektīvākās aktivitātes produkta radīšanai un mārketingam. 11. Izvēlēties atbilstošākos sadarbības partnerus. 12. Aprēķināt izmaksas. 13. Aizpildīt dokumentus, lai reģistrētos par pašnodarbinātu personu. 14. Veikt vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)" apguves gaitā izglītojamie veido portfolio par biznesa ideju, izvēlēto produktu, produkta izplatīšanas kanāliem, naudas plūsmu, nepieciešamajiem resursiem, sadarbības partneriem, piemērojamajiem nodokļiem, dokumentiem, kas nepieciešami, lai reģistrētos par pašnodarbinātu personu, vienkāršotas grāmatvedības uzskaiti un noslēgumā prezentē to.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)" īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās pamatzglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās vai neformālās izglītības programmās. Pēc tā apguves var sekot moduļa " Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)" apguve.

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (1. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: izskaidrot uzņēmējdarbības pamatjēdzienus.</p> <p>Zina: uzņēmējam nepieciešamās rakstura īpašības un kompetences.</p> <p>Izprot: uzņēmēja rakstura īpašību un kompetenču nozīmi uzņēmējdarbībā.</p>	5% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc uzņēmējdarbības jēdzienus un raksturo to būtību.</p> <p>Nosauc uzņēmējam nepieciešamās rakstura īpašības un kompetences.</p>	<p>Izskaidro uzņēmējdarbības pamatjēdzienus, raksturo to būtību un nozīmi.</p> <p>Raksturo uzņēmējam nepieciešamās rakstura īpašības un kompetences, ilustrējot to ar vairākiem piemēriem.</p>
<p>2. Spēj: izstrādāt biznesa ideju.</p> <p>Zina: dažādas ideju ģenerēšanas "tehnikas".</p> <p>Izprot: biznesa idejas nozīmi uzņēmējdarbības attīstīšanai.</p>	7% no moduļa kopējā apjoma	<p>Piedalās fragmentāri diskusijā par uzņēmējdarbības sākšanu bez pamatojuma.</p> <p>Piedalās biznesa idejas izstrādē un skaidro to.</p> <p>Uzņēmumam izvēlas nosaukumu.</p>	<p>Pamato savu motivāciju sākt uzņēmējdarbību.</p> <p>Pārliecinoši pamato savu biznesa ideju.</p> <p>Uzņēmumam izvēlas nosaukumu un to pamato.</p>
<p>3. Spēj: izvēlēties produktu konkrētai klientu grupai.</p> <p>Zina: klientu segmentācijas (vispārīgie) pamatprincipi, klientu grupas.</p> <p>Izprot: klienta vajadzības un vēlmes atkarībā no klientu mērķa grupas.</p>	5% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc produkta mērķa grupas.</p> <p>Nosauc klientu grupas.</p> <p>Nosauc klientu vajadzības.</p> <p>Vispārīgi raksturo potenciālo klientu.</p> <p>Nosauc labuma saņēmējus no produkta.</p>	<p>Raksturo produkta mērķa grupas.</p> <p>Raksturo klientu grupas.</p> <p>Analizē klientu vajadzības.</p> <p>Detalizēti raksturo potenciālo klientu.</p> <p>Pamato viedokli par labuma saņēmējiem no produkta.</p>
<p>4. Spēj: noteikt produkta unikālās īpašības.</p> <p>Zina: piedāvātā produkta īpašības.</p> <p>Izprot: produkta unikālās vērtības nozīmi klientu izvēlē.</p>	10% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc produktu, kuri tiks piedāvāti klientam.</p> <p>Nosauc taustāmās un netaustāmās produkta īpašības, kuru dēļ klienti pirks produktu.</p> <p>Nosauc klienta ieguvumus, iegādājoties piedāvāto produktu.</p>	<p>Pamato produkta izvēli, kuri tiks piedāvāti klientam.</p> <p>Raksturo taustāmās un netaustāmās produkta īpašības, kuru dēļ klienti pirks produktu.</p> <p>Analizē klienta ieguvumus, iegādājoties piedāvāto produktu.</p>

<p>5. Spēj: izmantot efektīvus produkta izplatīšanas kanālus.</p> <p>Zina: produktu izplatīšanas kanālus.</p> <p>Izprot: efektīvu produkta izplatīšanas kanālu izmantošanu klientu piesaistē.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc galvenos produkta izplatīšanas kanālus.</p> <p>Izvēlas konkrētus produkta izplatīšanas kanālus.</p>	<p>Raksturo galvenos produkta izplatīšanas kanālus.</p> <p>Pamato izplatīšanas kanālu izvēli.</p>
<p>6. Spēj: izvēlēties efektīvāko attiecību formātu ar klientu.</p> <p>Zina: pirkšanas lēmumu ietekmējošos faktoros.</p> <p>Izprot: klientu rīcību tirgū.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc nozīmīgākos saskarsmes pamatprincipus ar klientu.</p> <p>Sasaista pirkšanas lēmumu ar attiecībām ar klientu</p> <p>Nosauc izmaksu pozīcijas attiecību uzturēšanai ar klientiem.</p>	<p>Raksturo nozīmīgākos saskarsmes pamatprincipus ar klientu.</p> <p>Sasaista un izvērtē pirkšanas lēmumu ar attiecībām ar klientu.</p> <p>Analizē izmaksu pozīcijas attiecību uzturēšanai ar klientiem.</p>
<p>7. Spēj: prognozēt ienākumu plūsmu.</p> <p>Zina: ienākumu veidošanās principus.</p> <p>Izprot: regulāru ienākumu nodrošināšanas būtību.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc kritērijus, par ko klients gatavs maksāt.</p> <p>Nosauc cenu politikas veidošanas principus.</p> <p>Nosauc maksāšanas veidus.</p> <p>Nosauc ienākumu avotus.</p>	<p>Analizē kritērijus, par ko klients gatavs maksāt.</p> <p>Raksturo cenu politikas veidošanas principus.</p> <p>Analizē maksāšanas veidu priekšrocības un trūkumus.</p> <p>Raksturo ienākumu avotus; analizē ienākumu plūsmu un ienākumu struktūru.</p>
<p>8. Spēj: noteikt nepieciešamos resursus produkta ražošanai.</p> <p>Zina: resursu iedalījumu.</p> <p>Izprot: resursu nozīmi uzņēmējdarbībā.</p>	<p>3% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc galvenos resursus un līdzekļus.</p>	<p>Analizē un izvērtē galvenos resursus un līdzekļus.</p>
<p>9. Spēj: aprēķināt nodokļus pašnodarbinātām personām.</p> <p>Zina: nodokļu veidus.</p> <p>Izprot: nodokļu maksāšanas nozīmi.</p>	<p>7% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc normatīvos dokumentus nodokļu piemērošanai.</p> <p>Nosauc nodokļu veidus pašnodarbinātām personām.</p> <p>Aprēķina nodokļus pašnodarbinātām personām.</p>	<p>Nosauc normatīvos dokumentus nodokļu piemērošanai.</p> <p>Raksturo nodokļu veidus un nosauc likmes pašnodarbinātām personām.</p> <p>Aprēķina nodokļus pašnodarbinātām personām un analizē rezultātus.</p>
<p>10. Spēj: izvēlēties efektīvākās aktivitātes produktu radīšanai un mārketingam.</p> <p>Zina: dažādu aktivitāšu ietekmi uzņēmējdarbībā.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc galvenās aktivitātes, kas saistītas ar produkta radīšanu, izplatīšanu, klientu piesaisti, ieņēmumiem.</p>	<p>Pamato galvenās aktivitātes, kas saistītas ar produkta radīšanu, izplatīšanu, klientu piesaisti, ieņēmumiem.</p>

Izprot: aktivitāšu nozīmi.			
11. Spēj: izvēlēties atbilstošākos sadarbības partnerus. Zina: sadarbības partneru darbības specifiku. Izprot: sadarbības partneru izvēles nozīmi.	5% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc galvenos sadarbības partnerus. Nosauc galvenos piegādātājus. Nosauc un raksturo iespējamās piegādātāju alternatīvas.	Izskaidro un pamato galveno sadarbības partneru izvēli. Pamato galveno piegādātāju izvēli. Pamato piegādātāju alternatīvu izvēli.
12. Spēj: aprēķināt izmaksas. Zina: izmaksu pozīcijas. Izprot: izmaksu nozīmi uzņēmējdarbībā.	10% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc izmaksu veidus un iedalījumu. Nosauc un raksturo būtiskākās izmaksu pozīcijas.	Raksturo izmaksu veidus un iedalījumu. Analizē izmaksu pozīcijas.
13. Spēj: aizpildīt dokumentus, lai reģistrētos par pašnodarbinātu personu. Zina: pašnodarbinātas personas reģistrēšanās procesu. Izprot: dokumentu aizpildīšanas nozīmi.	3% no moduļa kopējā apjoma	Nosauc reģistrēšanās par pašnodarbinātu personu procesa soļus. Aizpilda uzņēmējdarbības reģistrēšanai nepieciešamos dokumentus.	Apraksta reģistrēšanās par pašnodarbinātu personu procesa secīgos soļus. Aizpilda uzņēmējdarbības reģistrēšanai vajadzīgos dokumentus, pamato to nepieciešamību.
14. Spēj: veikt vienkāršā ieraksta grāmatvedības uzskaiti. Zina: ieņēmumu un izdevumu pozīcijas. Izprot: grāmatvedības nozīmi uzņēmējdarbībā.	5% no moduļa kopējā apjoma	Skaidro grāmatvedības jēdzienus. Nosauc grāmatvedības mērķus. Nosauc grāmatvedības uzdevumus. Nosauc galvenos grāmatvedības datu izmantotājus. Veic vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti.	Izskaidro grāmatvedības un uzskaites jēdzienu atšķirības. Klasificē grāmatvedības īpatnības, uzskaites pamatprincipus. Raksturo grāmatvedības uzdevumus un prasības. Raksturo galvenos grāmatvedības datu izmantotājus un viņu mērķus. Veic vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti un analizē rezultātus.

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamo spējas patstāvīgi izstrādāt biznesa plānu, izvēloties atbilstošo komercdarbības tiesisko formu un optimālākos finansēšanas avotus, veicinot iniciatīvu, kritisku domāšanu un problēmu risināšanu.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamo prasmes: 1. Izvēlēties biznesa idejai piemērotāko komercdarbības formu, finanšu līdzekļu avotus, ievākt nepieciešamo informāciju. 2. Sagatavot naudas plūsmas grafiku, plānot peļņas vai zaudējumu aprēķinu. 3. Veikt tirgus izpēti un datu analīzi, izstrādāt idejas tirgzinības pasākuma plāna īstenošanai. 4. Pieņemt lēmumus par problēmu risinājumu konkrētās situācijās savas profesionālās darbības jomā. 5. Sagatavot prezentāciju un prezentēt biznesa plānu, argumentēt savu viedokli par iegūtajiem rezultātiem. 6. Izveidot un darboties izglītojamo mācību uzņēmumā. ¹ ¹ pēc izglītojamo izvēles
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūts modulis "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (1. līmenis)".
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)" noslēgumā izglījamais iesniedz un prezentē (individuāli vai grupā) izstrādāto biznesa plānu, ievērojot biznesa plāna struktūru.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Moduli "Iniciatīva un uzņēmējdarbība (2. līmenis)" īsteno kā mūžizglītības moduli profesionālās vidējās un profesionālās tālākizglītības programmās vai neformālās izglītības programmās.

Moduļa „Iniciatīva un uzņēmējdarbība” (2. līmenis) saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: izvēlēties biznesa idejai piemērotāko komercdarbības formu, finanšu līdzekļu avotus, ievākt nepieciešamo informāciju.</p> <p>Zina: komercdarbības tiesiskās formas izvēles kritērijus, uzņēmuma dibināšanas un reģistrēšanas kārtību, finansēšanas formas un avotus, biznesa plāna struktūru.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Atrod normatīvos aktus, kas regulē uzņēmējdarbību. Nosauc uzņēmējdarbības ierobežojumus. Nosauc uzņēmējdarbības veidus, kuriem nepieciešamas speciālās atļaujas.</p> <p>Nosauc iespējamās saimnieciskās darbības un uzņēmējdarbības veidus.</p> <p>Nosauc uzņēmējdarbības mikrovides</p>	<p>Izskaidro normatīvos aktus, kas regulē uzņēmējdarbību un tās ierobežojumus. Izskaidro galvenās darba devēja un darba ņēmēja tiesības un pienākumus. Izskaidro patērētāju tiesības. Pamato speciālo atļauju (licenču) nepieciešamību.</p> <p>Analizē uzņēmējdarbības ietekmi uz apkārtējo vidi.</p>

<p>Izprot: biznesa plāna mērķi un nepieciešamību, iekšējās finansēšanas būtību un ārējās finansēšanas piesaistes iespējas un noteikumus.</p>		<p>un makrovides faktoros. Nosauc konkrētus aktuālās inovācijas piemērus uzņēmējdarbībā Latvijā. Nosauc banku un nebanku finansēšanas veidus un izvēlas savam uzņēmējdarbības veidam atbilstošāko. Sniedz piemērus, raksturojot biznesa plāna izstrādāšanas secību. Nosauc biznesa plāna struktūru un apraksta katrā no biznesa plāna daļām iekļaujamo informāciju. Nosauc uzņēmuma dibināšanai un reģistrēšanai nepieciešamos dokumentus, daļēji tos noformē. Nosauc aktuālās uzņēmējdarbības atbalsta iespējas.</p>	<p>Raksturo saimnieciskās darbības un uzņēmējdarbības veidus. Raksturo uzņēmējdarbības mikrovides un makrovides faktoros. Izskaidro makrovides faktoru ietekmi konkrētās nozares uzņēmējdarbībā. Raksturo aktuālās inovācijas uzņēmējdarbībā Latvijā un pasaulē un to lietošanas iespējas uzņēmējdarbībā. Min piemērus. Raksturo uzņēmuma finansēšanas veidus. Izvērtē pieejamos banku un nebanku finanšu avotus. Izvēlas un pamato atbilstošāko finansēšanas veidu savas biznesa idejas īstenošanai. Izskaidro biznesa plāna struktūru, identificē ietveramo informāciju. Skaidro katras biznesa plāna daļā iekļaujamās informācijas saturu. Apraksta uzņēmuma dibināšanas un reģistrēšanas procesa soļus. Noformē nepieciešamos uzņēmuma dibināšanas un reģistrēšanas dokumentus. Novērtē aktuālos uzņēmējdarbības finansiālā atbalsta fondus un atbalsta izmantošanas iespējas.</p>
<p>2. Spēj: sagatavot naudas plūsmas grafiku, plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķinu bilances izveidei.</p> <p>Zina: finanšu plānošanas procesu un metodes, naudas plūsmas un peļņas/zaudējumu veidošanās pamatprincipus.</p>	<p>35% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc grāmatvedības mērķus, uzdevumus, raksturo tās nozīmi uzņēmējdarbībā. Nosauc galvenos grāmatvedības datu izmantotājus. Nosauc uzņēmuma rīcībā esošos saimnieciskos līdzekļus un to veidošanās avotus. Definē saimnieciskās darbības</p>	<p>Definē grāmatvedības mērķus un uzdevumus. Izskaidro grāmatvedības nozīmi uzņēmējdarbībā. Pamato grāmatvedības uzskaiti izvirzītās prasības. Raksturo galvenos grāmatvedības datu izmantotājus un viņu mērķus. Raksturo uzņēmuma saimniecisko līdzekļu un to veidošanās avotu</p>

<p>Izprot: grāmatvedības nozīmi un tai izvirzītās prasības.</p>		<p>dokumentu Nosauc katra dokumenta galvenos rekvizītus jēdzienus, raksturo tiem izvirzītās prasības. Izskaidro gada pārskata sagatavošanas nepieciešamību. Nosauc gada pārskata sastāvdaļas. Nosauc bilances sastāvu. Sastāda bilanci. Sagatavo plānotās naudas plūsmas pārskatu. Sastāda peļņas vai zaudējumu aprēķinu</p>	<p>klasifikāciju. Raksturo saimniecisko līdzekļu grupas. Raksturo grāmatvedības dokumentu klasifikāciju. Noformē vienkāršākos grāmatvedības dokumentus. Izskaidro gada pārskata sastāvdaļu nozīmi un sagatavošanas kārtību. Izskaidro bilances būtību. Sastāda bilanci. Raksturo uzņēmuma finansiālo stāvokli. Sagatavo un izvērtē plānotās naudas plūsmas pārskatu. Sastāda un izvērtē peļņas vai zaudējumu aprēķinu.</p>
<p>3. Spēj: izstrādāt idejas tirgzinības pasākuma plāna īstenošanai., balstoties uz tirgus izpēti un datu analīzi.</p> <p>Zina: tirgus izpētes metodes, tirgzinības pasākuma kompleksa elementus.</p> <p>Izprot: tirgus izpētes nozīmi un tirgzinības pasākumu ietekmi uz biznesa idejas īstenošanu.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc tirgzinības iekšējās un ārējās vides faktoros. Nosauc tirgus izpētes metodes, izvēlas atbilstošāko. Veic patērētāju un/vai konkurējošo uzņēmumu izpēti. Apkopo iegūtos tirgus izpētes datus. Nosauc tirgzinības pasākuma kompleksa elementus. Izstrādā tirgzinības pasākumu plānu konkrētam uzņēmumam. Nosauc piemērotākos produkta virzīšanas pasākumu veidus.</p>	<p>Raksturo tirgzinības iekšējās un ārējās vides faktoros. Raksturo tirgus izpētes metodes, novērtē to priekšrocības. Veic patērētāju un/ vai konkurējošo uzņēmumu izpēti. Apkopo un analizē iegūtos tirgus izpētes datus, izskaidro to lietošanas iespējas. Izsaka un pamato savu viedokli par konkrēta uzņēmuma tirgzinības pasākuma kompleksa elementiem. Izstrādā un pamato tirgzinības pasākumu plānu konkrētam uzņēmumam. Izstrādā un analizē piemērotākos produkta virzīšanas pasākumu veidus.</p>
<p>4. Spēj: pieņemt lēmumus par problēmu risinājumu konkrētās situācijās savas profesionālās darbības jomā.</p> <p>Zina: uzņēmuma vadīšanas funkcijas.</p> <p>Izprot: vadīšanas lomu uzņēmējdarbībā.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc vadīšanas funkcijas un plānu veidus. Apraksta konkrēta uzņēmuma vadības veidu un organizatorisko struktūru. Nosauc darbinieku motivēšanas veidus. Raksturo kontroles nepieciešamību un būtību.</p>	<p>Izskaidro vadīšanas funkcijas būtību un sniedz konkrētus piemērus. Raksturo plāna veidus, pamato to izstrādes nepieciešamību. Izstrādā konkrēta uzņēmuma organizatoriskās un pārvaldes struktūras shēmas, pamato tās. Sasaista uzņēmuma organizatoriskās</p>

		<p>Nosauc lēmumu pieņemšanas procesa posmus. Balstoties uz konkrēto situāciju, identificē atsevišķus lēmuma pieņemšanas posmus. Paskaidro informācijas un komunikācijas nozīmi lēmumu pieņemšanā.</p>	<p>un pārvaldes struktūru ar darba tiesiskajām normām. Izstrādā darbinieku motivēšanas plānu. Raksturo un izskaidro kontroles nepieciešamību un būtību. Raksturo lēmuma pieņemšanas procesu. Balstoties uz konkrēto situāciju, pieņem lēmumu un to izvērtē. Izskaidro lēmumu pieņemšanas veidus ar piemēriem. Paskaidro un pamato informācijas un komunikācijas nozīmi lēmumu pieņemšanā.</p>
<p>5. Spēj: sagatavot biznesa plānu un argumentēti prezentēt to.</p> <p>Zina: biznesa plāna struktūru, pamatprincipus un kopsakarības.</p> <p>Izprot: biznesa plāna lietojumu praktiskajā darbībā.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Noformē biznesa plānu, kas iekļauj biznesa plāna pamatelementus. Sagatavo kopsavilkumu, kas vispārīgi dod priekšstatu par izstrādāto biznesa plānu. Vispārīgi izdara secinājumus par iegūtajiem rezultātiem un apraksta priekšlikumus trūkumu novēršanai. Sagatavo vispārīgu prezentāciju, kas kopumā atbilst prasībām. Prezentē savu (savas grupas) biznesa plānu. Nosauc un vispārīgi apraksta iegūtos rezultātus. Kopumā novērtē biznesa idejas dzīvotspēju.</p>	<p>Noformē biznesa plānu, kas pilnībā atbilst biznesa plāna struktūras prasībām. Sagatavo kvalitatīvu biznesa plāna kopsavilkumu, kas dod pilnu un pārliecinošu priekšstatu par izstrādāto biznesa plānu. Apkopo un izdara secinājumus par iegūtajiem aprēķiniem, novērtē tos. Izstrādā kvalitatīvus priekšlikumus uzņēmuma darbības pilnveidošanai, trūkumu novēršanai un efektivitātes paaugstināšanai. Sagatavo prasībām atbilstošu detalizētu prezentāciju. Argumentēti prezentē savu (savas grupas) biznesa plānu, pamato un aizstāv iegūtos rezultātus un analītiski novērtē biznesa idejas dzīvotspēju tirgus apstākļos.</p>

Moduļa „Zaļās prasmes” apraksts

Moduļa mērķis	Sekmēt izglītojamā spējas veikt savu profesionālo darbību atbilstoši vides ilgtspējīgai attīstībai, resursus taupošai un energoefektīvai saimniecīšanai, kā arī ikdienā pieņemt videi labvēlīgus un zaļajai domāšanai atbilstošus lēmumus.
Moduļa uzdevumi	Attīstīt izglītojamā prasmes: 1. Izskaidrot konkrētai situācijai svarīgākos ilgtspējīgas attīstības kritērijus. 2. Sasaistīt ilgtspējīgas attīstības ideju ar dabas resursu racionālu izmantošanu. 3. Novērtēt cilvēku saimnieciskās darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību. 4. Analizēt informāciju par efektīvu energoresursu izmantošanu. 5. Šķirot atkritumus, ievērojot videi draudzīgas apsaimniekošanas pamatprincipus. 6. Ievērot veselīga uztura pamatprincipus dzīvildzes nodrošināšanai.
Moduļa ieejas nosacījumi	Apgūta pamatzglītība.
Moduļa apguves novērtēšana	Moduļa "Zaļās prasmes" apguves noslēgumā izglītojamais kārtu pārbaudījumu – veido prezentāciju, kurā iekļauj priekšlikumus un secinājumus par ilgtspējīgu resursu izmantošanu savā ikdienā.
Moduļa nozīme un vieta kartē	Modulis "Zaļās prasmes" ir mūžizglītības modulis. Profesionālās vidējās izglītības programmās ar īstenošanas ilgumu četri gadi moduļa saturs tiek apgūts vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursā „Dabaszinības”.

Moduļa „Zaļās prasmes” saturs

Sasniedzamais rezultāts	Sasniedzamā rezultāta īpatsvars %	Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti	
		Vidējs apguves līmenis	Optimāls apguves līmenis
<p>1. Spēj: izskaidrot konkrētai situācijai svarīgākos ilgtspējīgas attīstības kritērijus.</p> <p>Zina: jēdziena "ilgtspējīga attīstība" skaidrojumu.</p> <p>Izprot: ilgtspējīgas attīstības un zaļās domāšanas nozīmīgumu vides un dabas daudzveidības saglabāšanā.</p>	20% no moduļa kopējā apjoma	<p>Nosauc ilgtspējības pamatideju.</p> <p>Raksturo trīs būtiskākās stratēģijas prioritātes (Latvijas kultūrtelpas attīstība, dabas resursu vērtība, cilvēkkapitāls).</p> <p>Apraksta cilvēka un dabas mijiedarbību, kultūras, zinātnes, izglītības un pieredzes nozīmi cilvēka dzīvesveida veidošanā.</p> <p>Definē jēdzienu "ilgtspējīga nākotne".</p>	<p>Izskaidro un pamato ilgtspējības pamatideju.</p> <p>Pamato ar piemēru katru no būtiskākajām stratēģijas prioritātēm (Latvijas kultūrtelpas attīstība, dabas resursu vērtība, cilvēkkapitāls).</p> <p>Izvērtē cilvēka un dabas mijiedarbību, kultūras, zinātnes, izglītības un pieredzes nozīmi cilvēka pasaules uzskata veidošanā.</p> <p>Izskaidro jēdzienu "zaļā domāšana", izvērtējot konkrētas situācijas.</p>

<p>2. Spēj: sasaistīt ilgtspējīgas attīstības ideju ar dabas resursu racionālu izmantošanu.</p> <p>Zina: dabas resursu racionālas un ilgtspējīgas izmantošanas pamatprincipus.</p> <p>Izprot: dabas kapitāla resursu ilgtspējīgas izmantošanas nozīmīgumu apkārtējās vides saglabāšanā.</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Skaidro atjaunojamo dabas resursu (vēja, saules, ūdens, augu, dzīvnieku, gaisa) nozīmi ilgtspējīga dzīvesveida veicināšanā.</p> <p>Skaidro neatjaunojamo resursu (naftas, dabasgāzes, minerālu) limitu nepārsniegšanas un racionālas izmantošanas nozīmi/būtību.</p> <p>Skaidro ekosistēmu un vides kvalitātes saglabāšanas nozīmi.</p>	<p>Analizē atjaunojamo dabas resursu (vēja, saules, ūdens, augu, dzīvnieku, gaisa) nozīmi ilgtspējīga dzīvesveida veicināšanā.</p> <p>Analizē neatjaunojamo resursu (naftas, dabasgāzes, minerālu) limitu nepārsniegšanas un racionālas izmantošanas iespējas.</p> <p>Izvērtē ekosistēmu un vides kvalitātes saglabāšanas iespējas.</p>
<p>3. Spēj: novērtēt cilvēka saimnieciskās darbības ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.</p> <p>Zina: bioloģiskās daudzveidības līmeņus; floras un faunas aizsargājamās sugas; invazīvo augu un dzīvnieku sugas; bioloģiskās daudzveidības fragmentāciju; saimnieciskās darbības priekšrocības un trūkumus īpaši aizsargājamās dabas teritorijās; bioloģiskās daudzveidības monitoringu; ekoloģiskās pēdas nospiedumu.</p> <p>Izprot: īpaši aizsargājamo teritoriju un bioloģiskās daudzveidības saistību, saimnieciskās darbības ietekmi uz dabas un klimata pārmaiņām</p>	<p>20% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atpazīst cilvēka saimnieciskās darbības veidus, kas ietekmē bioloģiskās daudzveidības pamatnosacījumus.</p> <p>Nosauc bioloģiskās daudzveidības četrus līmeņus, minot divus raksturojošus piemērus.</p> <p>Vispārīgi raksturo Latvijas floru un faunu, to aizsargājamās sugas.</p> <p>Nosauc desmit Latvijas invazīvo augu un dzīvnieku sugas.</p> <p>Raksturo ar trīs piemēriem saimnieciskās darbības priekšrocības un trūkumus īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.</p> <p>Nosauc trīs bioloģiskās daudzveidības monitoringa piemērus.</p> <p>Nosauc piecus saimnieciskās darbības veidus, kas ietekmē dabas un klimata pārmaiņas.</p> <p>Aprēķina ekoloģiskās pēdas nospiedumu.</p>	<p>Izskaidro cilvēka saimnieciskās darbības veidus, kas ietekmē bioloģiskās daudzveidības pamatnosacījumus.</p> <p>Izskaidro dzīvības procesu daudzveidību, saskatot to vienojošās likumsakarības.</p> <p>Skaidro Latvijas floras un faunas aizsargājamo sugu nozīmi ekosistēmā.</p> <p>Raksturo Latvijas invazīvo augu un dzīvnieku sugu ietekmi uz vietējo ekosistēmu.</p> <p>Pamato ar pieciem piemēriem saimnieciskās darbības priekšrocības un trūkumus īpaši aizsargājamās dabas teritorijās</p> <p>Analizē piecus bioloģiskās daudzveidības monitoringa piemērus.</p> <p>Novērtē saimnieciskās darbības veidu (vismaz piecu) ietekmi uz dabas un klimata pārmaiņām – kā saimnieciskā darbība var ietekmēt apkārtējo vidi.</p> <p>Izskaidro ekoloģiskās pēdas nospieduma rezultātus.</p>

<p>4. Spēj: analizēt informāciju par efektīvu energoresursu izmantošanu.</p> <p>Zina: atjaunojamo energoresursu veidus.</p> <p>Izprot: atjaunojamo energoresursu izmantošanas iespējas saimniekošanā un sadzīvē, fosilās enerģijas izmantošanas ietekmi uz vidi, energoefektivitātes nozīmi mūsdienās.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Vispārēji skaidro kaitējumus, ko videi rada fosilās enerģijas izmantošana. Izvērtē fosilās enerģijas izmantošanas ietekmi uz vidi.</p> <p>Vispārīgi raksturo videi draudzīgu enerģiju. Nosauc piecus piemērus, kā saimniekošanā un sadzīvē izmanto atjaunojamus energoresursus. Identificē iekārtas, uz kurām attiecas energoefektivitātes marķējums.</p>	<p>Analizē kaitējumus, ko videi rada fosilās enerģijas izmantošana.</p> <p>Analizē fosilās enerģijas izmantošanas ietekmi uz vidi.</p> <p>Raksturo videi draudzīgas enerģijas veidus, to izmantošanas iespējas saimniekošanā un sadzīvē. Izskaidro, kā pēc energoefektivitātes marķējuma izvēlēties iekārtas un instrumentus darbam un sadzīvei ar iespējami mazāku enerģijas patēriņu.</p>
<p>5. Spēj: šķirot atkritumus, ievērojot videi draudzīgas apsaimniekošanas pamatprincipus.</p> <p>Zina: atkritumu veidus un videi draudzīgu to apsaimniekošanu; videi draudzīgus sadzīves atkritumu likvidēšanas pasākumus un ieguvumus.</p> <p>Izprot: atkritumu šķirošanas nepieciešamību, atkritumu rašanos sadzīvē un ražošanā.</p>	<p>10% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Nosauc galvenos atkritumu veidus (mājsaimniecības, rūpnieciskie, speciālie, bīstamie, inertie u.c.), minot trīs piemērus no katra veida, t.sk. otrreizējās pārstrādes atkritumus. Risina atkritumu šķirošanas uzdevumus.</p> <p>Nosauc galvenos atkritumu radītos kaitējumus videi savā pilsētā vai pagastā. Uzskaita piecus videi draudzīgus atkritumu likvidēšanas un utilizēšanas piemērus. Atpazīst sadzīves atkritumu veidus, bīstamos un ražošanas atkritumus. Izskaidro jēdziena "ilgtspējīga atkritumu apsaimniekošana" būtību.</p>	<p>Raksturo galvenos atkritumu veidus (mājsaimniecības, rūpnieciskie, speciālie, bīstamie, inertie u.c.) un otrreizējās pārstrādes atkritumus. Risina atkritumu šķirošanas uzdevumus.</p> <p>Izskaidro un ar piemēriem pamato atkritumu radītos kaitējumus videi savā pilsētā vai pagastā.</p> <p>Izvērtē iedzīvotāju atkritumu likvidēšanas un utilizēšanas iespējas videi draudzīgā veidā. Novērtē sadzīves atkritumu veidus, pamatojoties uz to lietderīgu izmantošanu, identificē bīstamos un ražošanas atkritumus. Pamato ilgtspējīgas atkritumu apsaimniekošanas nepieciešamību.</p>
<p>6. Spēj: ievērot veselīga uztura pamatprincipus dzīvildzes nodrošināšanai.</p> <p>Zina: jēdzienu "cilvēkam veselīga pārtika", "bioloģiskā pārtika", "ģenētiski modificēta pārtika", "E vielas" u.c. skaidrojumu, to būtiskās pazīmes un/vai atšķirības.</p> <p>Izprot: veselīga uztura nozīmi dzīvildzes nodrošināšanā.</p>	<p>15% no moduļa kopējā apjoma</p>	<p>Atšķir organismam nepieciešamās uzturvielas un pārtikas piedevas. Identificē bioloģiski un industriāli ražotās pārtikas atšķirības.</p> <p>Nosauc E vielu iedalījumu un vismaz piecas E vielas, vispārīgi raksturo to ietekmi uz cilvēka veselību.</p> <p>Raksturo praktiski izmantojamus ekomarķējumus.</p>	<p>Izskaidro organismam nepieciešamo uzturvielu un pārtikas piedevu atšķirības.</p> <p>Novērtē atšķirības starp bioloģisko un industriāli ražoto pārtiku.</p> <p>Analizē E vielu iedalījumu, detalizēti raksturo vismaz trīs E vielas no katras grupas, izvērtē zināmākās E vielas uzturā.</p> <p>Analizē un raksturo ekomarķējumus un prot izvēlēties atbilstošākos konkrētai situācijai.</p>

Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa "Dabaszinības" apraksts

Kursa mērķis	Atpazīt noteiktas dabas parādības un procesus, kā arī dabaszinātniskus jēdzienus, piedāvāt un izvērtēt to skaidrojumus, izmantot pētnieciskās prasmes dabaszinātnisku un starpdisciplināru problēmu risināšanai, izvērtēt riska faktorus savai un citu veselībai un drošībai, rīkoties atbildīgi, izvēlēties videi draudzīgu rīcību, saprātīgi lietot dabas resursus, sekmējot sabiedrības ilgtspējīgu attīstību.
Kursa uzdevumi	Apkopot un vispārināt izpratni par dabas daudzveidību un vienotību; Izzināt dabas parādības un procesus, to cēloņus un likumsakarības; Pilnveidot pētnieciskās prasmes un prasmes rīkoties jaunās situācijās; Veicināt un pamatot savu līdzdalību sabiedrības ilgtspējīgā attīstībā.
Kursa apguves novērtēšana	Vērtējumu vidējās izglītības pakāpē izsaka 10 ballu skalā katrā mācību priekšmeta kursā atbilstoši plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem. Kursa apguves galīgo vērtējumu veido vidējais aritmētiskais no semestru vērtējumiem.

Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta kursa "Dabaszinības" saturs

Sasniedzamais rezultāts	Tēma	Temats	Ieteicamais stundu skaits
1) Raksturo dabaszinātņu nozares un to pētīšanas objektus. 2) Nosaka objektu piederību mikropasaulei, makropasaulei vai megapasaulei atbilstoši to izmēriem. Raksturo objektus pēc to izmēriem, lietojot atbilstošās SI mērvienības. 3) Veic pētījuma darbu, izvirzot pieņēmumu, balstītu uz lielumiem (atkarīgais, neatkarīgais, fiksētais lielums), analizējot iegūtos datus un secinot. 4) Salīdzina un pamato objektu pētīšanas iespējas, izmantojot dažādas mērierīces.	1.Pasaule ap mums un tās pētīšana.	1.1.Vispārīgs ieskats dabaszinātnēs. 1.2.Pasaules iedalījums 1.3.Dabas organizācijas līmeņi. Pētnieciskā darba veikšanas posmi. 1.4.Ieskats mikropasaulē, makropasaulē un megapasaulē..	8
1) Veido argumentus, lai pamatotu šūnu izpētes nozīmi bioloģijas (A. Lēvenhuks, R. Huks) un medicīnas (L. Pastērs) attīstībā. 2) Pamato šūnas sastāvdaļu (kodols, membrāna, šūnapvalks, ribosomas, hloroplasti, mitohondriji, vakuolas, lizosomas)	2.Neredzamā dzīvā pasaule.	2.1. Šūnas izpētes vēsture. Šūnu daudzveidība. 2.2. Šūnas uzbūve. Šūnas galvenās sastāvdaļas. 2.3. Vīļu uzņemšana šūnā	14

<p>funkcijas šūnas un organisma dzīvības procesos.</p> <p>3) Izprot šūnas dzīvības procesus - enerģijas ieguvu un patēriņu, vielu uzņemšanu un izvadīšanu. Pierāda osmozes nozīmi šūnu un organismu iekšējās vides līdzsvara saglabāšanā, veicot pētījumu.</p> <p>4) Skaidro šūnas dzīvības procesus – kairināmību, augšanu un vairošanos.</p> <p>5) Salīdzina vienas šūnas organisma darbību ar daudzšūnu organisma darbību.</p> <p>6) Skaidro personīgās higiēnas nozīmi cilvēka veselības saglabāšanā, pamato dažādu profilakses pasākumu nozīmību.</p> <p>7) Sistematizē tēmas laika iegūtās zināšanas un prasmes, risinot uzdevumus, veidojot šūnu modeli.</p>		<p>un izvadīšana no tās.</p> <p>Enerģijas ieguve un patēriņš šūnā.</p> <p>2.4. Šūnas kairināmība, augšana un vairošanās.</p> <p>2.5. Mikroskopisko organismu barošanās un elpošana.</p> <p>2.6. Vīrusi. Vīrusu infekcijas.</p> <p>2.7. Tēmas apkopojums un pārbaudes darbs.</p>	
<p>1) Salīdzina ķīmisko elementu izotopu atomu kodola sastāvu. Aprēķina ķīmisko elementu izotopu relatīvo atommasu.</p> <p>2) Salīdzina jonizējošā starojuma veidus (alfa, beta, neitronu starojums, rentgenstarojums un gamma starojums), to īpašības</p> <p>3) Pamato ar piemēriem radioaktīvo izotopu un kodolreakciju izmantošanas daudzveidību. skaidro radiācijas drošības pasākumus un riskus veselībai, lietojot jēdzienus "dabiskais radioaktīvais fons", "jonizējošais starojums", "dabiskie un mākslīgie jonizējošā starojuma avoti"</p> <p>4) Skaidro atoma elektronapvalka uzbūvi, izmantojot ĶEPT.</p> <p>5) Pamato vielas molekulu polaritāti, izmantojot vielas struktūrformulas un vielu veidojošo atomu REN vērtības.</p> <p>6) Pamato ķīmiskās saites veidu vielā, izmantojot ķīmisko elementu REN. Skaidro ķīmiskās saites veidošanos vielā, rakstot un izmantojot molekulu elektronformulas un struktūrformulas.</p> <p>7) Nosaka kristālrežģa veidu vielā, izmantojot informāciju par vielas fizikālajām īpašībām Skaidro vielu uzbūves (ķīmiskās saites veids, kristālrežģa veids) ietekmi uz fizikālo īpašību atšķirībām (siltumvadītspēja, elektrovadītspēja, kušana, viršana).</p> <p>8) Lieto jēdzienus: izotops, kodolreakcijas, radioaktivitāte, relatīvā atommasa, relatīvā elektronegativitāte (REN), vērtības elektroni, jonu saite, kovalentā polārā saite, kovalentā nepolārā saite, metāliskā saite, kristāliska viela,</p>	<p>3. Atoma uzbūve, vielas uzbūve, vielas stāvokļi.</p>	<p>3.1. Atoma uzbūve. Izotopi. Radioaktivitāte. Kodolreakcijas.</p> <p>3.2. Pusabrukšanas periods. Radioaktīvās sabrukšanas likums. Radioaktīvā starojuma izmantošana.</p> <p>3.3. Atoma elektronapvalks.</p> <p>3.4. Ķīmisko elementu relatīvā elektronegativitāte. Bināro savienojumu veidošanās.</p> <p>3.5. Ķīmiskā saites galvenie veidi.</p> <p>3.6. Vielu struktūra.</p> <p>3.7. Tēmas apkopojums un pārbaudes darbs.</p>	<p>14</p>

<p>kristālrežģis, amorfa viela, polāra molekula, nepolāra molekula un raksturo atoma uzbūvi, kodola sastāvu.</p>			
<p>1) Modelē ogļūdeņražu (ar vienkāršu, divkāršu, trīskāršu saiti) uzbūvi, lieto ogļūdeņražu molekulformulas, struktūrformulas, saīsinātās struktūrformulas, nosaukumus (alkāni, alkēni. alkīni, piesātināti, nepiesātināti ogļūdeņraži).</p> <p>2) Attēlo ogļūdeņražu sastāvu un uzbūvi ar molekulformulām, struktūrformulām, saīsinātajām struktūrformulām un atomu modeļiem.</p> <p>Nosauc ogļūdeņražus atbilstoši IUPAC nomenklatūrai (pamatvirknē līdz 10 oglekļa atomiem) un lieto ogļūdeņražu triviālos nosaukumus (etilēns, propilēns, acetilēns).</p> <p>3) Analizē grafisku informāciju par ogļūdeņražu sastāva un uzbūves saistību ar to fizikālajām īpašībām.</p> <p>Raksturo ogļūdeņražu izmantošanu dažādu marku degvielās, salīdzina benzīna un dīzeļdegvielas fizikālās īpašības un pamato savu viedokli par lietošanas priekšrocībām, izmantojot dažādus informācijas avotus. Veido ieteikumus drošai degvielas uzglabāšanai, transportēšanai un lietošanai.</p> <p>4) Definē jēdzienu "funkcionālā grupa", veido spirtu nosaukumus, izmantojot IUPAC nomenklatūru. Raksturo spirtu šķīdību ūdenī.</p> <p>Veic stehiometriskos aprēķinus.</p> <p>5) Analizē daudzvērtīgo spirtu klātbūtni dažādās sadzīvē lietojamās vielās, izmantojot aprakstu par daudzvērtīgo spirtu pierādīšanas reakcijām (piemēram, sadarbojoties grupā, plāno un veic pētījumu, lai noteiktu etilēnglikola klātbūtni un prognozētu, kurš no piedāvātajiem antifrīza šķīdriem varētu būt dārgākais, kurš – nekaitīgākais, savus spriedumus salīdzinot ar informāciju uz iesaiņojuma etiķetēm).</p> <p>6) Raksta karbonskābju un to atvasinājumu molekulformulas un struktūrformulas.</p> <p>Nosauc karbonskābes un to atvasinājumus, izmantojot IUPAC nomenklatūru.</p> <p>Veido pārskatu par karbonskābju izmantošanas iespējām</p>	<p>4. Organiskās vielas, to īpašības.</p>	<p>4.1. Organisko vielu uzbūve. Ogļūdeņražu iedalījums.</p> <p>4.2. Ogļūdeņražu nomenklatūra.</p> <p>4.3. Ogļūdeņražu fizikālās īpašības un praktiskais pielietojums.</p> <p>4.4. Vienvērtīgo spirtu uzbūve un īpašības.</p> <p>4.5. Daudzvērtīgo spirtu uzbūve un īpašības.</p> <p>4.6. Karbonskābes.</p> <p>4.7. Aminokābes.</p> <p>Olbaltumvielas.</p> <p>4.8. Esteri un tauki.</p> <p>4.9. Ogļhidrāti.</p> <p>4.10. 4.10. Tēmas apkopojums un pārbaudes darbs.</p>	<p>20</p>

<p>medicīnā, sadzīvē, pārtikas rūpniecībā, izmantojot dažādus informācijas avotus un pamatojot to ar karbonskābju īpašībām.</p> <p>7) Modelē olbaltumvielu veidošanos no aminoskābēm.</p> <p>8) Veic estera sintēzi, izmantojot sintēzes procesa aprakstu. Modelē tauku veidošanos.</p> <p>Pamato taukskābju uzbūves saistību ar tauku fizikālajām īpašībām.</p> <p>Attēlo tauku hidrolīzi gremošanas procesā, izmantojot ķīmisko reakciju vienādojumus.</p> <p>9) Grupē ogļhidrātus (glikoze, fruktoze, saharoze, ciete, celuloze) atbilstoši ogļhidrātu iedalījumam. Raksta reakcijas vienādojumu glikozes alkoholiskajai rūgšanai.</p> <p>Pierāda glikozes atlikumu saliktajos ogļhidrātos.</p> <p>10) Secina par dabasvielu nozīmi, salīdzinot dabasvielu pārvērtības organismā.</p>			
<p>1) Grupē materiālus pēc to iegūšanas veida.</p> <p>2) Nosaka un salīdzina ķīmisko elementu oksidēšanas pakāpes izejvielās un produktos oksidēšanās–reducēšanās procesā. Nosaka oksidētāju un reducētāju ķīmisko reakciju vienādojumus.</p> <p>Skaidro korozijas procesu rašanos un norisi, piedāvā risinājumus korozijas samazināšanai, veicot pētījumu korozijas novēršanas paņēmieni salīdzināšanai.</p> <p>3) Modelē polimerizācijas reakciju norisi noteikta veida polimērmateriāla iegūšanai,</p> <p>4) Pamato polimērmateriāla izmantošanu ar tā fizikālajām īpašībām un pārstrādes iespējas. Apkopo informāciju par dažādu materiālu pārstrādes iespējām.</p> <p>5) Veido jēdziena "alotropija" definīciju. Diskutē par moderno materiālu ražošanas nepieciešamību Latvijā.</p> <p>6) Izvērtē dabīgo, mākslīgo un sintētisko materiālu lietderīgumu, analizējot informāciju par materiālu īpašībām;</p> <p>7) apkopo zināšanas par materiāliem, saistot materiālu īpašības ar to uzbūvi, jaunu materiālu radīšanas nepieciešamību.</p>	5. Materiālu veidi un īpašības.	<p>5.1. Materiālu iedalījums pēc to ieguves veidiem.</p> <p>5.2. Metāli, to sakausējumi. Korozija. Aizsardzība pret koroziju.</p> <p>5.3. Polimēri un polimerizācija.</p> <p>5.4. Plastmasu izmantošana un īpašības. Polimēru atkritumu apsaimniekošanas iespējas.</p> <p>5.5. Alotropija. Oglekļa alotropiskie veidi.</p> <p>5.6. Viedie un kompozītmateriāli.</p> <p>5.7. Tēmas apkopojums un pārbaudes darbs.</p>	14

<p>1) Nosaka ķīmiskās reakcijas veidu, izmantojot ķīmisko reakciju vienādojumus.</p> <p>2) Pamato atšķirības starp eksotermiskām un endotermiskām reakcijām. Ķīmisko reakciju vienādojumos norāda enerģijas uzņemšanu vai izdalīšanos. Veic aprēķinus pēc termoķīmiskajiem reakciju vienādojumiem, nosakot nepieciešamo izejvielu daudzumu vai masu noteikta siltuma daudzuma iegūšanai</p> <p>3) Pamato koncentrācijas, temperatūras, reaģējošo vielu virsmas laukuma, vielu dabas, katalizatora ietekmi uz reakciju ātrumu.</p> <p>4) Raksturo reakcijas norises apstākļus, novērtējot dažādu faktoru ietekmi uz ķīmisko reakciju ātrumu.</p> <p>5) Izprot ķīmisko reakciju norises likumsakarības.</p>	6. Ķīmisko procesu norise.	<p>6.1. Ķīmisko reakciju klasifikācija.</p> <p>6.2. Reakcijas siltumefekts.</p> <p>6.3. Aprēķini pēc termoķīmiskajiem vienādojumiem.</p> <p>6.4. Reakcijas ātrums, to ietekmējošie faktori.</p> <p>6.5. Tēmas apkopojums un pārbaudes darbs.</p>	10
<p>1) klasificē dispersās sistēmas pēc dispersijas vides un dispersās fāzes agregātstāvokļa; saskata un analizē reālas sadzīves situācijas, kurās sastopami dažādi disperso sistēmu veidi;</p> <p>2) formulē jēdzienu „kvantitatīvais un kvalitatīvais sastāvs”, aplūkojot asins analīžu rezultāta pārskatu paraugus; nosauc asins kvantitatīvo sastāvu raksturojošo skaitļu mērvienības; apgūst jēdzienus „masas koncentrācija (g/L) un molārā koncentrācija (mol/L)”, skaidrojot šo mērvienību jēgu;</p> <p>3) skaidro vielu šķīšanas procesa norisi, izmantojot modeli;</p> <p>4) šķīdumu kvantitatīvā sastāva raksturošanai lieto izšķīdušās vielas masas daļu (%) šķīdumā, vielas molāro koncentrāciju un vielas masas koncentrāciju;</p> <p>5) pagatavo šķīdumu ar noteiktu izšķīdinātās vielas masas daļu;</p> <p>6) nosaka vielu iedalījumu elektrolītos un neelektrolītos, vērojot demonstrējumu; modelē vielu sadalīšanos jonos un klasificē vielas pēc to spējas disociēt;</p> <p>7) prognozē reakciju iespējamību, izmantojot vielu šķīdības tabulu;</p> <p>8) raksta jonu apmaiņas reakciju vienādojumus, lietojot</p>	7. Šķīdumi dabā un tehnikā - maisījumi	<p>7.1. Dispersās sistēmas, to iedalījums.</p> <p>7.2. Kvalitatīvā un kvantitatīvā analīze.</p> <p>7.3. Vielu šķīdība, to ietekmējošie faktori.</p> <p>7.4. Šķīdumu sastāva izteikšana.</p> <p>7.5. Šķīdumu pagatavošana.</p> <p>7.6. Elektrolītiskā disociācija. Skābju, bāzu un normālo sāļu disociācija.</p> <p>7.7. Jonu apmaiņas reakcijas.</p> <p>7.8. Jonu vienādojumu sastādīšana.</p> <p>7.9. Ūdens cietība. Ūdens mīkstināšanas paņēmieni.</p> <p>7.10. Ūdens nozīme.</p> <p>7.11. Temata apkopojums. Pārbaudes darbs.</p>	22

<p>noteiktu stratēģiju; 9) pamato cieta ūdens mīkstināšanas iespējas; 10) raksturo dažādu ūdens resursu kvalitāti un nozīmi. 11) apkopo izpratni par vielu maisījumiem un procesiem šķīdumos.</p>			
<p>1) Pamato ar faktiem cilvēka veselību ietekmējošo faktoru (pārtika, medikamenti, kosmētiskie līdzekļi, mazgāšanas līdzekļi, atkarību izraisošās vielas, elektromagnētiskais starojums, vīrusi, baktērijas) darbību, izmantojot dažādus informācijas avotus. 2) Iegūst informāciju par hormonu (insulīns, adrenalīns, testosterons, estrogēni) veidošanos un ietekmi uz organisma darbību, analizējot hormonu darbības shēmas; Pamato hormonu lietošanu medicīnā, lauksaimniecībā; Skaidro kā hormonu darbība ir saistīta ar apaugļošanās iespējām, analizējot sievietes menstruālā cikla norisi un iepazīstoties ar informāciju par hormonu iesaisti procesos; Aktualizē zināšanas par drošām kontracepcijas metodēm; 3) skaidro un ar piemēriem pamato imunitātes veidus, izmantojot shematisku informāciju; spriež par antibiotiku ietekmi uz organismu un diskutē kā izvairīties no blaknēm; Iegūst informāciju par multirezistentu mikroorganismu veidošanos. 4) eksperimentāli nosaka olbaltumvielas, taukus, ogļhidrātus dažādos pārtikas produktos; analizēt informāciju par pārtikas produktu kvalitatīvo un kvantitatīvo sastāvu; aprēķina pārtikas produktu enerģētisko vērtību; analizē savu ēdienkarti, aprēķinot pārtikas produktu enerģētisko vērtību un minerālvielu, vitamīnu, olbaltumvielu, ogļhidrātu un tauku sastāvu un daudzumu. analizē informāciju par atkarību izraisošo vielu ietekmi uz cilvēka veselību; aprēķina etanola saturu (promilēs) asinīs, izmantojot informāciju par izdertā alkohola masu, etanola masas daļu % un cilvēka ķermeņa masu, spriež par riskiem, kas saistīti ar atkarību veidojošiem ieradumiem; 5) apkopo informāciju par vides faktoru ietekmi uz savu organismu.</p>	<p>8.Vides faktoru ietekme uz cilvēka organismu</p>	<p>8.1. Cilvēka veselību ietekmējošie faktori. Ķīmiskās pārvērtības organismā. 8.2. Organisma darbības regulācija. 8.3. Bioloģisko faktoru ietekme uz organismu. Imunitātes veidi. 8.4. Veselīga dzīvesveida priekšnoteikumi. 8.5. Temata apkopojums. Pārbaudes darbs.</p>	<p>10</p>

<p>1) pamato organismu piederību dažādām sistemātiskajām vienībām, grupējot dažādu organismu attēlus pēc to raksturīgajām pazīmēm (valsts, tips vai nodalījums, klase, kārtā vai rinda, dzimta, ģints, suga).</p> <p>2) nosaka Latvijā sastopamo dzīvo organismu sistemātisko piederību, izmantojot sistemātikas shēmas, noteicējus;</p> <p>3) skaidro ekosistēmas struktūru, lietojot jēdzienus suga, populācija, biocenoze, ekosistēmas, izmantojot informācijas avotus.</p> <p>4) klasificē ekoloģiskos faktoros (biotiskais, abiotiskais, antropogēnais) pēc to izcelsmes, saskatot to ietekmi dažādās ekosistēmās;</p> <p>secina par organismu pielāgošanos dažādiem apstākļiem;</p> <p>5) veic pētījumu populācijas blīvuma noteikšanai; salīdzina dabiskās un mākslīgās ekosistēmas; modelē barošanās tīklus dažādās ekosistēmās;</p> <p>6) saskata enerģijas pārvērtības bioloģiskos procesos, skaidrojot enerģijas apriti dabā, lieto enerģijas nezūdamības likumu;</p> <p>7) veido infografiku par dabas apdraudējumiem noteiktā teritorijā un ieteikumiem drošai rīcībai; skaidro aizsargājamo dabas objektu nozīmi sugu daudzveidības saglabāšanā ;</p> <p>8) skaidro cilvēka darbības ietekmi uz klimata pārmaiņām, izmantojot piemērus un to vizuālos modeļus; novērtēt vajadzību saprātīgi izmantot dabas resursus un alternatīvos risinājumus, saistot tos ar savu personisko pieredzi aprēķina ekoloģisko pēdu, izmantojot ekoloģiskās pēdas kalkulatoru;</p> <p>9) Izvērtē dabas resursu nozīmi dažādu tautsaimniecības nozaru attīstībā.</p>	9.Organismi un vide	<p>9.1. Organismu klasifikācija.</p> <p>9.2. Sugu noteikšana.</p> <p>9.3. Ekosistēmas struktūra.</p> <p>9.4. Ekoloģiskie faktori. Sugu attiecību veidi.</p> <p>9.5. Populāciju ekoloģija. Barošanās tīkli ekosistēmās.</p> <p>9.6. Ekoloģiskā piramīda. Ekosistēmu nomaļa.</p> <p>9.7. Apdraudēto sugu aizsardzība un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana.</p> <p>9.8. Klimata pārmaiņu cēloņi. Ekoloģiskās pēdas nospiedums.</p> <p>9.9. Temata apkopojums. Pārbaudes darbs.</p>	18
<p>1) Izvērtē tehnoloģiju vēsturisko attīstību un nozīmi sabiedrības labklājības veicināšanā;</p> <p>skaidro jēdzienu „tehnoloģija” un grupē tehnoloģijas pēc to darbības veida;</p> <p>2) izsaka idejas, kas ir vides tehnoloģijas un spriež par piesārņojuma veidošanos rūpniecībā un māsaimniecībās;</p> <p>3) nosaka vides kvalitāti, izmantojot bioindikatorus un novērtē</p>	10.Vides tehnoloģijas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība	<p>10.1. Tehnoloģiju vēsturiskā attīstība. Vides tehnoloģijas. Vēlu un materiālu ieguves tehnoloģijas.</p> <p>10.2. Tehnoloģiju izraisītās globālās vides izmaiņas.</p> <p>10.3. Gaisa piesārņojuma</p>	12

<p>metodes precizitāti;</p> <p>4) analizē situāciju savā dzīvesvietā, izvērtējot ķīmiskā piesārņojuma (nafta, naftas produkti, smago metālu, fosfora un slāpekļa savienojumi), fizikāla piesārņojuma (troksnis, gaisma, elektromagnētiskais starojums, siltums) un bioloģiskā piesārņojuma (invazīvās sugas) izplatību; iepazīstas ar tuvākajā apkārtnē esošo ūdens attīrīšanas iekārtu darbību;</p> <p>5) apkopo informāciju par atkritumu pārstrādes tehnoloģijām;</p> <p>6) spriež par tehnoloģiskajiem posmiem produktu ražošanā (izejvielas → process → produkts + atkritumi).</p>		<p>ietekme uz vidi. Gaisa piesārņojuma bioindikācija.</p> <p>10.4. Piesārņojumu veidi (fizikālais, bioloģiskais, ķīmiskais). Ūdens attīrīšanas iekārtu darbība.</p> <p>10.5. Atkritumu apsaimniekošana.</p> <p>10.6. Temata apkopojums. Pārbaudes darbs.</p>	
<p>1) Lieto ģenētikas terminus un apzīmējumus;</p> <p>2) prognozē pazīmju iedzimšanu, veicot virtuālu krustošanu.</p> <p>3) atrod sakarības un formulē iedzimtības likumu, analizējot krustošanas shēmas (1.un 2. Mendēļa likums), prognozē īpatņu dažādību nākamajās paaudzēs; veido krustošanas shēmas, izmantojot vispārpieņemtus apzīmējumus ģenētikā.</p> <p>4) skaidro dzimuma noteikšanu apaugļošanas brīdī, ģenētiskās daudzveidības rašanās cēloņus un to nepieciešamību populācijas saglabāšanā;</p> <p>5) ar piemēriem raksturo mutagēno faktoru (bioloģiskie, ķīmiskie, fizikālie) darbību;</p> <p>6) skaidro ar piemēriem ģenētisko pazīmju iedzimšanu nākamajās paaudzēs, modelējot situācijas un prognozējot ģenētisko slimību iespējamību nākamajās paaudzēs;</p> <p>7) analizē informāciju ciltskokos;</p> <p>8) modelē gēnu inženierijas posmus;</p> <p>9) diskutē par ĢMO izmantošanas ieguvumiem un riskiem;</p> <p>10) skaidro bioētikas principu ievērošanu pētījumos, pamatojoties uz dzīvnieku tiesībām un cilvēktiesībām, izmantojot dažādus informācijas avotus, izvērtējot to ticamību; pamato savu viedokli par orgānu transplantāciju un ziedošanu.</p> <p>11) apkopo zināšanas par ģenētikas likumsakarībām un pazīmju nodošanu nākamajām paaudzēm.</p>	11. Iedzimtība un ģenētika	<p>11.1. Ģenētikas pamati. Termins, kādus izmanto ģenētikā.</p> <p>11.2. Dominantās un recesīvās pazīmes.</p> <p>11.3. Monohibrīdā krustošana. Mendēļa likumi.</p> <p>11.4. Ar dzimumu saistītā iedzimšana.</p> <p>11.5. Mutācijas. Selekcija.</p> <p>11.6. Organismu iedzimtība un mainība.</p> <p>11.7. Cilvēka ģenētika un tās pētīšanas metodes. Ciltskoks.</p> <p>11.8. Gēnu inženierija. DNS analīzes. Klonēšana.</p> <p>11.9. Ģenētiski modificēti organismi.</p> <p>11.10. Bioētika.</p> <p>11.11. Temata apkopojums un pārbaudes darbs.</p>	22

Programmas īstenošanai obligāti nepieciešamie materiālie līdzekļi

Nr.p.k.	Materiālie līdzekļi	Daudzums
1. Tehnoloģiskās iekārtas un darba instrumenti		
1.1.	Bezvadu prezentācijas tālvadības pults ar iebūvētu lāzera iekārtu	1 uz grupu
1.2.	Darba galds un krēsls	1 katram izglītojamajam
1.3.	Dators ar interneta pieslēgumu	1 katram izglītojamajam
1.4.	Kopētājs, printeris, skeneris	1 uz grupu
1.5.	Multimediju projektoris un ekrāns	1 uz grupu
1.6.	Atslēdznieka instrumentu komplekti	1 katram izglītojamajam
1.7.	Atslēdznieku darba galdi	1 katram izglītojamajam
1.8.	Cauruļliecējs	1 uz 3 izglītojamajiem
1.9.	Darba instrumentu komplekts montāžas un demontāžas darbiem (komplekts)	1 uz 3 izglītojamajiem
1.10.	Darba ratiņi	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.11.	Detāļu ģeometrisko parametru mērītājs	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.12.	Dokumentu kamera	1 uz grupu
1.13.	Elektriskie rokas instrumenti	1 uz 3 izglītojamajiem
1.14.	Fasongriežņu komplekts (dažādi izmēri)	1 katram izglītojamajam
1.15.	Griežņi ar maināmām cietsakausējuma plāksnītēm (dažādi izmēri)	1 katram izglītojamajam
1.16.	Lekālu komplekts	1 uz grupu
1.17.	Metāla liekšanas iekārtas	1 uz 3 izglītojamajiem
1.18.	Mērinstrumenti (bīdmērs, mērlente, stūrenis, leņķmērs u. c.) (komplekts)	1 uz 3 izglītojamajiem
1.19.	Interaktīvā tāfele	1 uz grupu
1.20.	Multifunkcionālais printeris (A4 un A3 formātam)	1 uz grupu
1.21.	Nogriešanas griežņu komplekts (dažādi izmēri)	1 katram izglītojamajam
1.22.	Slīpasināšanas darbgalds	1 uz 10 izglītojamajiem
1.23.	Vītņu griešanas instrumentu komplekti	1 katram izglītojamajam
1.24.	Zāgēšanas instrumentu komplekts	1 katram izglītojamajam
1.25.	Aizzīmēšanas palete	1 uz grupu
1.26.	Dalīšanas galva	1 uz 3 izglītojamajiem
1.27.	Elektriskā rokas ekscentra slīpmašīna	1 uz 3 izglītojamajiem
1.28.	Krāsošanas instrumentu komplekts (ota, veltnītis)	1 katram izglītojamajam
1.29.	Krāsu smidzinātājs	2 uz grupu
1.30.	Leņķa elektriskā slīpmašīna	1 uz 3 izglītojamajiem
1.31.	Reismuss	1 uz 3 izglītojamajiem
1.32.	Rokas metāla zāģi	1 katram izglītojamajam
1.33.	Skrūvgalds	1 katram izglītojamajam
1.34.	Stacionārā urbmašīna	1 uz 3 izglītojamajiem
1.35.	AutoCAD projektēšanas programma	1 katram izglītojamajam
1.36.	Bīdmērs ar mērapjomu 0-125 mm un nolasišanas vērtību 0,1 mm	1 katram izglītojamajam
1.37.	Gludais mikrometrs ar mērapjomu 0-25 mm	1 uz 5 izglītojamajiem
1.38.	Gludais mikrometrs ar mērapjomu 25-50 mm	1 uz 5 izglītojamajiem
1.39.	Gludais mikrometrs ar mērapjomu 50-75 mm	1 uz 10 izglītojamajiem
1.40.	Gludais mikrometrs ar mērapjomu 75-100 mm	1 uz 10 izglītojamajiem
1.41.	Indikatora dziļuma mērītājs	1 uz 10 izglītojamajiem
1.42.	Indikatora nostiprināšanas turētājs	1 uz 10 izglītojamajiem
1.43.	Mērīšanas galva ar statīvu un turētāju	1 uz 10 izglītojamajiem
1.44.	Plakanparalēlie garuma galamērķi (komplekts)	1 uz 2 izglītojamajiem
1.45.	Pulksteņa tipa indikators 10-18 mm	1 uz 10 izglītojamajiem
1.46.	Pulksteņa tipa indikators 18-50 mm	1 uz 10 izglītojamajiem
1.47.	Pulksteņa tipa indikators 50-100 mm	1 uz 10 izglītojamajiem

1.48.	Pulksteņa tipa indikators ar elektronisko ciparu indikāciju (digitālie)	1 uz 10 izglītojamajiem
1.49.	Pulksteņa tipa indikators ar sviru – zobratu pārvadu	1 uz 10 izglītojamajiem
1.50.	Sviru skava	1 uz 5 izglītojamajiem
1.51.	Virsmas raupjuma etaloni (komplekts)	1 uz 5 izglītojamajiem
1.52.	Virsmas raupjuma kontaktu mēraparāts	1 uz grupu
1.53.	Manometri (tehniskie un etaloni)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.54.	Hidrauliskā prese 20 t	1 uz grupu
1.55.	Darbarīku komplekts cauruļu izolēšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.56.	Tērauda cauruļu metināšanas iekārtas (stacionāras un portatīvas MMA)	1 uz grupu
1.57.	Atslēdznieku darbnīca (10-12 darbavietas)	1 uz grupu
1.58.	Siltumtehnikas laboratorija	1 uz grupu
1.59.	Tērauda, PE, PVC un rūpnieciski izolēto cauruļu montētāja darbarīku komplekti ārējo pazemes un virszemes inženiertīklu montāžai	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.60.	PPR, PEXa, PE-Al-PE, vara, tērauda, nerūsējošā tērauda cauruļu montētāja darbarīku komplekti iekšējo inženiersistēmu montāžai	1 uz 5 izglītojamajiem
1.61.	PPR cauruļu kausēšanas iekārta ar uzgaļu komplektu	1 uz 5 izglītojamajiem
1.62.	PE-Al-PE cauruļu presēšanas iekārta	1 uz 5 izglītojamajiem
1.63.	PEXa cauruļu Q&E savienojumu veidošanas iekārta	1 uz 5 izglītojamajiem
1.64.	Polimēru cauruļu nogriešanas grieznes maziem un lieliem diametriem	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.65.	Degļi mīkstlodei un cietlodei	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.66.	Iekārta plastikāta cauruļu un fasondetāļu sadurmetināšanai, ar darba diametru no 90 mm	1 uz grupu
1.67.	Plastikāta cauruļu elektrometināmais automāts	1 uz grupu
1.68.	Termostats	1 uz grupu
1.69.	Presostats	1 uz grupu
1.70.	Filtrs-mitruma atdalītājs	1 uz grupu
1.71.	Kondensators	1 uz grupu
1.72.	Aukstuma iekārta	1 uz grupu
1.73.	Aukstuma aģenta atsūkņēšanas iekārta	1 uz 4 izglītojamajiem
1.74.	Gaisa kondicionēšanas iekārta	1 uz grupu
1.75.	Manometru bloks	1 uz grupu
1.76.	Termometri	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.77.	Siltumapmainītājs	2 uz grupu
1.78.	Baltā tāfele	1 uz grupu
1.79.	Elektroniskie sviri (120 kg)	1 uz grupu
1.80.	Skatlodziņš	1 uz grupu
1.81.	Solenoīda vārsts	1 uz grupu
1.82.	Programmas īstenošanai vēlama aukstumtehnikas laboratorija	1 uz grupu
1.83.	Spirālkompresors	1 uz grupu
1.84.	Laboratorijas stands - divpakāpju aukstuma mašīna	1 uz grupu
1.85.	Demonstratīvs skrūves kompresors ar slīdņa tipa ražības regulatoru un vizuāli pārskatāmu darbības principu, uz droša un izturīga statīva, labi pārskatāmā augstumā, paredzēts mācību izjaukšanai un salikšanai	1 uz grupu
1.86.	Alfa Laval plākšņu siltummainis, jaucams	1 uz grupu
1.87.	Demonstratīvs virzuļa kompresors ar vizuāli pārskatāmu darbības principu, uz droša un izturīga statīva, labi pārskatāmā augstumā, paredzēts	1 uz grupu

	mācību izjaukšanai un salikšanai	
1.88.	Laboratorijas stends uz gaiss-ūdens siltumsūkņa bāzes	1 uz grupu
1.89.	Āmuru komplekts (dažāda svara, materiālu un formas)	1 uz grupu
1.90.	Dinamometriskā atslēga 150 Nm	1 uz grupu
1.91.	Elektriķu knaibles, izolācijas noņemšanai un uzgaļu fiksēšanai	1 uz grupu
1.92.	Spraugmērs	1 uz grupu
1.93.	Pārvietojams hidrauliskais pacēlājs	1 uz grupu
1.94.	Kompresoriekārtā ar gaisa sadales kolektoru un gaisa filtriem	1 uz grupu
1.95.	Skapji instrumentiem	5 uz grupu
1.96.	Vakuuma sūknis	1 uz grupu
1.97.	Elektroniskais noplūdes detektors	1 uz grupu
1.98.	Slāpekļa reduktors	1 uz grupu
1.99.	Distances termometrs no (-20 līdz +120 °C)	1 uz grupu
1.100.	Vara cauruļu valcis	1 uz grupu
1.101.	Lodēšanas instrumentu komplekts	1 uz grupu
1.102.	Aerometrs	1 uz grupu
1.103.	UV staru lampa (kvarca) 230 V 50 Hz; UV-A viļņa garums 350 nm intensitāte 3 W /m ²	1 uz grupu
1.104.	Spogulis ar teleskopisku kātu	1 uz grupu
1.105.	Palielināmais stikls 10:1	1 uz grupu
1.106.	Manometri eļļas spiediena mērīšanai, līdz 50 bar, ar dažādiem pievienošanas uzgaļiem – komplekts	1 uz grupu
1.107.	Drosele hidrauliskās sistēmas pārbaudei	1 uz grupu
1.108.	Termogrāfs temperatūras noplūžu meklēšanai	1 uz grupu
1.109.	Infrasarkanais termometrs	1 uz grupu
1.110.	Instrumenti freona daudzuma pārbaudei "Smart tester"	1 uz grupu
1.111.	Termometrs – anemometrs	1 uz grupu
1.112.	UV iepildīšanas šjirce	1 uz grupu
1.113.	Ventiļu komplekts šjūtenēm	1 uz grupu
1.114.	Magnēts solenoīdu vārstu pārbaudei	1 uz grupu
1.115.	CPS Cauruļu ¼ - 5/16 – 3/8 locītājs TB 368	1 uz grupu
1.116.	Cauruļu galu paplašinātāju komplekts mm izmēriem	1 uz grupu
1.117.	Ventiļu atslēga WR	1 uz grupu
1.118.	Ventiļu atslēga WO	1 uz grupu
1.119.	Ventiļu atslēga WS	1 uz grupu
1.120.	Elektriskais lodāmurs	1 katram izglītojamajam
1.121.	Periodiski karsējamie lodāmuri	1 katram izglītojamajam
1.122.	Ar gāzi vai šķidru degvielu pildāmi lodāmuri	1 katram izglītojamajam
1.123.	Darbgalds ar stacionāro nosūcēju	1 katram izglītojamajam
1.124.	Gāzes reduktors	1 uz grupu
1.125.	Galds ar lejupejošu gāzu atsūkšanas plūsmu	1 uz grupu
1.126.	Gumijas paklājs darbavietā	1 katram izglītojamajam
1.127.	Gāzes balons ar inerto gāzi	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.128.	Hidromehāniskais divstatņu pacēlājs ar celbspēju 3 tonnas	1 uz grupu
1.129.	Rokas domkrats	1 uz grupu
1.130.	Hidrauliskais domkrats, 2 t	1 uz grupu
1.131.	Pārvietojamais strēles hidrauliskais pacēlājs	1 uz grupu
1.132.	Galda hidrauliskā prese, 12 t	1 uz grupu
1.133.	Rokas ratiņi iekārtu transportēšanai	1 uz grupu
1.134.	Pārvietojama augstspiediena mazgāšanas iekārta	1 uz grupu
1.135.	Putekļu sūcējs	1 uz grupu

1.136.	Pārnēsājams gaismeklis ar akumulatoru	1 katram izglītojamajam
1.137.	Instrumentu ratiņi	1 uz grupu
1.138.	Smilšu strūklas ierīce detaļu tīrīšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.139.	Stacionārais un portatīvais metināšanas aparāts	1 uz grupu
1.140.	Leņķa pneimatiskā slīpmašīna	1 uz grupu
1.141.	Pneimatiskā uzgriežņu atslēga	1 uz grupu
1.142.	Pneimatiskais skrūvgriezis	1 uz grupu
1.143.	Akumulatora elektriskais skrūvgriezis	1 uz grupu
1.144.	Rokas elektriskā urbja mašīna, reversējama, ar regulējamu griezes momentu	1 uz grupu
1.145.	Pneimatiskais cirtnis	1 uz grupu
1.146.	Rokas cirtņu komplekts	1 uz grupu
1.147.	Cilindrisko tapņu komplekts	1 uz grupu
1.148.	Dažādu veidu un izmēru skrūvgriežu komplekts	1 uz grupu
1.149.	Universālo knaibju komplekts	1 uz grupu
1.150.	Skrūvgriezis ar maināmiem uzgaļiem	1 uz grupu
1.151.	Uzgriežņu atslēgu komplekts ar 6 līdz 32mm atslēgām	1 uz grupu
1.152.	Gala atslēgu komplekts ar 6 līdz 32mm atslēgām	1 uz grupu
1.153.	Atslēgu komplekts cauruļvadu uzgaļu atskrūvēšanai	1 uz grupu
1.154.	Seškanšu un zvaigžņveida uzgaļu komplekts	1 uz grupu
1.155.	Dažādu izmēru atslēgas ar maināmu žokļu atvērumu	1 uz grupu
1.156.	Cauruļatslēgu komplekts	1 uz grupu
1.157.	Leņķa atslēgu komplekts	1 uz grupu
1.158.	Dažādu izmēru un formu vīles	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.159.	Dažāda izmēra grieznis	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.160.	Gāzes deglis ar pjezokaseti un gāzes balonu	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.161.	Speciālo knaibju komplekts (sprostgredzenu u.c.)	1 uz grupu
1.162.	Dinamometriskā atslēga 60 Nm	1 uz grupu
1.163.	Speciālo uzgriežņatslēgu komplekts	1 uz grupu
1.164.	Universālo novilcēju komplekts	1 uz grupu
1.165.	Inerces veseris ar uzgaļu komplektu	1 uz grupu
1.166.	Magnēts ar kātu	1 uz grupu
1.167.	Lokans satvērējs detaļu izņemšanai	1 uz grupu
1.168.	Spogulis ar kātu	1 uz grupu
1.169.	Laboratorijas stends "Apmācību stends elektrisko kļūmju apgūšanai saldēšanas un gaisa kondicionēšanas sistēmās"	1 uz grupu
1.170.	Laboratorijas stends "Saldēšanas apmācības sistēma"	1 uz grupu
1.171.	Uzskates līdzekļi par celšanas iekārtām, to lietošanas noteikumiem – komplekts	1 uz grupu
1.172.	Uzskates līdzekļi par detaļu un mezglu savienojumu veidiem un montāžas metodēm, lietojamiem instrumentiem – komplekts	1 uz grupu
1.173.	Aukstumiekārtu remontatslēdznieka darba galds ar skrūvspilēm, moduļa īstenošanai nepieciešamajiem stacionāriem instrumentiem un apgaismojumu un atbilstošs darba krēsls	1 uz 2 izglītojamajiem
1.174.	Aukstumiekārtu remontatslēdznieka instrumentu (asināšanas, rokas, mehānisko, elektrisko, pneimatisko un elektronisko) komplekts	1 uz 2 izglītojamajiem
1.175.	Specializēto dažādas precizitātes un izmantošanas nolūka mērinstrumentu, mēraparātu un precizitātes mērinstrumentu (rokas, elektrisko, elektronisko, infrasarkanu, ultraskaņas, un t.sk.	1 uz 2 izglītojamajiem

	spēka mērīšanas instrumenti) komplekts	
1.176.	Darba rīku komplekts cauruļu un iekārtu izolēšanai	1 uz 2 izglītojamajiem
1.177.	Darba rīku komplekts instrumentu un tehnisko līdzekļu apkopju veikšanai	1 uz 2 izglītojamajiem
1.178.	Darba rīku un instrumentu komplekts aukstumapgādes sistēmu un iekārtu apkopju veikšanai	1 uz 2 izglītojamajiem
1.179.	Aukstumapgādes sistēmu un iekārtu montāžas darbu instrumentu un darba rīku komplekts	1 uz 2 izglītojamajiem
1.180.	Individuālās lietošanas lukturītis	1 katram izglītojamajam
1.181.	Augstas jaudas lukturītis	1 uz 4 izglītojamajiem
1.182.	Darba vielu (šķidrums) izlaišanas iekārtu komplekts	1 uz 4 izglītojamajiem
1.83.	Spirālkompresors	1 uz grupu
1.184.	Darba vielu (šķidrums) izlaišanas iekārtu komplekts	1 uz 4 izglītojamajiem
1.185.	Smērvielu uzpildes palīgiekārtu un dažādu veidu instrumentu komplekts	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.186.	Rokas, elektrisko, asināšanas, pneimatisko, elektronisko un stacionāro instrumentu un darba rīku maināmās daļas un rezerves daļas	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.187.	Pārņēsājamo siltummaiņu apkopes (tīrīšanas un skalošanas) iekārtu, palīglīdzekļu un instrumentu (ar maināmām daļām) komplekts	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.188.	Instrumentu kastes dažāda izmēra, komplekts	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.189.	Darba rīku individuālās glabāšanas somas	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.190.	Dažādu konstrukciju kompresoru, sūkņu un ventilatoru komplekts to konstrukciju pētīšanai un remonta darbu veikšanai.	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.191.	Dažādu stiprinājumu, detaļu, pārvadu un mehānismu komplekts darbības principa pētīšanai un izjaukšanas/salikšanas darbu veikšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.192.	Stiprinājumu, detaļu, pārvadu un mehānismu komplekts nodiluma, deformāciju un bojājumu pētīšanai un remonta veikšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.193.	Saldētavas simulators "Refrigeration Plant"	1 uz grupu
1.194.	Laboratorijas stends "Atkausēšanas regulēšana un kontrole, iztvaikotāja atkausēšana ar karstiem aukstuma aģenta tvaikiem un iztvaikotāja atkausēšana ar elektriskajiem teniem"	1 uz 4 izglītojamajiem
1.195.	Automatizācijas ierīču, palīgieiģerīču, palīgmehānismu un vadības ierīču un palīgmehānismu paraugu komplekts	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.196.	Aukstumsistēmu armatūra (noslēg-, regulējoša, drošības, kontroles, mērījumu, u.c.), ierīces, palīgieiģerīces un palīgmehānismi	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.197.	Saliekama sendvičtipa aukstumkamera ar pretslīdošu grīdu un iemontējamu aukstuma agregātu	1 uz grupu
1.198.	Specializētie hidrauliskie instrumenti	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.199.	Specializētie skārdnieka instrumenti	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.200.	Celšanas ierīces, iekārtas, mehānismi un palīgmehānismi	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.201.	Programmas īstenošanai piemērota metālapstrādes darbnīca ar metālapstrādes darbgaldiem, iekārtām un instrumentiem	1
1.202.	Aprīkota mācību telpa ar aukstumiekārtu, sistēmu mezgliem, komponentēm un to detaļām (pa 1 uz 2 vai 4 izglītojamajiem), celšanas mehānismiem,	Atbilstoši programmas īstenošanai

	ierīcēm un palīgiekārtām	
1.203.	Moduļa īstenošanai atbilstoši aprīkota saldēšanas laboratorija vai mācību/darba telpa ar aukstumiekārtu, sistēmu, atsevišķu mezglu un automātikas darbības pētīšanas, pārbaužu un apkopju darbu veikšanas simulācijas iekārtām	1 uz grupu
1.204.	Iekārta metāla fāzēšanai	1 katram izglītojamajam
1.205.	Spīles cauruļu nostiprināšanai	1 katram izglītojamajam
1.206.	Stacionārais un portatīvais metināšanas aparāts MMA	1 katram izglītojamajam
1.207.	MIG metināšanas iekārta	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.208.	Metināšanas stieples	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.209.	Labiekārtota mācību darbnīca metināšanas darbu veikšanai	1 uz grupu
1.210.	Metinātāja maska ar automātiski satumstošu aizsargstiklu	1 katram izglītojamajam
1.211.	Šlagas āmuriņš, šuvmēri, šabloni u.c.	1 katram izglītojamajam
1.212.	Deltveida slīpmašīna	1 uz 5 izglītojamajiem
1.213.	Kravas celšanas iekārta (vai modelis)	1 uz grupu
1.214.	Kravas celšanas stropes (ieteicams ar vizuāli novērtējamiem defektiem)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.215.	Kravas celšanas palīgiekārtu paraugi	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.216.	Tērauda un nerūsējošā tērauda cauruļvadu montētāja darbarīku komplekts iekšējo siltumapgādes sistēmu montāžai	1 uz 5 izglītojamajiem
1.217.	Vara cauruļu montētāja darbarīku komplekts iekšējo siltumapgādes sistēmu montāžai	1 uz 5 izglītojamajiem
1.218.	Polimēra cauruļu montētāja darbarīku komplekts iekšējo siltumapgādes sistēmu montāžai	1 uz 5 izglītojamajiem
1.219.	Dažādu ražotāju noslēgvārsti un regulējošie vārsti, komplekts	1 uz grupu
1.220.	Četrkaitu, trīsgaitu regulējošie vārsti, komplekts	1 uz grupu
1.221.	Drošības vārsts, pretvārsts, komplekts	1 uz grupu
1.222.	Mērinstrumenti (termometri, manometri, patēriņa skaitītāji un siltumenerģijas skaitītāji), komplekts	1 uz grupu
1.223.	Balansējošie vārsti, komplekts	1 uz grupu
1.224.	Ēkas individuālā siltuma mezgla komplektējošo iekārtu paraugi (siltummaiņi, motorvārsti, izplešanās tvertne, spiediena starpības regulators, automātiskās vadības bloks, temperatūras sensori, cirkulācijas sūkņi u.c.), komplekts	1 uz grupu
1.225.	Apkures katla modelis un tā apsaiste	1 uz grupu
1.226.	Grīdas apkures kolektors ar regulatoriem	1 uz grupu
1.227.	Sildķermeņi un to armatūra, komplekts	1 uz grupu
1.228.	Ēkas individuālā siltummezgla darbību demonstrējošs stends	1 uz grupu
1.229.	Saliekama sendvičtipa aukstumkamera ar pretslīdošu grīdu un iemontējamu aukstuma agregātu	1 uz grupu
1.230.	Laboratorijas stends "Materiāli montāžas darbu veikšanai"	1 uz grupu
1.231.	Videokamera un video demonstrācijas iekārta	1 uz grupu
1.232.	Vara, tērauda, nerūsējošā tērauda cauruļu montētāja darbarīku komplekti ārējo virszemes inženiertīklu un iekšējo aukstuma sistēmu montāžai (vismaz no diviem ražotājiem)	1 uz 4 izglītojamajiem
1.233.	Termometri ar mērīšanas diapazonu :-18°C līdz +9.5°C	Atbilstoši programmas īstenošanai

1.234.	Atgaisotāji (paraugi)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.235.	Izplešanās tvertnes (paraugi)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.236.	Cirkulācijas sūkņi (paraugi)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.237.	Siltumsūkņu sistēmu un iekārtu montāžas darbu instrumentu un darba rīku komplekts	1 uz 2 izglītojamajiem
1.238.	Dažādas konstrukcijas elektromehāniskie un elektroniskie regulatori un programmēšanas ierīces (laboratorijā)	Atbilstoši programmas īstenošanai
1.239.	Moduļa īstenošanai atbilstoši aprīkota siltumtehnikas laboratorija ar siltumsūkņu paraugiem	1 uz grupu
2. Materiāli, paligmateriāli u.tml.		
2.1.	Biroja papīrs (dažāda formāta)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.2.	Diski (matricas) vai zibatmiņa	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.3.	Kancelejas piederumi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.4.	Līmlapiņu kubi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.5.	A4 formāta milimetru papīrs	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.6.	Bīdmērs, 0 – 125 mm	15 uz grupu
2.7.	Blīvējošā ziede	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.8.	Cauruļliešanas paligmateriāli	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.9.	Ciršanas palīginstrumenti	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.10.	Darba apģērbs (komplekts)	1 katram izglītojamajam
2.11.	Pašlīmējoši blīvēšanas materiāli un izstrādājumi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.12.	Eļļošanas materiāli	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.13.	Individuālie aizsardzības līdzekļi (brilles, austiņas, respiratori u. c.)	1 katram izglītojamajam
2.14.	Leņķmērs 0 ⁰ – 180 ⁰	15 uz grupu
2.15.	Metāla liešanas matricas	1 katram izglītojamajam
2.16.	Metāla lineāls, 150 mm	15 uz grupu
2.17.	Zīmuļu komplekti (H, HB, B cietības)	1 katram izglītojamajam
2.18.	Abrazīvie griešanas materiāli (komplekts)	1 katram izglītojamajam
2.19.	Aizzīmēšanas instrumenti (lineāli, lekāli, aizzīmēšanas adatas, cirkuļi, leņķmēri u.c.) (komplekts)	1 katram izglītojamajam
2.20.	Krāsas (metālam, plastmasām)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.21.	Skrūvspīles	1 katram izglītojamajam
2.22.	Slīpēšanas paligmateriāli (ripas, pastas, smilšpapīrs u.c.) (komplekts)	1 uz 3 izglītojamajiem
2.23.	Urbšanas palīginstrumenti (Morzes konusi, urbji, rīvurbji, urbju patronas u.c.) (komplekts)	1 uz 3 izglītojamajiem
2.24.	Uzkopšanas līdzekļu komplekts, ko izmanto, beidzot darbu (birste, grīdas birste, mazgāšanas līdzekļi u.c.)	1 uz 5 izglītojamajiem
2.25.	Zāģa sloksnes metālam (komplekts)	1 katram izglītojamajam
2.26.	Blīvējošā ziede "Unipack"	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.27.	Cietlodes, mīkstlodes (komplekts)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.28.	Fiksējošās līmlentes	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.29.	Izolācijas materiālu un izstrādājumu paraugi dažādu cauruļvadu izolēšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.30.	Dažādu materiālu cauruļu paraugi ar marķējumu	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.31.	Kvalitatīvu dažāda veida savienojumu paraugi vai attēli	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.32.	Linšķiedra, blīvlente	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.33.	Raksturīgo savienojumu defektu paraugi (attēli)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.34.	Visu veidu cauruļu dažādi veidgabali (paraugiem un praktiskam darbam)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.35.	Elektrometināmie veidgabali- diametriem d20,	1 uz 5 izglītojamajiem

	d32, d50, d63 (katram diametram kompleks-uzmava, pāreja, līkums 45 ⁰) - paraugiem un praktiskajam darbam.	
2.36.	Rasēšanas lineālu un trīsstūru komplekti	1 katram izglītojamajam
2.37.	Zīmuļu asināmais (stacionārs)	1 uz grupu
2.38.	Dažādu aukstumiekārtās izmantojamu cauruļu paraugi ar marķējumu	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.39.	Dažādu aukstumiekārtās izmantojamu cauruļu veidgabali (paraugi)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.40.	Dažādu siltumizolācijas materiālu un to izstrādājumu paraugi aukstumiekārtu un saldētavu izolēšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.41.	Saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšana iekārtu ražotāju katalogi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.42.	Saldēšanas, vēdināšanas, kondicionēšana iekārtu tehniskā dokumentācija	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.43.	Brīdinājuma zīmes	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.44.	Aukstuma aģenti balonos	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.45.	Dažādu veidu antifrīzi, 1 L iepakojumā	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.46.	Kompresora eļļas, 1 L iepakojumā	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.47.	Hermētiķi (dažādu veidu) 0,5 kg iepakojumā	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.48.	Aerosols kompresora detaļu attaukošanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.49.	Dažādu veidu reaģenti dzesēšanas sistēmas pārbaudei	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.50.	Metāla lineāls 1000 mm	1 katram izglītojamajam
2.51.	Bīdmērs ar elektronisko ciparu indikāciju (digitālais)	1 uz 5 izglītojamajiem
2.52.	Lodēšanas ķīmija (komplekts)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.53.	Dažādi statīvi un iekārtas (komplekts)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.54.	Cauruļu (dažāda diametra) komplekts lodēšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.55.	Zamšādas cimdi (pāris)	1 katram izglītojamajam
2.56.	Darba zābaki (pāris)	1 katram izglītojamajam
2.57.	Griešanas diski metālam	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.58.	Ķīmiskie mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļi – komplekts	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.59.	Metāla rokas sukas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.60.	Metāla zāģu asmeņi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.61.	EN 378:2016 Refrigerating systems and heat pumps - Safety and environmental requirements	1 uz grupu
2.62.	Dažādu metālu, to sakausējumu un marku paraugi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.63.	Blīvēšanas un siltumizolācijas materiālu paraugi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.64.	Baloni un tvertnes aukstumiekārtu darba vielu un smērvielu savākšanai un uzglabāšanai	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.65.	Aukstuma sistēmu montāžas armatūra, veidgabali, caurules un stiprinājumi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.66.	Dažādu marku smērvielas	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.67.	Palīgvielas aukstuma sistēmu un to mezglu montāžai, apkopei un remontam (t.sk. attaukošanas vielas, skābeklis, slāpeklis, putas u.c.)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.68.	Darba vielas (ūdens, propilēnglikols u.c.)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.69.	Aukstumiekārtu tīrīšanas līdzekļi (videi droši un specializētie)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.70.	Metināšanas aizsargcimdi un cimdi darbam ar metālu (pāris)	1 katram izglītojamajam
2.71.	Nedegošs darba apģērbs vai speciāls	1 katram izglītojamajam

	priekšauts, uzrocis	
2.72.	Darba apavi ar cietu purngalu, speciālu, termoizturīgu zoli (pāris)	1 katram izglītojamajam
2.73.	Individuālie aizsardzības līdzekļi (sejas aizsargmaska ar atbilstošiem aizsargstikliem, ausu aizsarglīdzekļi, elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļi (komplekts))	1 katram izglītojamajam
2.74.	Dažādu šuves valniša defektu, kā arī kvalitatīvas šuves paraugi	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.75.	Dažāda veida armatūra (metināmie kaltie veidgabali)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.76.	Kolektīvie aizsardzības līdzekļi (elektrometināšanas iekārtu zemējums, iekārtas drošības ierīces atbilstoši ražotāja lietošanas instrukcijai, ugunsdzēsības līdzekļi darbavietā, aizslietņi metinātāja darbavietā, norobežojumi)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.77.	Dažāda veida vārsti (saskaņā ar darba uzdevumu), komplekts	1 katram izglītojamajam
2.78.	Metāla mērlente, 5 m	1 uz 2 izglītojamajiem
2.79.	Dažādu materiālu marķētas caurules un veidgabali, kas izmantojami siltumsūkņu ārējo kontūru montāžā (paraugi)	Atbilstoši programmas īstenošanai
2.80.	Siltumsūkņu tehniskā dokumentācija, instrukcijas, rasējumi, katalogi u.c.	Atbilstoši programmas īstenošanai

DARBĪBAS PROGRAMMAS "IZAUGSME UN NODARBINĀTĪBA" VALSTS IZGLĪTĪBAS SATURA CENTRA ESF PROJEKTS "PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU EFEKTĪVA PĀRVALDĪBA UN PERSONĀLA KOMPETENCES PILNVEIDE" (VIENOŠANĀS NR. 8.5.3.0/16/I/001)

Aprobācijas koordinatore: Iveta Ulmane